



## **CONSILIUL ORĂȘENESC SOROCA**

# **STRATEGIA DE DEZVOLTRE SOCIAL-ECONOMICĂ A ORAȘULUI SOROCA 2015-2020**



Acest document a fost realizat cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul Proiectului de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP). Opiniile autorilor exprimate în acest document nu reflectă în mod obligatoriu viziunile Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) sau ale Guvernului SUA.

**SOROCA, 2015**

## CUPRINS

<b>Partea I</b>	<b>PROFILUL DEZVOLTĂRII SOCIAL ECONOMICE A ORAȘULUI SOROCA</b>	<b>4</b>
<b>1.</b>	<b>INTRODUCERE</b>	<b>4</b>
1.1	Context local	4
1.2	Elementele de crearea a identității	4
1.3	Abordarea metodologică	5
<b>2.</b>	<b>CONTEXT STRATEGIC</b>	<b>6</b>
<b>3.</b>	<b>PREZENTAREA GENERALĂ A LOCALITĂȚII</b>	<b>7</b>
3.1	Caracteristici fizico-geografici	7
3.2	Relieful	8
3.3	Repere istorice	8
<b>4.</b>	<b>CAPITALUL NATURAL</b>	<b>10</b>
4.1	Fondul forestier, flora și fauna	10
4.2	Apele de suprafață și apele subterane	10
4.3	Clima și aerul	11
4.4	Solurile și subsolurile	12
4.5	Planificarea spațiilor localității	13
4.5	Descrierea topografică	15
<b>5.</b>	<b>MEDIUL SOCIAL-CULTURAL</b>	<b>17</b>
5.1	Efectivul și dinamica populației	17
5.2	Structura populației după sexe și vârste	18
5.3	Mișcarea naturală și cea migratorie a populației	21
5.4	Forța de muncă	23
5.5	Viața asociativă	25
5.6	Cultura, agrementul și sportul	26
5.7	Mass-media	29
<b>6.</b>	<b>SERVICIILE SOCIALE</b>	<b>30</b>
6.1	Educația	30
6.2	Sănătate și asistență socială	32
<b>7.</b>	<b>DEZVOLTAREA ECONOMICĂ</b>	<b>33</b>
<b>8.</b>	<b>INFRASTRUCTURA LOCALĂ</b>	<b>35</b>
8.1	Rețeaua de drumuri și străzi	35
8.2	Transportul public urban	36
8.3	Telecomunicații	37
8.4	Rețeaua de alimentare cu apă și canalizare	37
8.5	Fondul locativ	40
8.6	Rețelele energetice, eficiența consumului de energie	41
8.7	Managementul deșeurilor	42
<b>9.</b>	<b>MEDIUL AMBIANT ȘI SITUAȚIA ECOLOGICĂ</b>	<b>44</b>
9.1	Descrierea hidrogeoconstructivă	44
9.2	Factorii de poluarea mediului	45
9.3	Managementul riscurilor	46
9.4	Calamitățile naturale	47
9.5	Pericole cu caracter tehnogen	49
9.6	Măsurile de contracarare a calamităților naturale, avariilor și catastrofelor	50
<b>10.</b>	<b>CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ</b>	<b>51</b>
10.1	Managementul administrativ	51
10.2	Finanțele publice	53
10.3	Capacitatea investițională	53

<b>11. ANALIZA SWOT</b>	56
11.1 Puncte tari	56
11.2 Puncte slabe	58
11.3 Oportunități	61
11.4 Riscuri	62
<b>Partea II STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIAL-ECONOMICĂ A ORAȘULUI SOROCA</b>	63
<b>12. CADRUL GENERAL AL STRATEGIEI</b>	63
12.1 Viziunea strategică	63
12.2 Misiunea APL	63
12.3 Valorile comunității	63
12.4 Principiile de dezvoltare strategică	63
12.5 Ostacole în realizarea viziunii orașului	63
12.6 Analiza cadrului strategic	64
12.7 Obiectivele strategice	70
<b>13. CADRUL OPERAȚIONAL AL STRATEGIEI</b>	71
13.1 Planul de acțiuni 2015-2020	71
13.2 Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei	80
13.3 Riscuri și impedimente de implementare	81
13.4 Portofoliul proiectelor prioritare	82

# PARTEA I PROFILUL DEZVOLTĂRII SOCIAL-ECONOMICE A ORAȘULUI SOROCA

## 1. INTRODUCERE

---

### 1.1. Context local

Strategia de dezvoltare social-economică a orașului Soroca (SDSE) reprezintă un document de politici, elaborat în cadrul Proiectului de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP), cu asistența experților Centrului CONTACT. Proiectul este implementat în 32 localități urbane din Republica Moldova, fiind finanțat de USAID pentru a promova:

- i. principiile Dezvoltării Durabile la nivel local;
- ii. consolidarea capacităților beneficiarilor în Planificarea Participativă;
- iii. promovarea unei guvernări locale eficiente și responsabile și a unui proces decizional participativ.

Prezenta Strategie este succesoarea Strategiei de dezvoltare durabilă, elaborată cu suportul PNUD în cadrul Proiectului „Agenda Locală 21 în Moldova”, care a ghidat dezvoltarea orașului Soroca în perioada 2002-2014, fiind elaborată și aprobată în 2002 și reactualizată în anul 2011.

Actuala strategie de dezvoltare socio-economică devine instrumentul principal de planificare strategică a dezvoltării orașului Soroca până în anul 2020. Asigurarea unei dezvoltări durabile, descentralizarea administrației publice și creșterea gradului de autonomie locală este un obiectiv major al managementului public național, chemat să avantajeze dezvoltarea socio-economică echilibrată a localităților prin valorificarea eficientă a tuturor resurselor și eficientizarea activităților la nivel local.

Dezvoltarea durabilă și descentralizarea administrației publice reprezintă astăzi un obiectiv major al managementului public național, activități chemate să avantajeze o dezvoltare economică și socială echilibrată a localităților, prin exploatarea eficientă a tuturor resurselor (umane, materiale și instituționale) și prin eficientizarea activităților la nivel local.

### 1.2. Elemente de identitate ale orașului

Unul dintre cele mai importante elemente de identitate al orașului Soroca este legat de amplasarea geografică a sa. Fiind amplasat în poziția de nord-est, pe malul drept al râului Nistru, care desparte Republica Moldova de Ucraina, orașul Soroca se consideră drept poarta de est a țării, și un centru strategic național în raport cu vecinii din est.

Datorită unei astfel de amplasări geografice și geopolitice, orașul Soroca pe parcursul anilor, a fost martor al războaielor, al evoluțiilor etnice, dar și un centru foarte important în domeniul economic, cultural și educațional. Existența de pe peste 515 ani a orașului Soroca pe malul râului Nistru, a conturat practic actuala graniță de est a statului Republica Moldova.

Cetatea Sorocii este un monument de o importanță națională și mondială, acesta este unicul de acest fel în Republica Moldova, fiind primul obiectiv al turiștilor și tuturor vizitatorilor a orașului Soroca. Restaurarea actuală a cetății, va crea oportunități enorme de dezvoltarea turismului, cu condiții foarte bune de deplasare a turiștilor din capitala Chișinău, pe un traseu, care este renovat la standarde internaționale.

Lumânarea Recunoștinții este un alt punct național de referință a orașului Soroca, care îl face deosebit de toate localitățile din țară. Acest monument impunător, reprezintă o incursiune în domeniul "adrenalinei turistice", dar și o capodoperă contemporană în domeniul arhitecturii.

Căutată de vizitatori, care îi provoacă pe mulți din afară să viziteze orașul Soroca, este comunitatea romilor, care au edificat la propriu, un cartier impunător de imobile cu o arhitectură impresionantă, cunoscut sub denumirea "Dealul Țiganilor". Acest element distinctiv, pune ultimul accent în clasamentul urbelor regionale din Republica Moldova, unde după criteriul de atractivitate, orașul Soroca este liderul indiscutabil.

Relieful neobișnuit de frumos, este un alt element important al brandului orașului Soroca, care se impune din primele clipe a intrării turiștilor în oraș, acesta este un cadou al naturii, pentru perspectiva dezvoltării turismului în viitorul apropiat.

Din acest context, viziunea de perspectivă a orașului Soroca, este să devină cel mai important centru cultural-istoric la nivel regional din Republica Moldova, să se transforme într-un punct atractiv pentru turiști, oferind oportunități atractive pentru tineret și investitori, asigurând un nivel înalt de trai și toleranță, în care locuitorii săi trăiesc în bună înțelegere, armonie și respect reciproc.

### **1.3. Abordarea metodologică**

Strategia de dezvoltare social-economică a orașului Soroca este orientată spre asigurarea dezvoltării comunității din prisma celor trei dimensiuni ale dezvoltării durabile și anume: dimensiunea ecologică, economică și cea socială. Vectorul strategiei este îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei și mediul înconjurător. La baza elaborării strategiei au stat diverse studii și cercetări, precum și documente de natură demografică, economică, statistică și de protecție a mediului.

Pentru a identifica căile de dezvoltare durabilă a urbei la prima etapă a procesului de planificare strategică a fost realizat diagnosticul socio-economic în baza "Chestionarului pentru efectuarea analizei-diagnostic a localităților din Republica Moldova și elaborarea strategiilor de dezvoltare socio-economică a acestora", elaborat în cadrul Programului LGSP (USAID). Informațiile colectate în dinamică (pentru perioada anilor 2009-2013), au permis stabilirea situației socio-economice actuale și a tendințelor pe diferitele domenii ale vieții orașului. Analiza diagnostic a fost realizată pe următoarele domenii: capital natural, planificarea spațiilor localității, mediul socio-cultural, serviciile sociale, dezvoltarea economică, infrastructura, mediul ambiant și guvernarea locală. Colectarea datelor a fost realizată de Primăria Soroca în colaborare cu instituțiile și structurile locale și naționale - furnizori de informații de interes public.

Strategia orașului Soroca contribuie la capacitatea primăriei și Consiliului Orășenesc Soroca în formularea și implementarea de politici publice pentru sprijinirea procesului de dezvoltare social-economică a comunității. Această strategie este un instrument eficient pentru activitatea APL de nivel I Soroca în aplicarea politicilor publice într-un mod consecvent, structurat și controlat.

## 2. CONTEXT STRATEGIC

---

Strategia de Dezvoltare a orașului Soroca reprezintă un document de politici publice care are în vizor dezvoltarea orașului pe termen mediu. Ea este coerentă cu cele mai importante documente de politici în domeniul dezvoltării naționale și regionale, printre care:

- *Strategia Națională de Dezvoltare (SND) „Moldova 2020”,* în care se identifică dezvoltarea națională și cea regională, drept una din cele cinci priorități naționale și exprimă responsabilitatea asumată de Guvern la implementarea politicilor de stat în domeniul dezvoltării regionale.
- *Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR),* care este principalul document sectorial de planificare a politicii de dezvoltare regională elaborat sub responsabilitatea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC).
- *Strategia de Dezvoltare Regională, Regiunea de Dezvoltare Nord,* elaborată de ADR Nord cu sprijinul partenerilor strategici de dezvoltare. Strategia stabilește prioritățile de dezvoltare în regiunea de sud a Republicii Moldova.
- *Strategia de dezvoltare social-economică a raionului Soroca (2012-2020),* care stabilește prioritățile dezvoltării domeniilor sociale și economice la nivelul raionului Soroca.
- *Strategia de dezvoltare a Eoregiunii Nistru (2013-2016),* care vizează dezvoltarea infrastructurii transfrontaliere, înverzirea râului Nistru, cooperarea pentru dezvoltarea economică și consolidarea societății pentru relațiile de la om la om.
- *Planul de acțiuni privind energia durabilă (2012-2020),* prin care Primăria orașului Soroca s-a angajat să reducă emisiile de CO<sub>2</sub>, cu cel puțin 20 % față de valoarea inițială din 2011.
- *Planul Urbanistic General,* aprobat prin decizia Nr. 16/1 a Consiliului Orășnesc Soroca la data de 12 iunie 2012

În același timp, strategia dată ține cont și de recomandările din:

- *Analiza diagnostic al Întreprinderii municipale „Direcția de gospodărie comunal locativă” Soroca,* realizată cu suportul proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP), în parteneriat cu Chemonics International, Inc.
- *Programul Local de Eficiență Energetică pentru consumatorii primăriei Soroca,* elaborat cu suportul proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP), în parteneriat cu Encon Services International LLC.

### 3. PREZENTAREA GENERALĂ A LOCALITĂȚII

#### 3.1 Caracteristici fizico-geografice

Orașul Soroca este centru de reședință a raionului Soroca. Localitatea este situată în nord-estul Republicii Moldova, situat pe malul drept al râului Nistru, în dreptul satului Țechinovca din Ucraina, la o distanță de 160 km de capitala Chișinău. Orașul Soroca se învecinează cu localitățile Zastînca, Ocolina, Egoreni, Țepilova, Rublenița, Iorjnița, Cosăuți, Volovița și Trifăuți. Conform datelor Biroului Național de Statistică, suprafața orașului constituie 13,11 km<sup>2</sup>.



Figura 1. Localizarea orașului Soroca pe hartă. Datele generale despre localitate.

Având 35,3 mii locuitori, este clasat după acest criteriu, al doilea în regiunea de nord și al optulea în țară. Orașul Soroca dispune de o structură etnică neomogenă, în care predomină moldovenii (românii), cota cărora este de cca 76,31%, celorlalte entități etnice le revine o cotă de cca 23,68% (fig.2).

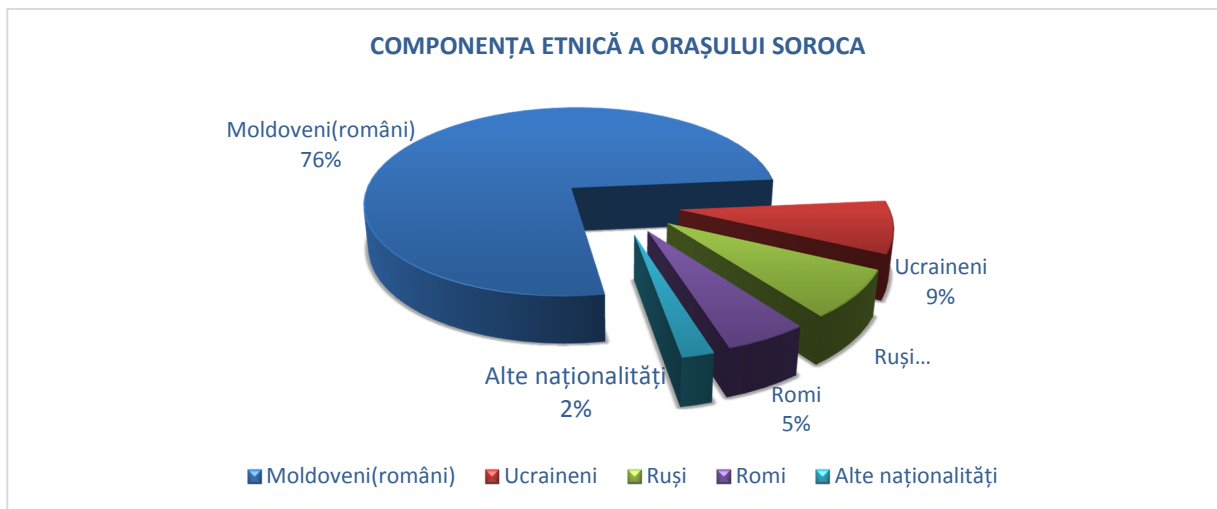


Figura 2. Structura după etnii a populației or. Soroca (2004)

## 3.2 Relieful

Vatra oraşului este aşezată pe un povârniş, despăcat în curmeziş de o vale afluentă, ce coboară repede spre apa râului Nistrului şi pe o prispă puţin ridicată deasupra fundului aceleiaşi văi. Cadrul e format din valea cu meandre adâncite şi din podişul înalt. Podişul este elementul major de relief pe care este amplasată localitatea la o altitudine de 191 m faţă de nivelul mării, iar elementele minore de relief sunt dealurile şi luncile cu o orientare spre nord-est şi cu o înălţime/adâncime relativă de 90-191 m.

## 3.3 Repere istorice

Cele mai vechi mărturii a existenţei oamenilor pe aceste meleaguri, precum uneltele de cremene, datează din paleolitic (sec. XI-XII î.e.n.). În anii 5000-4000 î.e.n. au existat 2 aşezări omeneşti, pe vetrele lor fiind identificate urme de locuinţe, aşchii şi unelte de cremene, din oase de animale şi oale din lut. Alte 4 sate au apărut aici în anii 3500-3000 î.e.n., pe vetrele cărora au fost descoperite urme de case arse, vase de argilă şi alte obiecte casnice din eneolitic. De asemenea, au fost descoperite urmele unei locuinţe din epoca bronzului (anii 1400-1300 î.e.n.). În epoca dacică târzie (perioada Carpilor, sec. II-IV, pe teritoriul oraşului s-au dezvoltat două localităţi, pe vatra cărora au fost găsite urme de locuinţe, cuptoare ş.a. În 376 e.n. aceste aşezări au fost distruse de huni.

În perioada migraţiilor, sec. VI-IX e.n., au apărut 3 sate, fapt confirmat de urmele de bordeie, vase de argilă date din anii 500-700 e.n. Ulterior sunt atestaţi aici Bolohovenii, o populaţie de obârşie parţial slavă (Tiverţii) şi parţial romanică (Valahii), aliată a cnezatului Galiţiei-Volîniei. După întemeierea Ţării Moldovei, pe locul cetăţii a existat, în vecinătatea aşezării civile, o fortificaţie iniţial din lemn, atestată în sec. XV şi menită să apere vadul Nistrului de năvălirile tătarilor.

Oraşul Soroca, unul dintre cele mai pitoreşti oraşe ale Moldovei, situat în cursul de mijloc al Nistrului, este oficial atestat documentar la 12 iulie 1499 prin Costea, pârcălab de Soroca, care e amintit de tratatele de pace şi de alianţă încheiate de Ştefan cel Mare în 1499 cu regele Poloniei şi cu marele duce al Lituaniei.

Fiind situat la un vad al Nistrului, oraşul a jucat un rol important pentru principatul Moldovei în Evul Mediu. Bizantinii îl numeau *Alciona* sau *Polihromia* (uneori greşit transcris *Olihonia*), comercianţii din Genova având aici o escală, iar în documente din anul 1499 oraşul apare sub numele actual, Soroca. Petru Rareş a reconstruit aici cetatea de piatră a lui Ştefan cel Mare, cu ajutorul unor arhitecţi din Ardeal între 1543 şi 1546. Construcţia actuală are o formă perfect rotundă cu 5 turnuri, având o distanţă identică unul de altul. De obicei erau cazaţi numai ostaşii în citadelă, dar pe timp de năvălire se adăpostea aici şi populaţia locală.

Începând cu domnia lui Ştefan cel Mare şi timp de secole, Soroca a fost centrul administrativ-militar al ţinutului cu acelaşi nume – Soroca. Sute de ani oraşul Soroca a fost centru comercial, meşteşugăresc şi agricol al Principatului Moldova.

În 1812 cetatea şi oraşul au trecut în stăpânirea imperiului rus, şi pe lângă populaţia băştinaşă de moldoveni s-au stabilit aici şi numeroşi ruşi, ucraineni şi evrei. La 1835 localităţii Soroca i se atribuie statutul de oraş, iar la 1836 devine centru judeţean. În timpul reformelor din a doua jumătate a sec. XIX Soroca se dezvoltă pe planul economic şi social, apar instituţii de învăţământ, medicale şi administrative. La recensământul populaţiei din 1902 au fost înregistrate 27.800 persoane, printre care 12.000 români, 8.700 evrei, 7.100 ruteni, ruşi şi armeni. La începutul secolului XX principala îndeletnicire a locuitorilor era cocăria, se dezvoltă industria tutunului, comerţul cuprinde 561 prăvălii, cârciumi ş.a.



O nouă înflorire a orașului are loc în perioada interbelică, când Soroca devine unul dintre cele mai vestite centre culturale din România, dar în 1932 o inundație puternică distruge partea de jos a așezării. Populația rusească, ucraineană și evreiască a continuat să crească și după unirea primei Republici Moldovenești (1917-1918) cu România, din pricina afluxului de refugiați care încercau să treacă Nistrul în înot sau pe gheață, sub gloanțele grănicerilor, nu rareori cu femei și copii, pentru a scăpa de colectivizare, de marea foamete sovietică sau de prigoana NKVD-ului.

În timpul celui de-al doilea război mondial, orașul a suferit distrugerii și deportări de populație. Sovieticii deportează întâi (1940-1941) pe moldovenii băștinași, care lucraseră pentru statul român (funcționari, juriști, profesori), pe popi și pe refugiați. Armata regimului Antonescu și germanilor, deportează apoi (1941-1944) pe evrei și pe toți cetățenii bănuți că ar fi susținut în 1940-41 regimul sovietic. Deportările sovietice spre Kazahstan și Siberia au fost reluate între 1945 și 1954, răpind desigur toți moldovenii bănuți că ar fi susținut în 1941-44 autoritățile române, dar și ruși sau ucraineni bănuți că ar fi „antisovietici”, credincioși pravoslavnic sau evangheliști, uneori chiar oameni luați noaptea din case doar pentru completarea „normelor de arestări”. Populația descrește și din cauza foametei din 1946-47, apoi se menține, și începe să crească.

Mulțumită destalinizării în 1956, se pune capăt nesiguranței și permite o oarecare dezvoltare economică a orașului. Populația venită din satele dimprejur, umple golurile demografice rămase din perioada precedentă. Începând cu 1988, orașul Soroca trece, ca toată Uniunea Sovietică, printr-o criză economică și socială acută.

Odată cu adoptarea Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova din 12.XI.1998, Soroca obține statut de municipiu și devine capitala județului Soroca, apoi redevine ca centru raional, care îl deține și la moment.

Există mai multe legende referitoare la trecutul istoric al Sorocăi. De exemplu, se pretinde că pe acest loc, cu câteva secole înaintea erei noastre, se găsea colonia greacă „Olihonia” (în fapte, s-au găsit artefacte grecești atestând comerțul Tyrgeților și Sciților cu cetatea Tyras, dar nu urme de așezare).

O altă legendă plasează aici orașul geților „Serghidava” sau „Sergus”, care apoi ar fi purtat numele de „Crachidava”. Datele epigrafice și arheologice nu confirmă aceste legende, născute în sec. XIX prin transmiterea orală, cu deformări, a unor conferințe date de arheologul Ion Casian Suruceanu în oraș, despre antichitatea Dacilor (Arcidava este în Banat, Sucidava în Oltenia) și despre evul mediu („Kraak” este denumirea unui zeu al Tiverților, proslăvit la picioarele unor stejari bătrâni și uriași, iar numele corecte, din cronicile genoveze, este „Alciona” însemnând „albastră” sau „Polihromia” însemnând „colorată” în grecește, dar aceste denumiri sunt tardive, din perioada bizantină).

Există o legendă mai veche, din perioada moldovenească medievală, despre „Barza albă a cetății Soroca”, în care se spune că pe timpul unui îndelungat asediu de către Tătari, o barză albă ar fi adus struguri apărătorilor înfometate și însetate ai cetății, salvându-le astfel viața și dăruindu-le biruința.

## 4. CAPITALUL NATURAL

---

### 4.1 Fondul forestier, flora și fauna

Suprafața totală a fondului forestier a orașului Soroca este constituită din 105,3 ha de păduri și 0,6 ha de fâșii forestire. Aceste suprafețe sunt constante pe perioada anilor 2009-2014.

Flora orașului este reprezentată prin specii de carpen, arțar, jugastru, teiul, frasinul, ulmul. Din subarboret este răspândit sângerul, cornul, păducelul, alunul, lemnul-rîios, dărmozul. Învelișul ierbos este format din rogoz, piciorul-caprei, firuța, golomăț, mierea-ursului, toporașul de pădure. Vegetația acvatică este reprezentată de diferite specii de papură, țipirig, crinul-de-baltă, stîngenul-de-baltă, șopîrlița.

Se mai dezvoltă și desișurile de salcie în lunca Nistrului, iar pe sectoarele mai înalte ale luncii cresc ploi. Subarboretul este reprezentat prin specii ca socul negru, călinul, lemnul-căinesc. Învelișul ierbos îl formează vinărița, coada-calului, lăcrimioara. Se întâlnesc specii de plante rare: vița-sălbatică, arin-negru, arin-alb, bujor, floarea-vântului, ghiocel-bogat, albăstrele, mălin, care sunt înscrise în Cartea Roșie.

La intrarea în oraș dinspre sud se află Rezervația naturală „Peștera lui Bechir”. Rezervația este amplasată într-un defileu săpat de un curs de apă, numit râpa Bechir. Versanții sunt abrupti, calcaroși, parțial împăduriți. Pe versantul stîng, la o înălțime de 12-14 m a fost săpată o peșteră monahală.

În hotarele administrative ale orașului, parcurile ocupă circa 7 ha, scuarle – 3 ha, zona de agrement – 4 ha. În anii 2000-2001 suprafața spațiilor verzi s-a extins cu 2,5 ha datorită unui nou parc, ce poartă numele lui Ion și Doinei Aldea-Teodorovici, de lângă Palatul de Cultură. În Parcul „Mihai Eminescu” recent s-a inaugurat „Aleea îndrăgostiților”.

Fauna orașului este tipică zonelor de silvostepă. În bazinul Nistrului trăiesc 68 de specii de pești, inclusiv 13 specii răpitoare. În albia râului sunt mai frecvent întâlnite mreana, cleanul, avatul, scobarul, morunașul, plătica, crapul, somnul, șalăul. Afluenții lui sunt săraci în pește.

Pe teritoriul orașului pot fi observate majoritatea din cele 270 specii de păsări înregistrate în republică. În localitate își fac cuiburi numeroase păsări ca: graurul, vrabia de câmp, vrabia de casă, cioara de câmp, rîndunica, turturica, guguștiucul, cucuveaua, pițigoii, sticletele. În surpăturile de coastă, stîncile și râpile din preajma Nistrului, cucuveaua prigoră, dumbrăveanca, lăstunul-negru trăiesc în colonii. De asemenea pe Nistru în zona orașului Soroca se întâlnesc, rațe sălbatice și lebede.

În zona de luncă, la marginea cursurilor de apă, din Soroca a fost identificat limaxul Deroceras agreste, o specie mezofilă foarte rară.

### 4.2 Apele de suprafață și apele subterane

Orașul se află așezat pe malul râului Nistru, primul râu după mărime și principala arteră acvatică a Republicii Moldova, care joacă un rol vital în aprovizionarea populației cu apă potabilă, în asigurarea necesităților agriculturii, industriei și, în general, în dezvoltarea durabilă a țării. Rîul Nistru izvorăște din Carpații Ucraineni, dintr-un izvor de pe versantul de nord-vest al muntelui Rozluci, lângă satul Volcie și se varsă în limanul Nistrului din Marea Neagră, la 35 km spre nord-vest de or. Odesa. Lungimea râului este de 1362 km; suprafața bazinului - 72100 km<sup>2</sup>; cota izvorului - 870 m de-asupra

nivelului mării, a gurii de vărsare - 1,0 m, căderea râului - 869 m, panta medie - 1,78‰, maximă - 39,0‰ (în primii 4 km), minimă - 0,1‰ (în cursul inferior al râului). Cursul râului Nistru se mărginește cu orașul Soroca pe o lungime circa de 17 km.

La Soroca Nistrul îngheață, de obicei, pe la sfârșitul lui decembrie și se dezgheață prin martie. Se întâmplă să se dezghețe de câteva ori. Scurgerea anuală a apei e de 60-70 mii m<sup>3</sup>/km<sup>2</sup>. Apele lui se folosesc pentru irigație, aprovizionarea populației și a întreprinderilor industriale. De la malul cosăuțean pornește un acvoduct spre Bălți, alimentând Soroca și un șir întreg de localități cu apă. Apa râului este purificată și transportată de către Direcția Apeductului Bălți-Soroca cu capacitatea 99 mii metri cubi pe oră. În orașul Soroca apele sunt livrate către consumatori de către SA „Regia Apă - Canal” Soroca.

Orașul Soroca este traversat și de râulețul Racovăț, afluent din dreapta a râului Nistru. În prezent albia râului Racovăț, este înnămolită la 50-70%. Pe toată lungimea lui crește stuf și papură, zona riverană este într-o stare nesatisfăcătoare, năpădită de buruieni. Doar în perioada anilor 1980-1981, albia acestei râuleț anterior a fost îndreptată și curățată pe un sector de circa 600 m. Pe cursul apei, în zona microraiunii Bujerăuca, există 3 poduri capitale și 3 treceri – podețe din conductă de beton armat, care influențează negativ la exploatarea normală a canalului principal. Parametrii podețurilor nu permit trecerea liberă a apelor de viitură și provoacă micșorarea vitezei și ridicarea nivelului apei. Cu timpul, sub influența condițiilor climaterice și nivelul apelor freatice, albia râului Racovăț sa înnămolit și la moment necesită a fi curățită. Înnămolirea râulețului a contribuit la schimbări mari și asupra florei și faunei din zonă, modificând inclusiv și aspectul acesteia. Deși zona respectivă la moment este într-o stare deplorabilă, ea reprezintă la moment un areal verde, care readus la condițiile necesare, poate asigura echilibru dintre mediu urban unde locuiește populația orașului Soroca și mediu natural cu respectarea florei și faunei și asigurând totodată și o oportunitate pentru agrement. Apele râului Racovăț se revarsă și în lacul de acumulare Ivancenco, cu o suprafață de 2.65 ha, care fiind construit în veacul trecut, la moment este într-o stare avariata, iar starea sanitaro-epidemiologică nu permite scăldatul cetățenilor în apele lui. Infrastructura pe parcursul anilor a degradat substanțial, lacul necesită intervenții la capitalul reconstrucția capitală a acestuia, inclusiv construcția unui baraj nou și a unui evacuator de apă de fund, care ar asigura un management eficient al apelor acestuia. Primăria orașului Soroca are elaborat la moment un proiect, prin implementarea căruia va fi acordată zonei prin care se revarsă râul Racovăț și se situează lacul Ivancenco, statut de arie naturală protejată, executând lucrări de îndreptare și curățare a albiei râului și reconstrucția lacului, având la dispoziție posibilitatea de a opera cu termeni și parametri finali, care vor fi considerabil îmbunătățiți datorită investițiilor din proiect.

În straturile acvifere a orașului Soroca se conțin și ape minerale. În prezent, se explorează zăcămintele de apă de la Soroca, fiind îmbuteliate pentru consum de către SA „Apa vieții”, utilizând fântâna arteziană de apă minerală curativă nr. 2-R, cu o adâncime de 150 m și debitul 148 m<sup>3</sup>/diurn. Apele subterane minerale descoperite oferă o perspectivă extraordinară de viitor, pentru organizarea stațiunilor balneare specializate.

### **4.3 Clima și aerul**

Clima orașului Soroca este temperat continentală unde bilanțul radiativ constituie 45-50 kkal. Iarna de obicei, este blândă și scurtă, dar își poate arăta și capriciile. Vara e lungă și călduroasă. În mediu pe an au fost înregistrate 2060 ore cu soare. Conform „Ghidului agroclimateric al Republicii Moldova” din 1969, cea mai blândă lună de iarnă este decembrie cu o temperatură medie de 2° C, iar cea mai rece este luna ianuarie cu -3,5° C. Minimumul absolut al temperaturii a fost înregistrat de asemenea în ianuarie și constituie -34° C. Vara temperatura medie este +19,5°C, iar iarna -5,2°C.

Cea mai caldă lună a anului este iulie, temperatura medie a aerului înregistrând +20,5° C, cu un maximum de +38° C, acesta fiind depășită doar în anul 2002.

Viteza medie anuală a vântului e de 4,4 m/sec cu intensificări în februarie-martie și noiembrie. În lunile iulie și august, suflă vânturi uscate și fierbinți.

Cantitatea medie anuală de precipitații e de 485 mm. Prima zăpadă cade pe la sfârșitul lui octombrie și s-a înregistrat ca fiind stabilă între 20-25 noiembrie. Stratul de zăpadă se menține în medie 55-65 de zile, grosimea lui în locuri deschise atingând 15-20 cm, iar în unele ierni depășește 50 cm.

Aplasarea orașului pe un relief depresionar, favorizează stagnarea aerului rece. Primăvara ultimul îngheț la sol e în jurul datei de 2 mai, primul îngheț de toamnă - pe la 4 octombrie. Iarna înghețurile la sol au adâncimea medie de 25-30 cm și maximă - de 50-70 cm. În perioada lunilor octombrie-aprilie se formează polei. Frecvența cea mai mare a zilelor cu chiciură se înregistrează în lunile decembrie și ianuarie, în media 9-10 zile/lună. În anul 2000 chiciura a încorsetat între 26-29 noiembrie orașul Soroca, provocând daune colosale.

#### **4.4 Solurile și subsolurile**

Orașul Soroca situat pe înălțimea Sorocii, parte din Podișul Nistrului, constituie regiunea cernoziomurilor tipice și levigate, cu pete de cernoziomuri podzolice, a solurilor brune și cenușii închise de pădure. Nisipul, prundișul, piatră, substanțe utile nemeralifere și apele minerale sunt principalele zăcămintele naturale a localității.

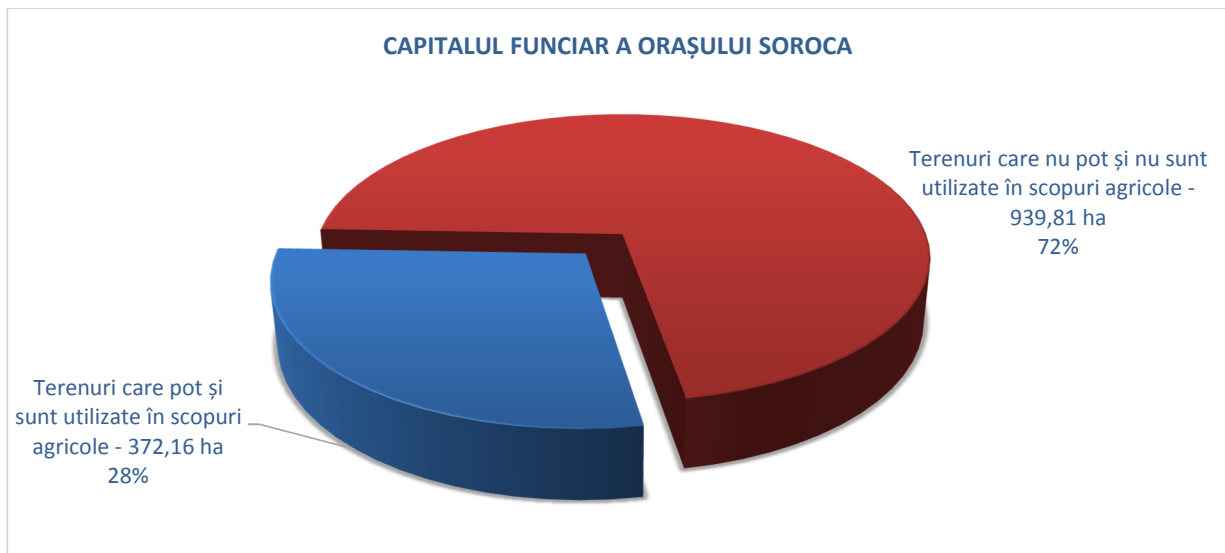
În structura geologică a orașului, în adâncitura de 20,0 m participă depunerile aluvial-deluviale, aluviale și deluviale cu vârstă cuaternară, prezentate prin argile nisipoase, sol nisipo-lutos, argile și grund din nisip și pietriș succedate de șol nisipo-lutos, nisipuri, argile și marnă cretacică, grund cu pietriș și lemn și calcare.

Depozitele cu vârstă cuaternară cu grosimea stratului până la 10-18 m coincid cu sectoarele teraselor și a luncilor. Argilele nisipoase macroporoase și solul nisipo-lutos sunt tasabile. În partea de nord a orașului pe sectoarele terasate grundul conform condițiilor de tasare corespunde tipului - II, iar pe celelalte sectoarele - tipului - I. Grosimea stratului tasabil constituie 6-18 m.

Pe versanții abrupti ale luncii râului Racovăț și altor vâlcele, precum și pe sectoarele până la cumpăna apelor, grosimea grundului cu vârsta cuaternară constituie 2-8 m. Aproape de suprafața terestră sunt sedimentate roci stâncoase cu vârsta cuaternarului inferior (terțiară, cretacică, paleozoică).

Sectoarele cu alunecări sunt constituite din argile terțiene cu intercalații fine ale plăcilor din sol nisipo-lutos și nisipuri cu grad înalt de saturație cu apă. În partea superioară a sectorului (la adâncimea până la 7 m) aceste grunduri sunt puternic fisurate și cutată cu urme de deplasare. O mare parte a teritoriului orașului este ocupat cu construcții dense, ca urmare grosimea rambleului variază de la 0,3 - 1,5m. Stratul de sol vegetal cu grosimea 0,4-0,7 m s-a păstrat în grădini, parcuri, locuri virane și pe câmp.

Totalul capital funciar al orașului Soroca constituie 1311,97 ha, unde cota parte o dețin terenurile care nu pot și nu sunt utilizate în scopuri agricole, cu o suprafață de 939,81 ha, ce constituie 72% din suprafața totală.



**Figura 3. Structura capitalului funciar al or. Soroca (2014)**

#### **4.5 Planificarea spațiilor localității**

Orașul Soroca are un Plan Urbanistic General pentru o perioadă de 10 ani, elaborat de către INCP "Urbanproiect", aprobat de către Consiliul Orășenesc Soroca la data de 12 iunie 2012 prin Decizia nr. 16/1. Planul reprezintă metode contemporane de sistematizare, care evidențiază problema reformării consecutive a teritoriului și crearea condițiilor optime vitale a populației. Acest document a fost elaborat ca urmare a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova din 07.12.2001 nr. 1362 "Cu privire la asigurarea localităților Republicii Moldova cu documentație de Urbanism și amenajarea teritoriului", inclusiv cu noile necesități de dezvoltare a orașului Soroca.

Suprafața totală a orașului este de 1311,97 ha, dintre care:

- 153,01 ha - întreprinderi industriale;
- 153,34 ha - infrastructura transportului;
- 86,86 ha - spațiul public;
- 510 ha - spațiile pentru locuit;
- 31 ha - gospodăria comunală;
- 140,3 ha - spații verzi, parcuri și locuri de joacă, inclusiv dintre care 105,3 ha în gestiunea Fondului Silvic și 46 de ha din suprafața monumentului natural "Râpa lui Bechir";
- 10,57 ha - terenuri cu destinație specială;
- 49,3 ha - fondul apelor;
- 12,97 ha - terenuri cu destinație agricolă;
- 164,32 – fondul de rezervă;
- 0,3 ha – terenuri protejate (monumentul istorico-arhitectural Cetatea Sorociei).

Teritoriile obiectelor industriale și depozitelor-comunale sunt utilizate în mare parte nu atât de intensiv, ce creează premise de dezvoltare din contul rezervelor teritoriale interne a localității. Calitatea utilizării resurselor teritoriale a orașului, sunt apreciate după indicatori, care au o directă legătură cu posibilitățile maxime a potențialului terenurilor, în condițiile de funcționare de lungă durată și utilizare rațională.

Prezente în oraș, zonele cu pantă mare și cu înveliș a solului perturbat, precum și a terenurilor perturbate cu relief tehnogen, acestea reprezintă surse de amenințare a

mediului înconjurător și aduc daune gospodăriei comunale. Conform datelor cadastrale, suprafața terenurilor erodate în granițele orașului Soroca la data de 2014, constituiau 38 ha.

Pentru a permite un control eficient, asupra gestionării terenurilor urbane, a avut loc zonarea orașului și a terenurilor conform documentației cadastrale a terenurilor. Evidența cadastrală se efectuează în baza a 21 sectoare cadastrale, unde cel mai mare sector este cu o suprafață de 245,7 ha, iar cel mai mic de 7,9 ha.

Administrativ orașul este divizat în 9 sectoare sau cartiere locative. Aceasta divizare este acceptată la eraborarea Planului Urbanistic general:

1. Sectorul "Centru", acest cartier reprezintă partea veche a orașului, unde sunt situate cele mai importante obiective istorice, cât și administrative;
2. Sectorul "Dealul Sorocii", este alăturat cu satul Zastânca, cu care orașul Soroca practic se contopește, ne având vizibilă o graniță oarecare;
3. Sectorul "Colegiul Agricol", reprezentat în mod special de această instituție, care a avut și are o deosebită importanță în acest cartier, din data de 1907 de când a fost fondat;
4. Sectorul "Hidroimpex", este un cartier nou, care a fost accentuat prin dezvoltarea unui complex industrial impunător, care astăzi este în gestiunea a întreprinderii SA "Hidroimpex", de la care a fost și denumit cartierul;
5. Sectorul "Bujerăuca Nouă", este un cartier nou, unde sunt în mare parte case de locuit, acesta a extins orașul la periferia lui;
6. Sectorul "Bujerăuca", este un cartier unde a fost cândva amplasat o comunitate cu această denumire, iar astăzi este parte integră a urbei;
7. Sectorul "Dealul Țiganilor", este caracteristic cu o arhitectură spontană, dezvoltată mai accentuat în ultimii 30 ani, unde cetățenii de etniei romă, au intervenit în conturarea aspectului vizual al acestui cartier;
8. Sectorul "Soroca Nouă", unul dezvoltat intensiv în perioada de industrializare a urbei, unde sau construit masiv blocuri de locuit pentru muncitori, cunoscut popular cu denumirea "carterierul pentru dormit";
9. Sectorul "FAT", care este constituit preponderent din case de locuit.

## 4.6 Descrierea topografică

În aspect urbanistic orașul s-a format din contul valorificării teritoriului din zona centru spre zonele de la periferie. Localitatea este divizată în câteva zone funcționale, principalele fiind zona de producere și cea locativă. Zona locativă include următoarele elemente de sistematizare: centru public; ansamblu de locuințe; zona verde publică și sport; zona comunală; rețeaua de drumuri și străzi; zona industrială.

### Centru public

Aici sunt concentrate clădirile cu destinație socio-culturală, administrative și comunale. Cel mai important obiectiv administrativ situat în această zonă, este clădirea cu patru nivele a Primăriei orașului, în cadrul căreia activează un șir de instituții administrative și de conducere.

Unul din principalele elemente a centrului public reprezintă Piața Centrală a orașului, terenul-locul organizării manifestărilor culturale și politice. Piața este divizată în zone funcționale, principala fiind pietonală. În partea de nord și sud Piața Centrală se mărginește cu construcții vechi unietajate - case locative, în unele construcții sunt amplasate obiective prestări servicii. În orașul Soroca, reieșind din configurația reliefului și variația mare a cotelor de nivel - piața centrală a orașului este amenajată pe două terase, separate pe perimetru de perete de sprijin în trepte cu înălțimea până la 2 m. Astfel, zona pietonală este divizată în zonă de tranzit și principală.

Spre Piață în formă radială sunt trasate principale străzile ale orașului - Alexandru cel Bun, B. P. Hajdeu, Ștefan cel Mare, Constantin Negruzzi - ceea ce în rezultat, mărește vizual dimensiunile și asigură fluxul și accesul locuitorilor spre nucleul centrului orașului. Partea de vest a Pieței este reprezentată de un versant abrupt cu variația cotelor care depășește 50m, fațada principală are expoziție spre parcul orașenesc cu ieșire spre strada riverană Petru Rareș și luciul apei râului Nistru.

În zona istorico-memorială pe terasa superioară este amplasat monumentul lui Ștefan cel Mare, iar pe terasa inferioară monumentul "În memoria celor căzuți în cel de-al doilea Război Mondial". Îmbinarea reușită a terenului deschis amenajat cu gazoane din flori și plantații decorative din brazi, redă centrului orașului un aspect măreț și monumental.

### Ansamblu de locuințe

Actualmente formațiunile locative sunt formate din case locative de diverse tipuri.

- Clădiri cu tronsoane cu 2-9 nivele. Sectoarele cu cele mai multe clădiri multietajate sunt "Soroca Nouă", "FAT", "Bujerăuca", "Centru", de asemenea un număr nesemnificativ de clădiri sunt amplasate la intrarea din direcție municipiului Chișinău pe str. Calea Bălțului și din direcția orașului Drochia pe str. Vasile Stroiescu, precum și unele construcții de tip secționate.
- Case individuale. Acesta este principalul tip de construcții al fondului locativ, care este reprezentat prin case cu 1-2 nivele de diverse tipuri, de la case țărănești până la case de tip - cotedj cu număr de nivele greu de stabilit după porțile și gardurile forjate din sectorul "Dealul Țiganilor". Reieșind din configurația reliefului, de-a lungul străzilor în formă de zigzag și potecilor construcțiile sunt amplasate haotic. În dependență de locul amplasării variază și suprafața loturile de lângă casă – în partea din centru până la 0,03ha, iar la periferie până la 0,1ha.
- Case pentru familii mici, locuințele temporare și cele de tip cămin. În oraș volumul construcțiilor de acest tip este nesemnificativ. Cea mai mare parte a căminelor sunt construite și aparțin instituțiilor de învățământ - Școala Cooperatistă, Colegiul Tehnic Agricol, Colegiul Pedagogic "Mihai Eminescu", Colegiul de Arte "Nicolae Bodgros", Școala Profesională "Domnița Ruxanda".



Alte construcții de locuințe provizorie sunt amplasate în diverse sectoare ale orașului printre casele individuale și pe teritoriul întreprinderilor de producere.

#### Zona verde publică și sport

Construcțiile sportive sunt reprezentate prin terenuri de tip deschis - stadionul orășenesc cu teren de fotbal, dimensiuni 60x100m și tribună centrală amplasat în sectorul "Centru". Alte construcții sportive sunt amplasate pe lângă instituțiile de învățământ. În oraș activează două școli sportive pentru copii în sectorul "Bujereuca", bazin de înot (Clubul "Oțel") și bazin acoperit de înot (la liceul Constantin Stere).

#### Zona comunală

Întreprinderile gospodăriei comunale sunt prezentate prin cazangerii, garaje pentru transportul individual, băi publice, construcții edilitare - sonde de captare a apei, rezervoare pentru apă menajer-potabilă, stații de pompare, substații de transformare, parcări orășenești, poligon pentru utilizarea deșeurilor solide. Terenul acestor întreprinderi este situat în sectorul locativ, neamenajat conform normelor sanitare în vigoare.

Atenție deosebită necesită cele trei cimitire orășenești.

- Cimitirul „Bujerăuca”, suprafața 2,6 ha, situat în zona central-evreiască, fără respectarea distanțelor normative, actualmente teritoriul cimitirului este completat, pentru perspectivă se prevede stoparea înmormântărilor.
- Cimitirul "Dealul Sorocii", suprafața 8,17 ha, situat în partea de sud a primului cimitir, de asemenea în sectorul locativ, fără respectarea distanțelor normative, actualmente tot teritoriul este completat, pentru perspectivă se prevede stoparea înmormântărilor.
- Cimitirul "Strămoșesc", suprafața 6,8 ha, amplasat în apropierea cimitirului "Dealul Sorocii" dispune de teritoriu liber, actualmente este în funcțiune. Există posibilitatea amenajării distanțelor sanitare și crearea fâșiilor de protecție cu lățimea 25m de-a lungul hotarului zonei rezidențiale, din contul teritoriului cimitirului.

#### Rețeaua de drumuri și străzi

La momentul elaborării Planului urbanistic general, rețeaua de drumuri și străzi convențional este divizată în câteva categorii și tipuri. Rolul principal revine traseului internațional M2, care înconjoară orașul din partea de nord, traversează teritoriul orașului prin zona rezidențială și complexul industrial, în continuare pe drumurile orășenești principale și cele secundare precum și accesese.

#### Zona industrială

Terenurile pe care sunt amplasate complexele industriale și unele întreprinderi mici separate sunt distribuite pe tot teritoriul orașului. Nodurile industriale relativ mai mari sunt concentrate în partea de nord, nord-est și est, atât în hotarele orașului cât și în apropierea lui.



## 5. MEDIUL SOCIAL-CULTURAL

### 5.1 Efectivul și dinamica populației

La 01 ianuarie 2010 în orașul Soroca a fost înregistrat un efectiv al populației stabile de cca 37,2 mii locuitori, efectiv care este mai mare decât dublu față de dimensiunea medie a unei localități urbane (15,6 mii loc. pentru 40 de orașe din republică de până la anul 2000). Deja la începutul anului 2013 or. Soroca număra cca 37,7 mii locuitori, plasând-se, după numărul de locuitori, pe locul 3, în lista celor 51 de orașe din Republica Moldova (tab.1).

Rating	Orașe	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ritm (%)
1	or.Cahul	42,4	41,2	41,2	41,1	41,0	40,8	40,7	39,2	39,0	39,4	39,4	39,7	39,8	39,8	-6,1
2	or.Ungheni	40,1	40,2	40,1	40,2	40,0	40,0	39,9	37,9	37,8	37,9	38,0	38,1	38,1	38,2	-4,7
3	<b>or. Soroca</b>	<b>39,1</b>	<b>39,0</b>	<b>38,9</b>	<b>38,9</b>	<b>38,7</b>	<b>38,7</b>	<b>38,4</b>	<b>37,3</b>	<b>37,2</b>	<b>37,2</b>	<b>37,2</b>	<b>37,4</b>	<b>37,5</b>	<b>37,7</b>	<b>-3,6</b>
4	or. Orhei	37,4	37,2	37,1	37,0	36,9	36,7	36,6	33,7	33,1	33,2	33,3	33,5	33,5	33,5	-10,4
5	or.Comrat	25,3	25,6	25,6	25,6	25,5	25,4	25,4	25,4	25,0	25,0	25,0	25,3	25,6	25,7	1,6
...																
49	or.Marculești	2,1	2,1	2,1	2,0	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2	2	2	-4,8
50	or.Ghindești	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	-5,0
51	or.Frunza	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	-15,0

Tabelul 1. Rating-ul orașelor din Republica Moldova după efectivul populației

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

În perioada interbelică orașul Soroca, fiind capitala județului Soroca, avea în anul 1930 un număr de 14.661 locuitori, iar la 1 iulie 1937 avea deja peste 14.871 locuitori. Populația era implicată domeniul de producere, reprezentat în orașul Soroca prin 4 mori, 1 fabrică de bere, 3 fabrici de ulei, 2 fabrici de săpun și 2 fabrici de cărămidă. Populația fiind lipsită de căi de comunicație, făcea comerț local cu produsele agricole ale județului. În oraș erau dezvoltate instituții de creditare: Agenția Bancii Naționale a României, Banca Basarabiei, Banca "Soroca", Banca Agricolă, Banca populară "Țărănimea", Tovărășia de credit mărunț, Casa de Credit a Agricultorilor din județul Soroca.

În perioada postbelică fiind centru raional, situat în apropierea celui mai important punct de acces spre Ucraina, din zona de Nord-Est, or. Soroca a cunoscut o dezvoltare condiționată de procesul de urbanizare din perioada sovietică (fig.4). Astfel, numai în perioada anilor 1980-1990 efectivul de locuitori ai orașului Soroca a sporit cu 11,6 mii locuitori.

Recesiunea economică și socială, care a demarat la începutul anilor 90 ai secolului trecut, însoțită de structura defavorabilă după vârste a populației, au condiționat un început de stabilizare a situației demografice din oraș, proces care poate fi sesizat și în prezent. Față de alte orașe din republică, recesiunea demografică a fost mai accentuată, încât în perioada 1990-2014 populația orașului s-a redus cu 5,3 mii locuitori.

În general, dinamica efectivului populației orașului Soroca, în perioada 2000-2014 a fost determinată atât de sporul natural negativ cât și de aflusul de migrație specifică acestei perioade. Cel mai mic număr al populației a fost înregistrat dintre anii 1986-2014, a fost în anii 2008-2010 cu un număr de 37,2 mii locuitori.

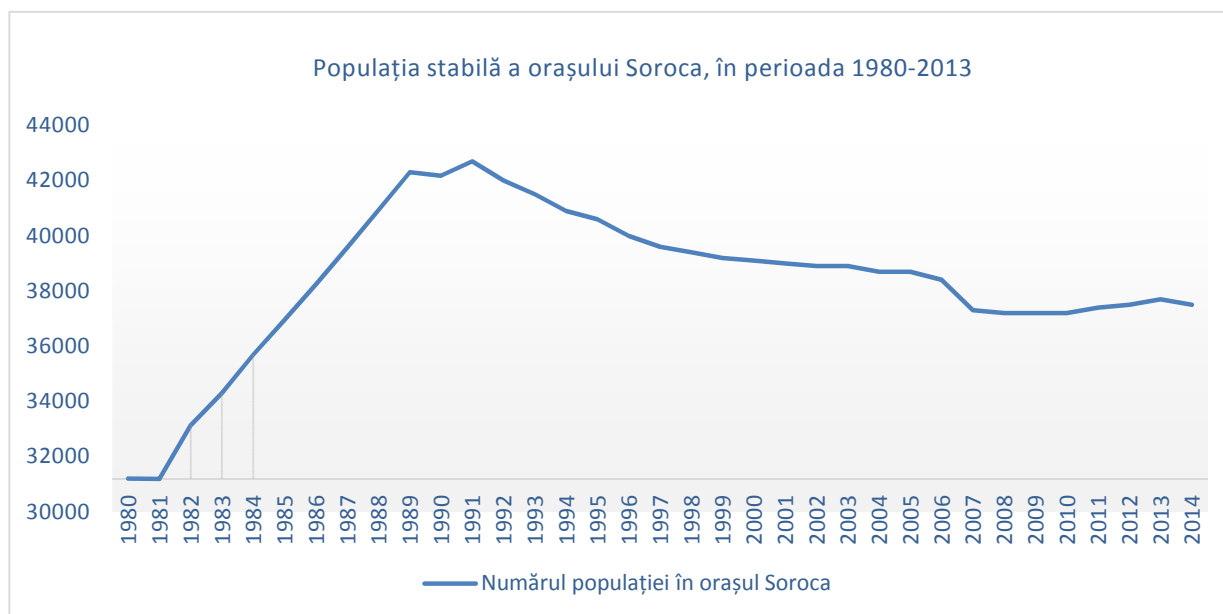


Figura 4. Populația stabilă a or. Soroca, în perioada 1980-2013

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Incertă este până la moment distorsiunea mare dintre numărul populației stabile și cel al populației prezente, ultima fiind preluată de către administrație drept efectiv de reper pentru diverse deduceri și utilități urbanistice. În baza criteriului dimensional (număr de locuitori), și al rolului social-economic pe care orașul îl are în dezvoltarea republicii, APL din or. Soroca depune eforturi considerabile pentru modificarea statutului din oraș în municipiu.

## 5.2 Structura populației după sexe și vârste

Pentru cunoașterea diverselor aspecte calitative capabile să impună un anumit curs evoluției populației, va fi importantă punerea în evidență a diverselor aspecte ale structurii populației după sexe și vârste. În toată perioada pentru care sunt disponibile date statistice, la numărul total al populației luând în considerație toate vârstele, efectivul bărbaților a fost inferior celui al femeilor (tab. 2, fig.5). Însă conform datelor respective, efectivul bărbaților este superior până la vârsta de 40-45 ani, după care numărul femeilor este mai mare, iar în calcule diferențele respective, ne arată un număr per total mai mare în final de persoane de sex feminin.

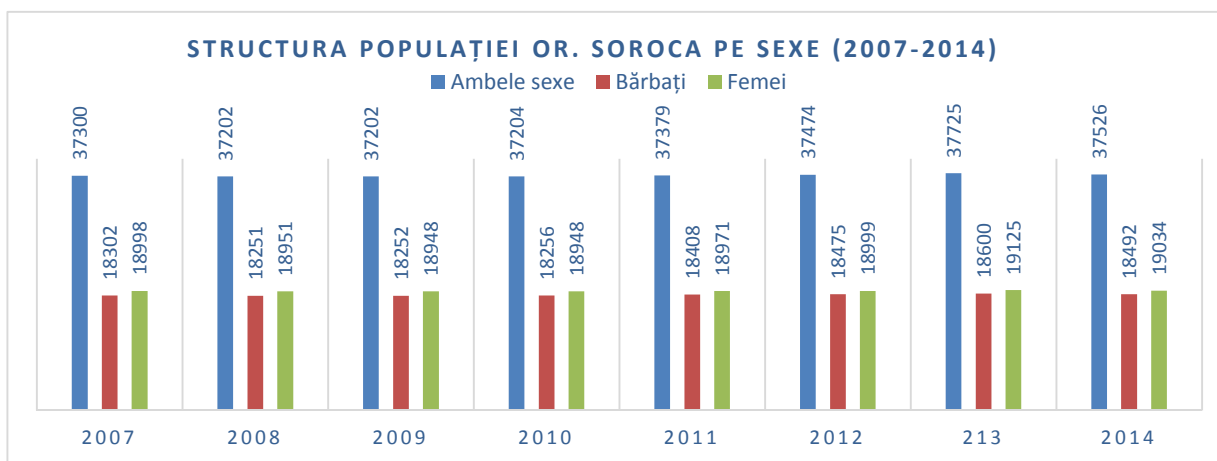


Figura 5. Structura populației or. Soroca, pe sexe (2007-2013)

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Ani	Toate vârstele			0-15 ani			16-30 ani			31-56 ani			57 ani și peste		
	Bărbați	Femei	Ambele sexe	Bărbați	Femei	Ambele sexe	Bărbați	Femei	Ambele sexe	Bărbați	Femei	Ambele sexe	Bărbați	Femei	Ambele sexe
2007	18302	18998	37300	4000	3648	7648	4740	4551	9291	7239	7482	14721	2323	3317	5640
2008	18251	18951	37202	3784	3480	7264	4820	4627	9447	7259	7365	14624	2388	3479	5867
2009	18252	18948	37200	3595	3297	6892	4871	4684	9555	7253	7316	14569	2533	3651	6184
2010	18256	18948	37204	3510	3195	6705	4846	4720	9566	7265	7295	14560	2635	3708	6343
2011	18408	18971	37379	3403	3121	6524	4997	4737	9734	7262	7238	14500	2746	3875	6621
2012	18475	18999	37474	3282	3019	6301	5015	4707	9722	7286	7224	14510	2892	4049	6941
2013	18600	19125	37725	3161	2953	6114	5033	4681	9714	7272	7361	14633	3045	4219	7264
2014	18492	19034	37526	3062	2884	5946	4941	4577	9518	7285	7210	14495	3204	4363	7567

Tabelul 2. Structura populației după sex și vârstă (2007-2014)

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

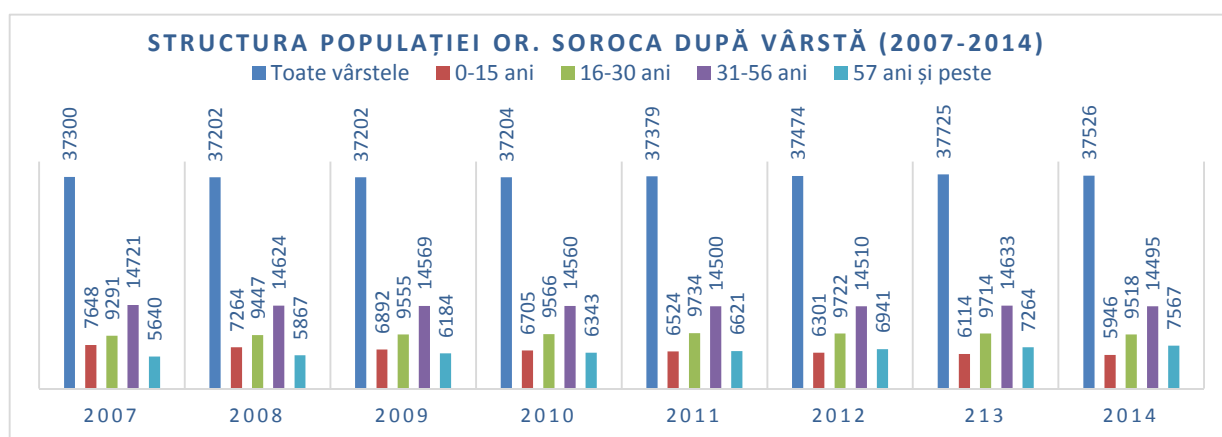


Figura 6. Structura populației or. Soroca, după vârstă (2007-2013)

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Totuși dacă analizăm evoluția populației după sexe pentru perioada anilor 2007-2014, putem observa o echilibrare ușoară dintre numărul de persoane de sex feminin și numărul persoanelor de sex masculin (fig.7). Este complicat de a stabili exact care ar fi factorii, care au influențat acest fenomen, însă din 2010 până în 2014, este înregistrată o creștere numerică mai mare a numărului de bărbați, față de creșterea numărului de femei.

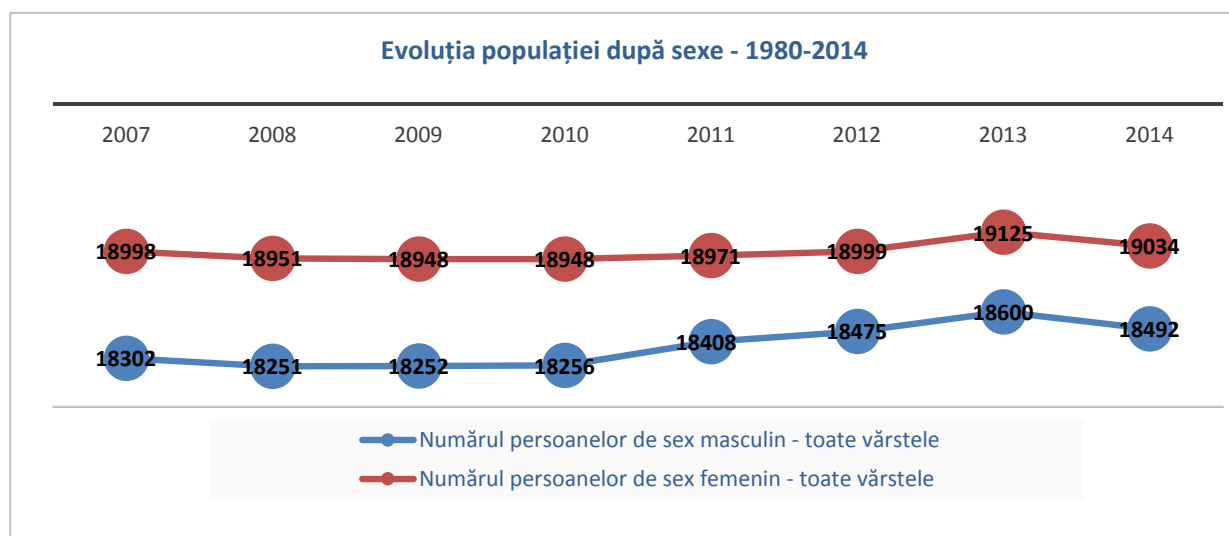


Figura 7. Evoluția populației orașului Soroca după sexe (2007-2013)

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Cel mai mare dezechilibru dintre sexe poate fi sesizat în populația vârstnică, unde predomină femeile cu o cotă apropiată de 58% din populație. Într-o astfel de situație se solicită o extindere a oportunităților de muncă pentru bărbați, dar și o atenție sporită față de nevoile femeilor vârstnice (fig.8).

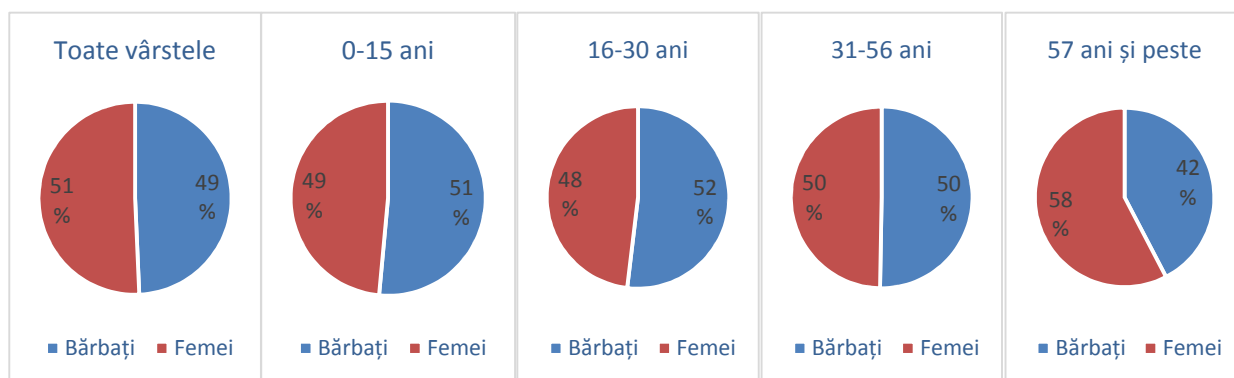


Figura 8. Structura populației or. Soroca, pe sexe și grupe mari de vârste (2014)

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Populația din oraș este în prag de îmbătrânire demografică, ponderea populației vârstnice fiind de cca 11,7% în anul 2007 față de anul 2014 de cca 16%. Îmbătrânirea fiind mai pronunțată în cazul sexului feminin, care în anul 2014 este de cca 18,5%, în comparație cu cea a sexului masculin de 13,5%. În acest context situația demografică din orașul Soroca, constatată în prezent, poate fi calificată cu o tendință de înrăutățire în ultimii 8 ani (fig.9).

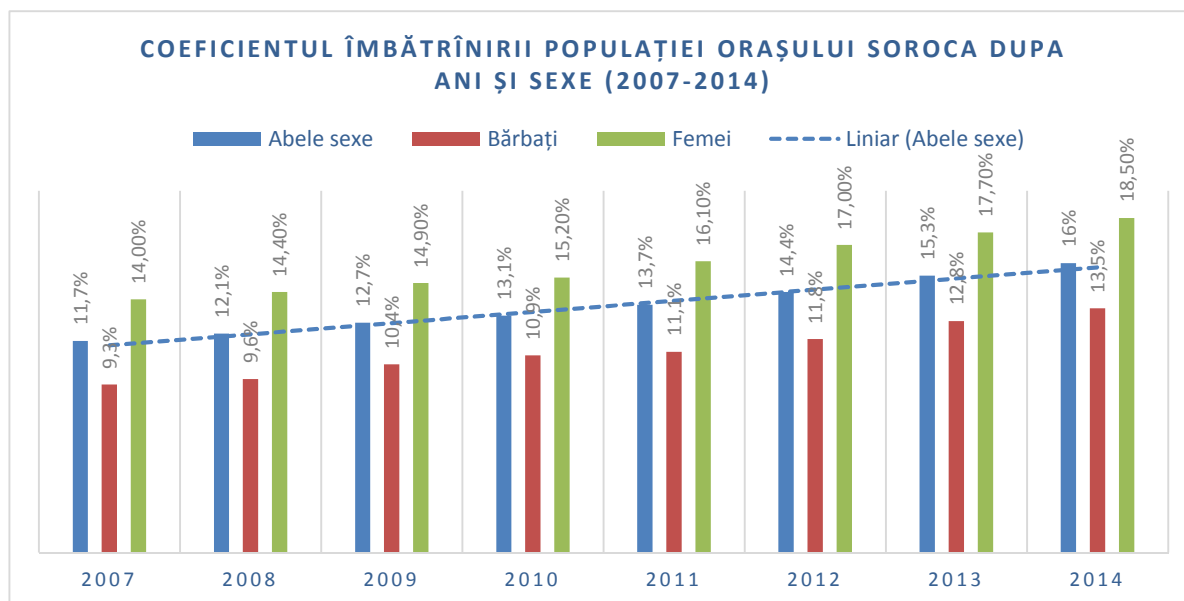


Figura 9. Coeficientul îmbătrânirii populației orașului Soroca după ani și sexe (2007-2014)

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Vârsta medie a populației din oraș este creștere negativă ușoară, fapt ce denotă per ansamblu o populație relativ tânără, cu o vârstă medie pentru anul 2014 de 37,7 ani. Un alt indice care pune în evidență situația demografică a unei colectivități este speranța de viață la naștere, sau durata medie a vieții la o anumită vârstă. Astfel, asociată situației populației urbane, datele statistice oficiale ne arată că, speranța medie de viață a populației din orașul Soroca poate fi estimată în mediu la 74,01 ani, pentru bărbați – 70,08 ani, și puțin mai mult pentru femei - 77,6 ani.

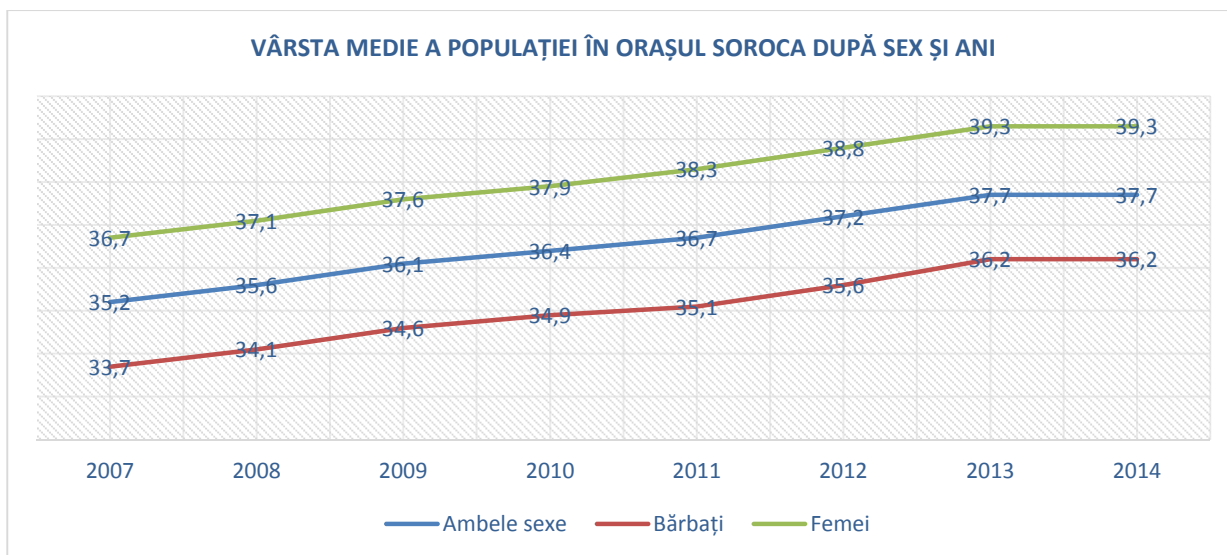


Figura nr. 10. Vârsta medie a populației stabile în orașului Soroca, în perioada 2007-2014

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

### 5.3 Mișcarea naturală și cea migratorie a populației

Dinamica populației se produce sub incidența mișcării naturale, exprimate prin sporul natural (diferența dintre nașteri și decese), și a celei migratorii caracterizată de sporul migrator (diferența dintre imigranți și emigranți).

Mișcarea naturală în orașul Soroca, ca factor de creștere a numărului populației, se manifestă destul de favorabil. Pentru perioadă cuprinsă în studiu efectivul nașterilor în comparație cu cel al deceselor nu este unul care să aibă dinamică stabilă. Este de menționat că pentru ultimii doi ani sporul natural nu este pozitiv, numărul deceselor au depășit numărul vii născuților (tab.3). Conform acestor date este complicat de stabilit exact care au fost cauzele acestor frecvente devieri al sporului natural, care doar în perioada 1989-1992 a avut o stabilitate pozitivă.

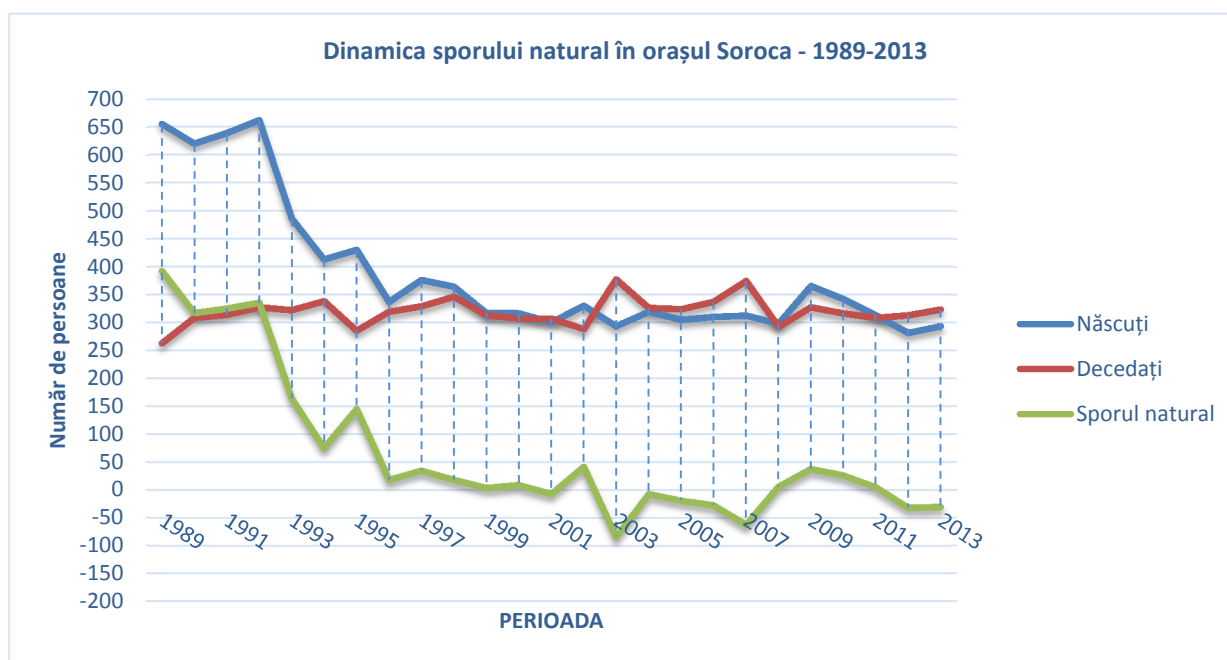


Figura 11. Dinamica sporului natural în orașul Soroca în perioada anilor 1989-2013

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

	Perioada, ani																								
	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Născuți</b>	655	620	639	662	486	413	430	337	376	364	317	316	300	330	293	319	305	310	312	298	365	342	313	281	293
<b>Decedați</b>	263	308	314	327	322	338	285	319	329	346	313	307	307	288	377	326	324	337	374	292	327	316	308	313	323
<b>Diferența</b>	+392	+312	+325	+335	+164	+75	+145	+18	+35	+18	+4	+9	-7	+42	-84	-7	-19	-27	-62	+6	+38	+26	+5	-32	-30

Tabelul 3. Sporul natural din orașul Soroca pentru perioada 1989-2013

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Există un indicator pozitiv la numărul de persoane vii născute pentru ultimii 4 ani (2011-2013), unde se persistă o dinamică pozitivă stabilă, care poate oferi o perspectivă nouă în dinamica sporului natural pentru viitor.

Indici	Unitatea	Perioada		
		2001	2006	2011
Numărul populației la începutul anului	mii oam.	39,3	38,4	37,4
Reducerea totală a numărului populației începând cu 2001	mii oam.	-	0,9	1,9
Reducerea numărului populației începând cu 2001	%	-	2,2	4,8
Reducerea totală a numărului populației din anul 2006	mii oam.	-	x	1,0
Reducerea numărului populației din anul 2006	%	-	x	2,6
Durata perioadei analizate	ani	-	5	10
Ritmul mediu anual de reducere a populației începând 2001	%	-	0,44	0,96
Ritmul mediu anual de reducere a populației începând 2006	%	x	x	0,52
Dinamica reducerii numărului populației în perioada anilor 2001-2006, 2006-2011	%	-	2,2	2,6
Numărul mediu anual al populației începând cu 2001	mii oam.	-	38,8	38,1
Numărul mediu anual al populației începând cu anul 2006	mii oam.	-	-	37,4
Coeficientul mediu anual al reducerii totale a numărului populației începând cu 2001	‰	x	0,01 1	0,02 5
Coeficientul mediu anual al reducerii naturale a numărului populației începând cu anul 2006	‰	x	x	0,01 4
Structura numerică pe vârste a populației:				
Populația până la vârsta aptă de muncă (0-15 ani)	mii oam.	12,3	6,88	6,73
Populația aptă de muncă 16-56 ani femei și 16-61 ani bărbați	mii oam.	23,1	26,7	25,3
Populația peste vârsta aptă de muncă	mii oam.	3,6	4,77	5,31
Structura procentuală pe vârste a populației				
Populația până la vârsta aptă de muncă (0-15 ani)	%	31,5	17,9	18,0
Populația aptă de muncă 16-56 ani femei și 16-61 ani bărbați	%	59,3	69,6	67,8
Populația peste vârsta aptă de muncă	%	9,2	12,4	14,2
Indicii sarcinii demografice	κ	69	44	47
Coeficientul îmbătrânirii populației	κ	9,1	12,4	14,2
Coeficientul natalității	κ	9,8	8,2	9,8
Coeficientul mortalității	κ	13,7	8,4	8,8
Coeficientul sporului natural	k	-3,9	-0,2	1,0

Tabelul 4. Dinamica principalilor parametri demografici

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Reieșind din cercetările efectuate, principalele schimbări demografice începând cu anul 2001 sunt (tab. 4):

- depășirea nivelului mortalității față de nivelul natalității în perioada anilor 2004-2007 astfel, neasigurând reproducerea naturală și ca urmare - reducerea populației în perioada anilor 2001-2011 cu 1,9 mii oameni;
- intensificarea proceselor imigraționiste a populației în ultima decadă cauzată de șomaj, condiții de abitație nesatisfăcătoare ale unor grupuri ale populației, venituri modeste în majoritatea familiilor care nu asigură nivelul minim de trai;
- schimbările în structura pe vârste ale populației, sporirea cotei populației peste vârsta aptă de muncă și reducerea cotei populației până la vârsta aptă de muncă.

Cu toate că, coeficientul sporului natural al populației în perioada anilor 2008 -2010 a înregistrat valori pozitive, pericolul schimbărilor negative în procesul de planificare a sporirii numărului populației mai persistă.

## 5.4 Forța de muncă

Reducerea efectivului populației Republicii Moldova, în ultimii 20 de ani a afectat grav evoluția pieței forței de muncă din republică, activitatea economică și calitatea vieții populației. Polarizarea socială și emigrația forței de muncă au devenit fenomene curente pentru republică.

Efectele nocive ale recesiunii economice au avut o incidență negativă puternică mai ales asupra situației forței de muncă din alte localități decât municipiile Chișinău și Bălți. Astfel, în ultimii 11 ani, populația activă, care reprezintă potențialul forței de muncă a statului, s-a redus cu cca 25%. Aceleași tendințe pot fi constatate și în cazul populației ocupate. Cu regret, dar în republică se manifestă din ce în ce mai amplu fenomenul inactivității economice. Numai în ultimii 11 ani efectivul populației inactive din republică a sporit cu cca 56%, în timp ce în mediul urban creșterea a fost de cca +32%. Fenomenele defavorabile se manifestă cu intensitate mai mare dincolo de limitele municipiului Chișinău, în care s-a concentrat mai mult de jumătate din activitățile economice din republică.

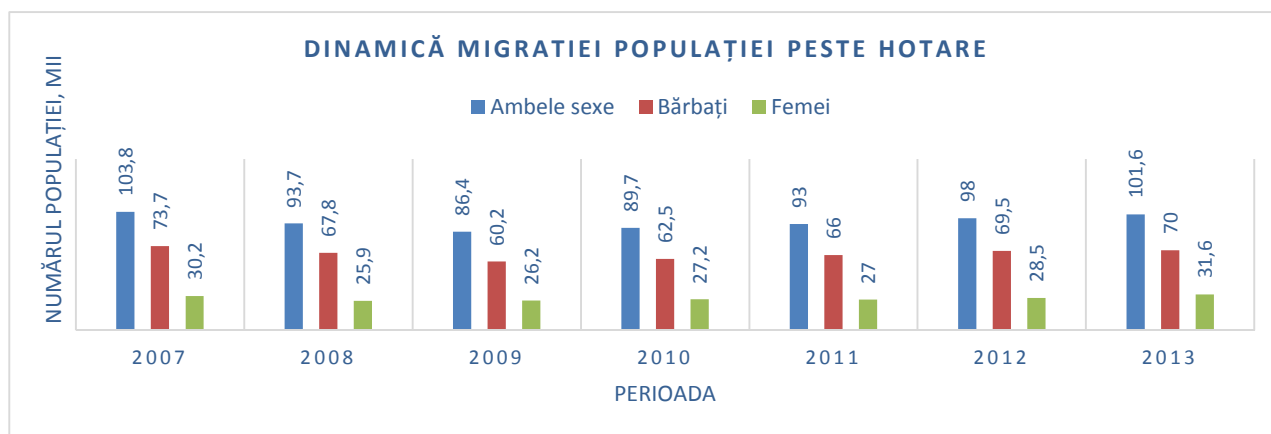


Figura 12. **Dinamica migrației populației peste hotare în căutarea unui loc de muncă cu vârsta de 15 ani - din zona de nord a Republicii Moldova în perioada 2007-2013**

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

În contextul dinamicii migrației populației peste hotare în căutarea unui loc de muncă se constată migrația mai pronunțată a populației de sex masculin, ceea ce reprezintă un deficit de locuri de muncă pentru această categorie de persoane (fig. 12). În 2013 în orașul Soroca, au fost înregistrați

1134 șomeri, un număr suficient de mare, luând în calcul că acestea sunt date oficiale. Schimbările în profilul activităților din localitate au determinat o structură a ocupării de perioada anterioară, în care marea majoritate a populației era ocupată în industrie și producere.

Ocuparea în activitățile tradiționale a republicii, în care real se produc bunurile este suficient de mare (mai mult de 49%). Un aspect destul de favorabil pentru localitate este ocuparea în industrie, care a reprezentat peste 30% din ocuparea totală (tab. 4). Activitățile de sănătate au o cotă de 5,9% din populație ocupată, iar învățământul 8,9%. Însă în comparație cu anul 1980, în anul 2011 sa înregistrat o cotă mai mare a angajaților din sfera nereproductivă, un indicator de diminuare a dezvoltării sferei de producere în oraș(fig. 11).

Tabelul 4. **Repartizarea angajaților din diverse ramuri de activitate**

Nr.	Denumirea	Anul 1980		Anul 2011	
		oameni	%	oameni	%
<b>I. Sfera de producere</b>					
1	Agricultură și gospodăria silvică	128	0,8	460	4,4
2	Industria constructoare de mașini	2914	17,6	570	5,5
3	Industria ușoară	2890	17,4	1097	10,6
4	Industria alimentară	1011	6,1	1368	13,2
5	Industria materialelor de construcții	943	5,7	466	4,5
6	Transport	1116,0	6,7	257	2,5
7	Gospodăria comunală și de depozitare			214	2,1
8	Construcții	1493	9,0	144	1,4
9	Servicii	105	0,6	369	3,6
10	Alte tipuri de activitate	70	0,4	146	1,4
	<b>Total:</b>	<b>10670</b>	<b>64,4</b>	<b>5091</b>	<b>49,1</b>
<b>II. Sfera nereproductivă</b>					
1	Învățământ	2566	15,5	927	8,9
2	Asistență medicală	782	4,7	607	5,9
3	Cultură și artă	122	0,7	70	0,7
4	Instituții de sport	25	0,2	55	0,5
5	Comerț, alimentare publică, prestări servicii	1758	10,6	2700	26,0
6	Instituții administrative și publice	400	2,4	570,0	5,5
7	Alte tipuri de activitate	255	1,5	350	3,4
	<b>Total:</b>	<b>5908</b>	<b>35,6</b>	<b>5279</b>	<b>50,9</b>
	<b>Total populație ocupată:</b>	<b>16578</b>	<b>100</b>	<b>10370</b>	<b>100</b>

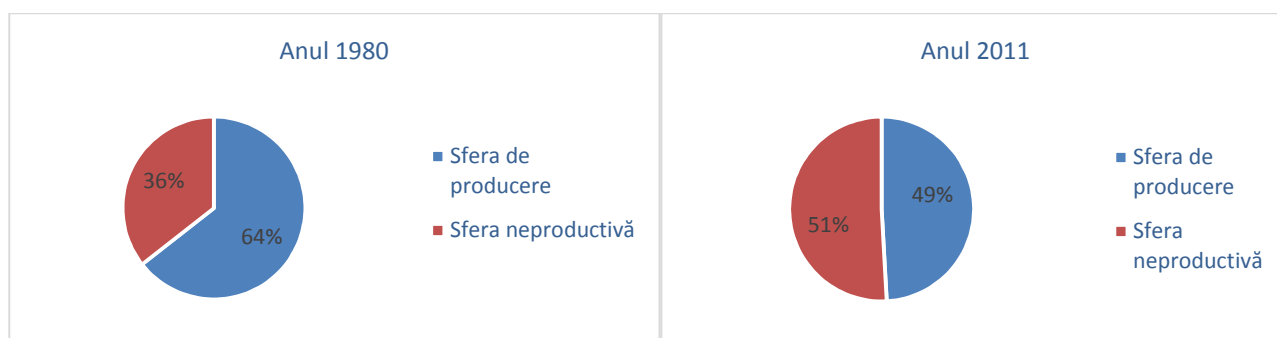
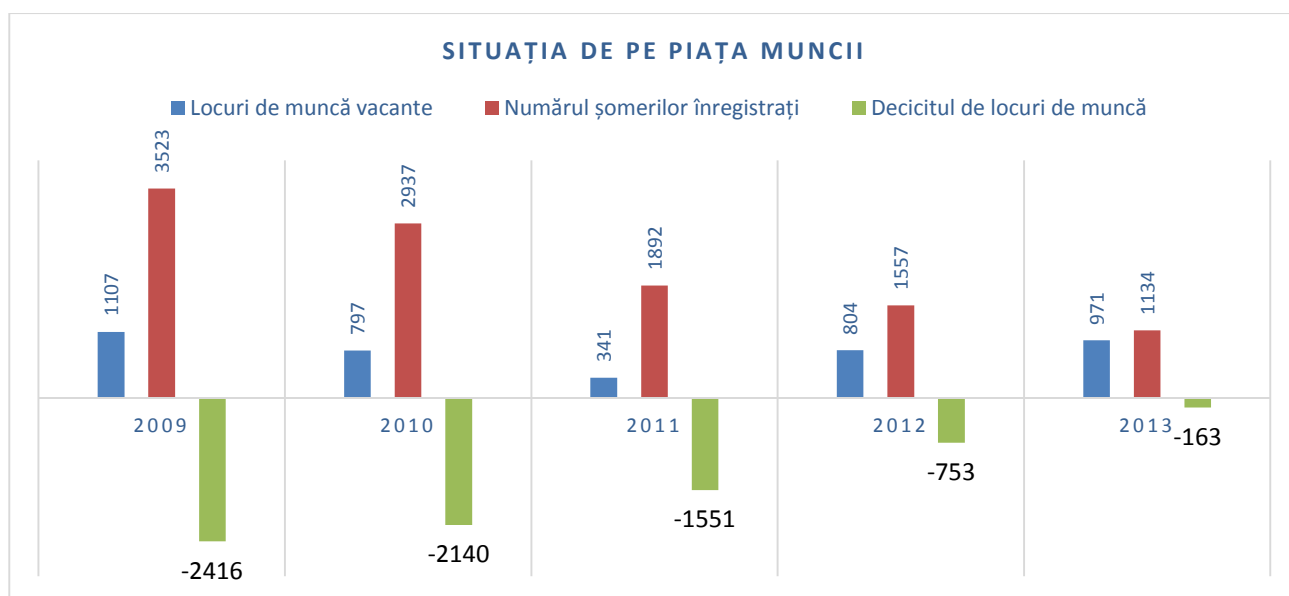


Figura 11. **Dinamica repartizării angajaților pe ramuri de activitate – 1980-2011**

Sursa: <http://statbank.statistica.md>





**Figura 12. Situația de pe piața muncii – 2009-2013**

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Din fig. 12 putem vedea un mare deficit de locuri de muncă, care aparent se micșorează spre anul 2013, date care nu confirmă realitatea, luând în considerație factorul de creștere a migrației forței de muncă peste hotarele țării.

## 5.5 Viața asociativă

În orașul Soroca sunt înregistrate cu sediul un număr de peste 40 asociații obștești, care cuprind domeniile social, tineret, sport și economic. Printre acestea cele mai active sunt: Societatea culturală a evreilor din Soroca, Asociația obștească "Femina-Club", Centrul de asistență socială "Casa Speranței", Organizația Obștească "Federația fotbalului din mun. Soroca", Asociația Obștească "Pro-Cultura", Asociația Obștească "Soarta", Centrul de Resurse pentru Tineret "DACIA", Asociația Obștească "Comunitatea Rusă din Soroca", Asociația raională a Funcționarilor Publici, Uniunea veteranilor războiului din Afganistan, Asociația obștească a antreprenorilor PRO Business, Asociația obștească a veteranilor „Sf. Gheorghe Biruitorul”, Comunitatea slavonă raională, Asociația părinților și pedagogilor „Pro-Timpul”, Centrul cultural pentru promovarea tinerilor talente „Bravostar”, Asociația de susținere a persoanelor cu dizabilități „Treaptă cu treaptă”, Asociația raionului Soroca la baschet, etc.

Un parteneriat deosebit, Primăria orașului Soroca la avut în anul 2014 cu Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA, inclusiv cu Consiliul Raional Soroca și Ministerul Tineretului și Sportului al Republicii Moldova, prin intermediul căruia orașul Soroca a câștigat titlul de Capitala Națională a Tineretului. În această perioadă au fost realizate un șir de măsuri pentru tineret și sport de nivel local, regional, național și internațional, cu participarea reprezentanților din diverse organizații de tineret. În acest context prin acest parteneriat Centrul DACIA a implementat peste 8 proiecte cu resurse atrase din exterior dar și cu contribuția locală.

Primăria susține activ Consiliul Local al Tinerilor, care deși nu este o structură oficial înregistrată, realizează un program divers de acțiuni în domeniul tineret și prin intermediul căruia sunt implicați tinerii din Soroca în procesul decizional.

## 5.6 Cultura, agrementul și sportul

Obiectele de cultură, sport și agrement au scopul de a satisface necesitățile populației pentru petrecerea timpului liber. Acestea sunt reprezentate prin Palatul de Cultură, biblioteci, zone amenajate pentru agrement. Actualmente la Soroca funcționează Muzeu de Istorie și Etnografie, care include și "Cetatea Sorocii", "Lumânarea Recunoștinței"; Centrul Raional de Documentare și Informare Mihail Sadoveanu, Biblioteca "Sadoveanu" cu 6 filiale prin oraș, Palatul de Cultură, Cinematograful „Dacia” – care actualmente nu funcționează, stadionul orășenesc, „stadioane”, terenuri sportive - care în majoritatea cazurilor sunt amplasate pe teritoriul instituțiilor de învățământ, săli sportive.

Pentru asigurarea locuitorilor cu obiective sportive, necesită modernizarea obiectivelor existente cu aducerea până la parametrii în vigoare, precum și construcții noi în deosebi în zonele rezidențiale noi ale orașului.

Orașul Soroca dispune de un potențial turistic valoros, cu landșaft pitoresc și condiții naturale favorabile, care contribuie la crearea condițiilor optime pentru odihnă, atât pentru turiștii în tranzit, cât și pentru locuitorii orașului. Ca urmare pe teritoriul orașului urmează să fie dezvoltate bazele turistice "Victoria" și "Volna", care la moment nu activează în parametri necesari și o parte din aceste obiective staționează. Zonele cu plaja de-a lungul malului râului Nistru, necesită amenajare și modernizare conform exigențelor în vigoare. Realizarea prevederilor Proiectului de reconstrucție a pensiunii "Victoria" prevede dezvoltarea zonei de agrement și asanare. Pentru organizarea odihnei copiilor din raion și a celor din oraș activează Tabără de odihnă "La Dumbrava", care a avut de beneficiat de o investiție din partea Consiliului Raional Soroca, care este coproprietarul acestei instituții.

Activizarea ramurei turistice, este prioritatea dezvoltării socio-economice a orașului. Sarcina principală a reorganizărilor din acest domeniu constă în crearea complexului turistic contemporan eficient și competitiv, care va fi capabil să asigure, pe de o parte posibilitățile vaste privind satisfacerea necesităților cetățenilor republicii și turiștilor străini prin oferirea unui spectru larg de servicii turistice, iar pe altă parte, va contribui la dezvoltarea economiei orașului prin sporirea numărului de locuri de muncă și fluxul valutei străine în buget, conservarea și utilizarea rațională a patrimoniului cultural și natural.

Potențialul turistic al orașului și zona de influență a lui sunt foarte atractive, însă aceste posibilități sunt valorificate și utilizate la minim, având predominant un caracter de tranzit. Teritoriul orașului Soroca, face parte din zonele favorabile ale republicii pentru organizarea turismului și odihnei populației. Peisajele și landșaftul pitoresc, prezența râului Nistru, lacurilor naturale, zonei împădurite, monumentelor de istorie, arhitectură și cele naturale ocrotite de stat, redau orașului un aspect unic și neimitabil.

Pe teritoriul raionului Soroca sunt amplasate un șir de monumente de istorie și cultură, valorificarea și protecția cărora este reglementată prin Legea Republicii Moldova "Privind ocrotirea monumentelor" nr. 1530 - XII din 22.06.1993. Cele mai valoroase obiective din oraș sunt: Cetatea Soroca construită în anul 1543, Biserica Sf. Dumitru – 1814, Biserica Sf. Stratulat – 1914, Catedrala Adormirii Maicii Domnului - 1840-1842, Muzeul de Istorie și Etnografie, "Lumânarea Recunoștinței",

Peștera Bechir, "Dealul țiganilor vătrași", clădirile publice cu valoare istorică (clădirea fostului gimnaziului pentru fete, construită în sec. XIX, clădirea fostului spital evreiesc - sec. XIX). La 7 km distanță de cetate este situat renumitul sat al pietrarilor Cosăuți, rezervația landșaftologică cu mănăstire, care a fost restaurată de meșterii pietrari. În apropierea mănăstirii se află un izvor cu ape minerale.

**Cetatea Soroca.** Cetatea Soroca este amplasată în mijlocul orașului Soroca, la 160 km spre nord de Chișinău. Cetatea Soroca a fost construită la trecătoarea peste Nistru pe locul unor fortificații mai vechi. Între anii 1543-1546, în timpul domniei lui Petru Rareș, cetatea este rezidită din temelie de piatră, rotundă cu diametrul de 37,5 m și cu cinci bastioane egal depărtate între ele. Meșterii au pus la baza calculelor lor legea supremă a armoniei "secțiunea de aur", fapt care face cetatea unică printre mostrele de arhitectură defensivă din Europa. Fortăreața este unicul monument medieval din Moldova, care s-a păstrat așa cum l-au conceput meșterii, iar în bastionul de la intrare exista o biserică mică militară.

**Monumentul "Lumânarea Recunoștinței".** Lumânarea recunoștinței este un monument dedicat poporului "moldovenesc", a fost construită în anul 2004. Ideea aparține scriitorului Ion Druță, care îl mai numește "Monumentul lui Badea Mior", personaj imaginar, inventat de scriitor. Acest monument ridicat pe stîncă, deasupra bătrînului Nistru, la marginea Sorociei, este una din cele mai importante zidiri în istoria moderna a Moldovei. Această epopee extraordinară este consacrată tuturor monumentelor distruse ale culturii moldave. „Lumânarea Recunoștinței”, reprezintă un omagiu adus tuturor eroilor anonimi, care au păstrat cultura, limba și istoria Moldovei în paleta policromă a civilizației umane, înveșnicind totodată și memoria marelui poet anonim, autorul baladei „Miorița”.

**Dealul romilor.** Orașul Soroca este considerat capitala neoficială a romilor. Acesta este unul dintre cele mai importante puncte de atracție turistică din Republica Moldova din perspectiva specificului etnic-cultural. În orașul Soroca casele construite de romi, seamănă mai degrabă a fi niște castele în miniatură. "Teatrul Mare din Moscova" sau faimosul "Capitoliu din Washington" îl poți admira pe „Dealul Romilor”, acestea fiind o imitație a clădirilor propriu-zise. Casele respective, dacă pot fi numite așa, reprezintă adevărate fortărețe impozante, cu două sau trei etaje, uneori chiar mai mult, din granit, marmură, materiale scumpe din import, termopane, străjuite de statui uriașe, reprezentînd imitații de animale sălbatice, iar, la fiecare intrare, coloane cilindrice, cu basoreliefuli, sprijină balcoanele de la etajele superioare. Periplul, printre filele de istorie, scoate la iveală faptul că meleagurile pitorești ale cetății de la malul Nistrului au oferit, de-a lungul timpului zăbuciumat, un real adăpost și hrană pentru multe dintre triburile nomade. Printre acestea s-au aflat și romii, care pe toată perioada sovietică, au adoptat, ca stil de viață, sedentarismul și și-au strămutat toate gospodăriile tocmai pe Dealul Sorociei. Ceea ce au reușit să facă foștii nomazi, întrece chiar și închipuirile celor mai avizate minți în domeniul arhitectonic. Grandioasele locuințe impresionează prin măreția lor, adevărate palate, în adevăratul sens al cuvîntului, care sar în ochi de la distanță. Fațadele sînt viu colorate sau placate cu ceramică specială, mozaic sau sînt chiar acoperite de plante agățătoare, estetice sau obișnuita iederă crescută la întîmplare.

**Biserica Sfântul Dumitru.** Biserica "Sfântul Dumitru" din orașul Soroca a fost zidită în anul 1814. Biserica îmbină particularitățile arhitecturii naționale și a neoclasicismului. A fost restaurată în anii 70-80 ai sec. XX.

**Biserica Sfântul Teodor Stratulat.** Biserica „Sfântul Teodor Stratulat" este construită în perioada anilor 1914-1916 și are un paraclis cu cripta ctitorilor la subsol, un plan cruciform supraînălțat de un coronament din cinci turlă ridicat deasupra naosului și clopotnița deasupra pridvorului. Formele

ruso-bizantine au fost remodelate în spiritul modernului. În interior s-a păstrat pictura murală de bună calitate.

Clădirea fostului gimnaziului pentru fete. Gimnaziul a fost construit în 1903-1916 după proiectul arhitectului V. I. Şmidt. În anii interbelici s-a numit Liceul "Domnița Ruxanda". Este o clădire cu două nivele, fațada principală este realizată prin dublarea compoziției inițiale, cu două intrări susținute de câte un balcon și un fronton.

În studiu efectuat au fost identificate peste 55 de monumente de istorie, artă și monumente ale naturii, care sunt necesare de restaurat, conservând și valorificând patrimoniul orașului Soroca, oferind o nouă perspectivă de dezvoltare a turismului. În tab. 5 este expusă întreaga listă a monumentelor de prioritate națională, care urmează a fi în atenția autorităților publice locale și centrale, asociațiilor obștești din domeniul culturii și istoriei, care în parteneriat trebuie să elaboreze proiecte de restaurare, atrăgând în acest sens resurse financiare din exterior.

Un exemplu în acest sens este Proiectul "Bijuterii Medievale - Cetățile Hotin, Soroca, Suceava" depus în cadrul Primului Apel de propuneri de proiecte a Programului Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, cu finanțare din partea Uniunii Europene. Valoarea totală a acestui proiect este de 3.003.220,82 Euro. Aplicantul principal a fost Consiliul Rional Soroca, avînd ca parteneri Primăria orașului Soroca, Primăria Municipiului Suceava (România), Rezervația Arhitecturală Istorică Națională Cetatea Hotin (Ucraina). În cadrul proiectului sa propus ridicarea gradului de competitivitate economică și atractivă a regiunilor Soroca-Suceava-Hotin prin implementarea activităților de parteneriat transfrontalier ce țin de îmbogățirea potențialului turistic și promovarea valorilor culturale și istorice comune.

Tabelul 5. **Monumente de Istorie, arhitectură, artă și monumente ale naturii**

#	Denumirea	Data	Categoria
1.	Biserica Sfântul Dumitru	1914-1927	Mon. arh.
2.	Casă de locuit	Înc.sec. XX	Mon. arh.
3.	Casă de locuit	Înc.sec. XX	Mon. arh.
4.	Biserica Sf. Stratulat cu clădirile aferente	1914-1916	Mon. arh.
5.	Clădirea fostei școli agronomice cu îngrădirea ornamentală	Anii 30 al sec. XX	Mon. arh.ist.art.
6.	Fabrica de spirt Aleinikov	1912	Mon. arh.
7.	Școală	Înc.sec. XX	Mon. arh.
8.	Depozit	Înc.sec. XX	Mon. arh.
9.	Școală	Înc.sec. XX	Mon. arh.
10.	Cetatea medievală	Sec. XV-1543	Mon. arh.
11.	Parcul Petru Rareș, semn comemorativ în cinstea întimpinării trupelor lui Petru I	1711-1973	Mon. ist.
12.	Catedrala Adormirii Maicii Domnului	1840-1842	Mon. arh.ist.
13.	Vila cu parc a lui Aleinikov	1912	Mon. ist.
14.	Casa arhitecturului V.A. Voițehovschi	Înc. sec. XIX	Mon. ist.
15.	Clădirea fostei școli primare	Înc. sec. XIX	Mon. arh.
16.	Complexul de clădiri ale fostei școli de iluminare culturală, Școala profesională pentru fete	Sf. sec. XIX, anii 40 sex XX	Mon. arh.ist.
17.	Sinagogă	Înc. sec. XX	Mon.Arh. - L
18.	Casă de locuit	1846	Mon. arh.
19.	Depozit	1846	Mon. arh.

20.	Fondul construit al străzii	1846 anii 30 al sec. XX	Monument Arh.Ist. - L
21.	Casă de locuit	Sf. sec. XIX	Mon. arh.
22.	Conac urban	Sf. sec. XIX	Mon. arh.
23.	Clădirea fostului spital evreiesc	1910	Mon. arh.
24.	Casă de Locuit	Sec. XIX	Mon. arh.
25.	Clădirea fostei cărmuiri a zemstvei	1869-1876	Mon. arh.
26.	Clădirea fostului Liceu pentru băieți "A. Xenopol"	1936	Mon. arh.ist.
27.	Clădirea fostei Poște	Înc. sec. XX	Mon. arh.
28.	Complexul ale spitalului județean fondat de zemstvă	1893	Mon. arh.art.
29.	Farmacie	1934	Mon. arh.
30.	Clădirea fostului hotel urban	Sf. sec XIX	Mon. arh.
31.	Cinematograf	Înc. sec. XX	Mon. arh.
32.	Clădirea fostului gimnaziu pentru fete (după 1918 Liceul Domnița Ruxanda)	1903-1916	Mon. arh.ist.art.
33.	Clădirea fostului pichet de grăniceri	1973	Mon. arh.
34.	Clădirea fostei școli primare	Sf. sec. XIX	Mon. arh. ist.
35.	Conac urban	1912	Mon. arh.
36.	Casă de locuit	Anii 30 al sec. XX	Mon. arh.
37.	Clădirea fostel	1935	Mon. arh.
38.	Clădirea fostel	Înc. sec. XX	Mon. arh.
39.	Clădirea fostel	Anii 30 sec. XX	Mon. arh.
40.	Casa de locuit	1935	Mon. arh.
41.	Casa de locuit	1935	Mon. arh.
42.	Casa de locuit	1937	Mon. arh.
43.	Casă de locuit	Înc. sec. XX	Mon. arh.
44.	Casa de locuit	1930	Mon. arh.
45.	Casa de locuit	Sf. sec. XIX	Mon. arh.
46.	Casa de locuit	Anii 30 sec. XX	Mon. arh.
47.	Fondul construit al străzii	Jum. II a sec. XIX – anii 30 ai sec. XX	Monument Arh.Ist. - L
48.	Clădirea fostului spital militar	1840-1841	Mon. arh.
49.	Grota lui Bechir	-	Mon. nat.
50.	Conac Theohari	Înc. sec. XX	Mon. arh.
51.	Cimitir	Eneolitic	Mon. arh.
52.	Monument comemorativ tinerilor antifasciști	1978	Mon. arh.ist.
53.	Monument la mormântul comun a circa 6000 victime ale fascismului 1941-1944	1966	Mon. ist.
54.	Monument la mormântul a șase ostași 1944	1975	Mon. ist.
55.	Necropola	Eneolitic	Mon.Arh.

## 5.7 Mass-media

În orașul Soroca activează Televiziunea "Sor-TV", Publicația Independentă "Observatorul de Nord", Ziarul "Realitatea Plus" și Publicația "Ziarul Nostru". La fel în orașul Soroca activează un grup de reporteri de la Compania "Teleradio Moldova" (TRM), care reprezintă un oficiu regional al acestei instituții.

## 6. SERVICIILE SOCIALE

### 6.1 Educația

Instituții preșcolare. Actualmente pe teritoriul orașului Soroca funcționează 10 grădinițe de copii cu capacitatea totală 1500 locuri, de facto frecventează în jur de 1178 copii, ceea ce constituie 79% din capacitatea totală a instituțiilor preșcolare. La 1000 locuitori revin 40 locuri. Numărul personalului angajat constituie 227 persoane, inclusiv 99 cadre didactice, unde 1 educator revine la 15 copii. O problemă care predomină în oraș, este legată de capacitățile instituțiilor de a cuprinde copii cu vârsta de până la 3 ani (fig. 13). Repartizarea instituțiilor preșcolare pe sectoare:

- Sectorul "Centru" funcționează Grădinița nr. 1 "Diumovocica", Grădinița nr. 6 "Ghiocel" și Grădinița nr. 13 "Steluța";
- Sectorul "Dealul Sorocii" funcționează Grădinița nr. 5 "Andrieș";
- Sectorul "Colegiul Agricol" există dar nu funcționează Grădinița nr. 4;
- Sectorul "Hidroimpex" funcționează Grădinița nr. 15 "Clopoțel";
- Sectorul "Bujerăuca" funcționează Grădinița nr. 17 "Cheița de aur";
- Sectorul "Dealul Țigananilor" funcționează Grădinița nr. 7 "Galinca";
- Sectorul "Soroca Nouă" funcționează Grădinița nr. 12 "Soarele" și Grădinița nr. 16 "Izvoraș".

În concluzie din 9 instituții preșcolare active, cu capacitatea de înscriere de 1500 de copii, în anul 2013, acestea aveau înscriși doar 1360 de copii, cu un grad de utilizare de 90,6 %, cu un efectiv de 92 de cadre didactice, ce reiese că, 14 copii se atribuie la un cadru didactic. Neajunsul cadrelor didactice era de doar 4 persoane. În anul 2014 există un deficit de incapacitate de a satisface cererile părinților în proporție de 300 de copii, cifre care nu iau în calcul copii romi, care nu frecventează nici unul instituțiile preșcolare. Această problemă este datorită incapacității financiare a Primăriei orașului Soroca, de a repara capital spațiile din dotarea instituțiilor, care să poată corespunde cu cerințele și normele în vigoare, inclusiv să acopere financiar servciile necesare adiționale pentru un astfel de număr de copii.

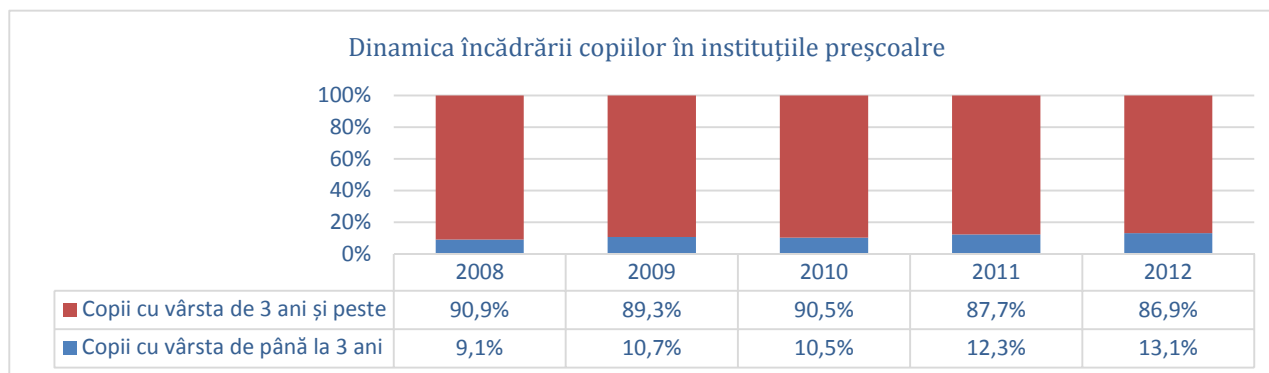


Figura 13. Dinamica încadrării copiilor din orașul Soroca în instituțiile preșcolare după vârste

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

Instituțiile școlare. Conform datelor prezentate de autoritățile publice locale din or. Soroca actualmente în oraș își desfășoară activitatea Liceul Teoretic "Constantin Stere", Liceul Teoretic "Ion Creangă", Liceul Teoretic "Constantin Stere", Liceul Teoretic "Alexandru Pușkin" și Gimnaziul Nr. 1. La 1000 locuitori revin 162 elevi. În corespundere cu normele urbanistice pentru calcularea capacității instituțiilor școlare se evidențiază 100% din copiii cu vârsta 6 – 15 ani și 75% cu vârsta 16 – 17 ani. Reieșind din cele menționate, se poate de constatat că capacitatea instituțiilor școlare existente în oraș este suficientă, atât pentru perioada actuală cât și pentru perioada de calcul. Pentru

perspectivă se propune, reparația și modernizarea clădirilor în corespundere cu normativele în vigoare.

**Învățământ mediu de specialitate.** Orașul Soroca este un important centru administrativ, cultural și de pregătire a cadrelor din nord – estul republicii. În oraș activează 4 colegii:

- Colegiul Pedagogic "Mihai Eminescu", cu capacitatea de 1500 elevi, de facto 800 elevi;
- Colegiul Tehnic Agricol, cu capacitatea de 800, de facto 475 elevi;
- Colegiul de Arte "Nicolae Bodgros", cu capacitatea de 750, de facto 235 elevi;
- Colegiul Privat "Prometeu", cu capacitatea de 270, de facto 190 elevi.

Aceste instituții de învățământ reprezintă un potențial imens pentru oraș - 3320 studenți, care se referă la capacitatea acestora de a cuprinde un număr mai mare de studenți, transformând orașul într-o urbă a studenției (fig. 14). Astfel, la acest capitol este necesar de investit în infrastructura acestor instituții și de promovat mai larg pe întreg teritoriul Republicii Moldova oportunitățile care le oferă acestea în domeniul învățământului mediu de specialitate.

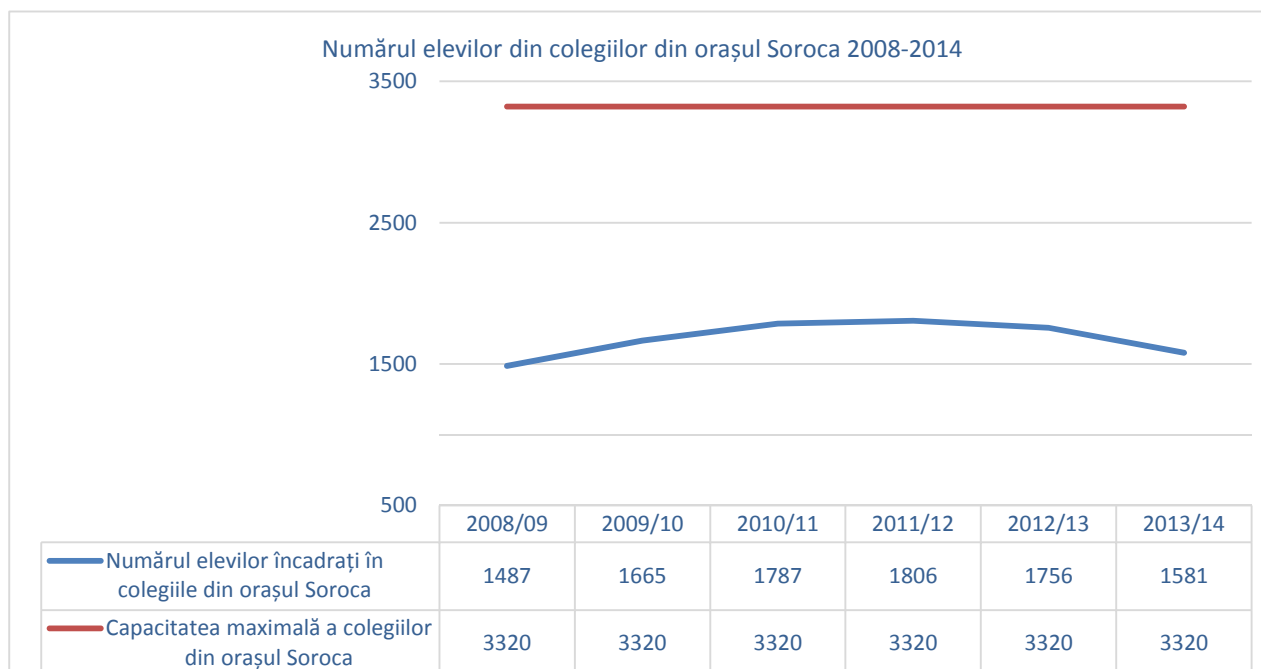


Figura 14. **Dinamica numărului de studenți din colegiile din orașul Soroca 2008-2014**

Sursa: <http://statbank.statistica.md>

**Învățământul secundar profesional.** În acest domeniu în orașul Soroca activează Școala Profesională "Domnița Ruxanda", Școala Profesională Cooperatistă și Școala Profesională Nr. 4 din cadrul Penitenciariului Nr. 6. Cel mai mare obiectiv de dezvoltare, conform oportunităților de infrastructură o are Școala Profesională Cooperatistă, care are un bloc de studii mare, inclusiv 3 cămine care la moment nu sunt active. La acest capitol este necesar de analizat din punct de vedere regional, care ar fi necesitățile în domeniul învățământului secundar și de stabilit obiective strategice în dezvoltarea acestei instituții, inclusiv a celorlalte din oraș.

**Instituțiile extrașcolare.** Acestea contribuie la dezvoltarea multilaterală a copiilor. Actualmente în oraș activează Școala Sportivă Orășenească, Școala de Arte "E. Coca", unde sunt încadrați aproximativ 268 copii și 19 cadre didactice, iar Școala de Arte Plastice pentru Copii este frecventată



de 65 copii. De asemenea, în Casa de Creație a Copiilor, care este amplasată în incinta Palatului de Cultură Soroca, sunt antrenați în jur de 400 copii, care formează 47 grupe.

În acest domeniu în orașul Soroca este activ Centrul de Resurse pentru Tineret "DACIA", care este cel mai mare centru regional din Republica Moldova și care implementează programe legate de educația non-formală, acces la informații, integrarea profesională și antreprenoriat, prevenirea violenței în familie, dialog intercultural și participarea tinerilor. Centrul DACIA este o instituție necomercială privată, care are stabilite parteneriate cu Primăria orașului Soroca, Consiliul Raional Soroca și autorități publice centrale în vederea implementării politicilor de tineret la nivel local, regional și național.

În oraș este activ și un Centru de plasament temporar a copiilor în situații de risc "Azimut", un Centru de zi pentru copii în situații de risc "Acasă" și un Centru pentru copii cu dizabilități "Icar".

Instituțiile universitare. În oraș sunt deschise pentru frecvența redusă filialele ale Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova și Universității de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere".

## **6.2 Sănătate și asistență socială**

Obiectele de ocrotire a sănătății ocupă o poziție prioritară în infrastructura socială. Conform datelor prezentate de instituțiile ocrotirii sănătății locale, în oraș funcționează IMSP Spitalul Raional Soroca "A. Prisăcari" cu – 300 paturi, la 1000 locuitori revin 7,8 paturi. În cadrul spitalului activează secția consultativă unde sunt încadrați 84 lucrători medicali, secția stomatologică – 27 medici.

Concomitent cu acestea în oraș funcționează instituții medicale de tip ambulator sau policlinică care înregistrează 450 vizite /schimb, ceea ce constituie 8 vizite la 1000 locuitori.

Este necesar de menționat faptul că în oraș funcționează un șir de farmacii, inclusiv și farmacii veterinare. De asemenea pe teritoriul orașului activează policlinica stomatologică și câteva stomatologii private.

Capacitatea obiectelor ocrotirii sănătății nu se conformează normativelor în vigoare, în oraș se resimte insuficiența de calitate, diversitate și oportunitate în serviciile prestate, care la rândul său se reflectă negativ asupra sănătății populației.

Pentru perspectivă este necesară reconstrucția și modernizarea spitalului raional cu sporirea numărului de paturi până la 525, ceea ce va constitui 12 paturi la 1000 locuitori, sporirea capacității policlinicilor până la 1085 vizite în zi.

De asemenea este necesar de preconizat, reparația și reconstrucția instituțiilor de ocrotire a sănătății, dotarea și modernizarea echipamentului medical, perfectarea sistemului de asigurări medicale conform normativelor în vigoare. Asistența medicală este asigurată de Stația zonală de Asistență Medicală de Urgență Nord dislocată în orașul Soroca.



## 7. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

---

Ținând cont de potențialul socio-economic și poziția fizico-geografică favorabilă orașul Soroca este examinat ca subcentru al sistemului nordic de populare pe grupe. Acest fapt este condiționat de un șir de factori printre care se evidențiază:

1. diversitatea bazei de materii prime amplasate pe teritoriile adiacente, care contribuie la dezvoltarea ramurilor prelucrătoare a producției agricole;
2. infrastructura dezvoltată a transportului care asigură legături auto cu capitala și celelalte regiuni ale republicii;
3. explorarea substanțelor mineral-utile pentru dezvoltarea industriei materialelor de construcții;
4. infrastructura socială și de producere dezvoltată - învățământ, cultură, sport, domeniul prestări servicii, dotarea tehnico - edilitară, etc.

Actualmente baza urbană a orașului este prezentată de întreprinderi din diverse ramuri ale economiei. Principala ramură a economiei orașului este industria prelucrătoare, prezentată în deosebi de obiectivele industriei alimentare.

În rezultatul implementării formelor noi de gestionare a întreprinderilor rolul dominant a revenit întreprinderilor de prelucrare a materie prime agricole și industriei ușoare. Schimbările în structura de producere a orașului sunt demonstrate prin indicii ocupării forței de muncă

Ca rezultat al declinului economic din ultimii ani și restructurărilor în ramurile economiei cele mai mari întreprinderi care formează baza de producere a orașului sunt SA "Hidroimpex", SA "Făuritorul"; ÎM SRL "Magt - vest", ÎM SA "Fabrica de brânzeturi", SA "Alfa - Nistru", SRL "Debut Sor", ÎM SRL Ermo - grup", SRL "Sotex - grup" SRL "Maritan- Sor", Fabrica de materiale de construcții SRL, AMG – Kernel SRL.

De asemenea, în oraș funcționează un șir de instituții de construcții, care efectuează lucrări generale de construcții precum și specializate, întreprinderi de producere a materialelor de construcții, organizații de transport, servicii comunale și de depozitare precum și un șir de întreprinderi de fabricare a produselor alimentare, îmbrăcăminte, mobilei și alte ramuri de producere. Numărul total al angajaților în economia orașului constituie 10,4 mii oam., ceea ce constituie 29,3 % din numărul total al populației apte de muncă. În perioada anilor 1980 - 2011 numărul angajaților în sfera neproductivă a sporit, iar în sfera de producere acest indice a scăzut și constituie corespunzător 51% și 49%.

Un șir de întreprinderi urbane exercită funcții în domeniul agriculturii și silviculturii (ÎM "AMG-MACROSELECT" SRL, ÎCS "WETRAID" SRL, SRL "Bal-Sor-Com", SC "Gospodăria silvică", etc.). Numărul total al angajaților din această ramură a economiei constituie 0,5 mii oam. Declinul în ramura economiei a influențat baza de construcții din oraș. În anul 1980 numărul angajaților în ramura construcții - montaj constituia aproximativ 1,5 mii oam. (9% din numărul total al angajaților din oraș), actualmente însă numărul lor s-a redus până la 144 oam. (1,4 % din numărul total al angajaților). Paralel cu modificările în statutul juridic al organizațiilor de construcție și montaj se înregistrează și specializarea producției în corespundere cu cerințele actuale ale orașului prin apariția beneficiarilor sub formă de societăți pe acțiune și firme care prestează lucrări în construcții și reconstrucție a obiectivelor cu diversă destinație.

În ultimii ani schimbări esențiale s-au înregistrat și în structura transportului auto din oraș. Astfel, structurile organizațiilor de transport auto subordonate statului au fost reorganizate în societăți pe acțiuni și societăți cu răspundere limitată. Cele mai mari întreprinderi auto din oraș sunt: SA "Etaservis, SA"PAT-7", SRL "Intersoftrans", SRL "Sorolex-tur", SRL "Autoinvest-grup", etc, numărul total al angajaților în aceste instituții constituie 257 oam.

Un grup semnificativ de organizații care participă la activitatea economică a orașului sunt obiectivele de depozitare, comerciale și de achiziționare. Multe din aceste obiective îndeplinesc funcții de intermediari în asigurarea cu materie primă și comercializarea producției finite. Numărul total al angajaților din aceste ramuri constituie 214 oameni.

În ultimii ani a sporit numărul angajaților în sfera prestări servicii. Care este reprezentată în deosebi prin firme mici, care prestează populației servicii în construcții, reparații, reparația electrocasnice, confecționarea îmbrăcăminte, servicii comerciale, etc. În rezultatul susținerii financiare și juridice corespunzătoare și pe măsura perfecționării formelor de gestionare a pieței o parte din aceste instituții în perspectivă pot să - și extindă activitatea, astfel contribuind semnificativ la renovarea economiei orașului.

Rețeaua obiectelor de comerț și alimentație publică după diversitatea mărfurilor și amplasare optimă pe teritoriul orașului trebuie să se apropie de solicitările locuitorilor pentru subiectul dat. În prezent în or. Soroca suprafața obiectivelor comerciale constituie 8,7mii m<sup>2</sup> suprafață totală, fiind reprezentată prin centre comerciale și construcții provizorii (chioșcuri, gherete) sau construcții adaptate care nu dispun de dotare edilitară necesară. La 1000 locuitori revin 234 m<sup>2</sup> suprafața comercială.

Pe teritoriul orașului principalele magazine sunt - Magazinul "Mărfuri de uz casnic", Centru comercial "Modern", Magazinul de electrocasnice "Xenon", Magazinul de computere "Neuron", Magazinul "Linia H2O", iar cel mai mare este Centrul Comercial "Fourchette", care are propria realizare de mărfuri, inclusiv oferă în arendă spații și altor comercianți.

Capacitatea totală a obiectivelor de alimentare publică (cafenea-baruri) constituie 900 locuri, ceea ce constituie 24 locuri la 1000 locuitori. Obiectivele din sfera alimentare publică sunt prezentate prin restaurantele "La Cetatea Veche", "Golden River", "Nistru", "Miorița", "Beciul Vechi", "Milenium", "Briz", "Soroca", "Primăvara" și cafenele - "Nicolăieș", "Oasis", "Tinerețe", "Crius", "Arlekino", etc..

Actualmente, majoritatea obiectivelor comerciale și alimentare publică sunt concentrate în partea centrală a orașului, iar numărul obiectivelor și calitatea serviciilor prestate nu corespund exigentelor în vigoare.

Suprafața totală a piețelor comerciale constituie 400 m<sup>2</sup>, suprafață comercială, pentru perspectivă conform calculelor se propune construcția complexului agroindustrial cu suprafața totală 1,3 mii m<sup>2</sup>.

Pe teritoriul orașului activează „Hotelul Central”, Hotelul „Nistru” și "Vila de Nord", cu capacitatea totală 70 locuri, pentru perspectivă se propune sporirea numărului de locuri.

## 8. INFRASTRUCTURA LOCALĂ

---

### 8.1 Rețeaua de drumuri și străzi

Orașul Soroca este situat în partea de nord-est a Republicii Moldova fiind traversat de trei drumuri de importanță națională M2 (Chișinău-Soroca - frontiera cu România), R7 (Soroca-Drochia-Costești - frontiera cu România), R9 (Soroca-Arionești-Moghiliov-Podolisc). Astfel, teritoriul orașului este traversat de magistrale prin intermediul cărora stabilește legături de transport cu toate orașele, comunele și satele republicii, precum și țările învecinate Ucraina și România.

Schema rețelei de drumuri și străzi a orașului s-a format reieșind din relieful foarte accidentat și construcțiile existente, care reprezintă prin sine un sistem dreptunghiular divizat în cartiere cu dimensiunile 150x150m. În partea veche a orașului structura rețelei de străzi este haotică.

Ținând cont de sporirea nivelului de motorizare din ultimii ani, schimbările în structura transportului public, numărul călătoriilor de afaceri, și în special, cele ce țin de activitatea comercială a populației, rețeaua de drumuri existentă cu capacitatea de trecere și parametri tehnici minimi nu corespunde cerințelor contemporane. Situația se agravează și din cauza lipsei posibilităților alternative a legăturilor de transport, ceea ce contribuie la formarea în centrul orașului a fluxului de transport interurban în tranzit, care constituie aproximativ 50%.

De asemenea, centrul orașului îndeplinește funcția de nod de transbordare în rețeaua transportului public urban, fiind unul din principale punctele de sosire și plecare a pasagerilor. Reieșind din cele expuse se poate constata că, magistralele din centrul orașului, care sunt prevăzute pentru stabilirea legăturilor cu sectoarele de la periferia orașului, nu corespund funcțiilor sale și necesită reconstrucție cu aducerea parametrilor tehnici în corespundere cu normativele în vigoare.

Străzile Independenței și Alexandru cel Bun sunt străzi principale ale orașului, aici sunt concentrate multe obiecte cu număr mare de vizite care generează fluxurile mari a transportului și de pasageri. Pentru soluționarea acestei probleme, în primul rând este necesară diferențierea precisă a străzilor conform destinației funcționale a lor cu nominalizarea principalelor magistrale care necesită reconstrucție.

Străzile principale ale orașului sunt Ștefan cel Mare, Alexandru cel Bun, Independenței, Oleinikov, Calea Bălțului, Stroiescu, Decebal și Cosăuți. Aceste străzi îndeplinesc funcția de magistrale de importanță urbană, dispun de îmbrăcăminte rutieră rigidă și se află în stare tehnică relativ satisfăcătoare.

Dezavantajul constă în nenormarea lățimii părții carosabile și a liniilor roșii care sunt strâmtorate de construcțiile existente. Legătura între centrul orașului și celelalte sectoare se stabilește prin intermediul străzilor, multe dintre care se află în stare tehnică nesatisfăcătoare, sau nici nu dispun de îmbrăcăminte rutieră. Legătura dintre sectoarele din amonte cu centrul orașului se stabilește numai prin intermediul străzii Oleinikov. Legăturile dintre sectoarele "Hidroimpex", "Bujerăuca" sau "Soroca Veche" cu centrul orașului de asemenea se stabilește prin intermediul străzii Oleinikov. În oraș se simte lipsa străzilor transversale. Ca urmare toată încărcătura rutieră revine sectorului centru al orașului.

Lungimea totală a tuturor străzilor și drumurilor din oraș constituie 122,84 km, inclusiv magistrale - 12,57 km, densitatea magistralelor - 0,96 km/km<sup>2</sup>.

Parametrii străzilor. Străzile principale din sectorul Centru a oraşului sunt: Independenţei, Alexandru cel Bun, Ştefan cel Mare, care dispun de trotuare şi parte carosabilă de la 8,0 până la 11,5 m. Unele segmente ale acestor străzi necesită reparaţie şi reconstrucţie. În tab. 6 este reflectată caracterizarea succintă a principalelor străzi.

Tabelul 6. Parametrii tehnici al principalelor străzi

Nr.	Denumirea străzilor şi tipul îmbrăcămintei rutiere a părţii	Lăţimea părţii carosabile (m)	Lăţimea trotuarelor (m)	Lungimea (m)
1.	Alexandru cel Bun - beton asfaltic	8,0-9,0	2,0-3,0	1180
2.	Ştefan cel Mare - beton asfaltic	11,5	2,0-3,0	2470
3.	Independenţei - beton asfaltic	8,0-10,0	4,0-4,5	2125
4.	Calea Bălţului - beton asfaltic	7,0-9,0	3,0	1964
5.	Stroiescu - beton asfaltic	9,0-11,5	2,5	2275
6.	Cosăuţi - beton asfaltic	6-7-8	-	1540
7.	Oleinicov - beton	10	-	512
8.	Decebal - beton asfaltic	9,0	2,0	505

Tabelul 7. Resursele privind întreţinerea şi dezvoltarea reţelei de drumuri

Nr.	Denumirea indicatorilor	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Cheltuielile anuale totale efectuate cu întreţinerea şi reparaţia drumurilor, mil. lei	1225,7	5694,0	2848,0	1387,7	1699,9
2.	Cheltuielile anuale efectuate pentru reparaţia curentă a drumurilor, mil. lei	999,8	2283,7	1019,1	-	796,3
3.	Cheltuielile anuale efectuate pentru reparaţia capitală a drumurilor, ml. lei	-	3028,5	1391,0	800,0	

## 8.2 Transportul public urban

Actualmente transportul public de pasageri în oraşul Soroca este reprezentat de un singur tip - microbuze. În oraş activează câteva întreprinderi private de deservire a populaţiei cu transport. În partea centrală este cel mai mare trafic de pasageri fiind condiţionat de piaţa agricolă, gara auto, obiective ale infrastructurii sociale. Oraşul este deservit de 6 rute de microbuze, acesta fiind cel mai solicitat tip de transport deoarece dezvoltă viteza relativ mare şi intervalul de timp între ture relativ mic.

Toate rutele îşi au începutul şi traversează partea centrală a oraşului, astfel stabilind legături cu celelalte sectoare ale oraşului, ca rezultat se formează ambuteiaje şi se crează condiţii pentru accidente de circulaţie şi poluarea mediului.

Actualmente, practic pe toate rutele în "orele de vârf" se înregistrează insuficienţa de transport, din care cauză microbuzele sunt supraaglomerate, astfel creând disconfort pasagerilor şi sporind situaţiile de traumatism. Pentru soluţionarea problemei respective este necesară revizuirea politicilor locale în domeniul transportului public, cu accent pe atragerea de investitori mari din exterior.

Concomitent, pe străzile oraşului, pe rute se află apriximativ 86 unităţi de transport pentru pasageri. Lungimea traseului microbuzelor constituie 68 km, lungimea rutei variază de la 7,0 km până la 15,2 km.

**Transport periferic.** În oraşul Soroca transportul periferic este reprezentat de un singur tip de transport – auto, care asigură principalele legăturile de transport şi economice ale oraşului cu localităţile rurale şi urbane al Republicii Moldova, precum şi legăturile internaţionale. Gara auto asigură următoarele legături de transport - 7 în tranzit, 5 internaţionale, 13 interurbane şi 29 interrurale.

**Parcări şi garaje.** Actualmente, pe teritoriul oraşului Soroca apoximativ 300 unităţi de transport sunt păstrate în garaje din construcţii provizorii şi în garajele cooperatiste, iar celelalte – în sectorul privat. Trebuie de menţionat faptul că, prezenţa obiectivelor publice şi comerciale în centrul oraşului atrag mult transport, şi astfel, se crează deficitul de parcări în timpul zilei practic pe toate străzile, inclusiv şi cele magistrale sunt folosite ca parcări provizorii. Ca urmare, se reduce capacitatea de trecere a străzilor, circulaţia transportului devine dificilă, sunt create condiţii pentru accidente rutiere, şi ca urmare crează incomodităţi pentru transport şi pietoni. Este oportun de a repartiza locuri pentru păstrarea de lungă şi scurtă durată a transportului auto.

### 8.3 Telecomunicaţii

Telefonia este asigurată pe toată suprafaţa municipiului de către S.A. „Moldtelecom”, iar cea mobilă de către operatorii „Orange” SA „Moldcell” SA, „UNITE” SA, „Cosmote Romanian Mobile Telecommunications” SA, „Orange România” SA. În 2010 compania StarNet a inaugurat un centru regional în Soroca pentru acordarea serviciilor de internet, telefonie şi televiziune interactivă.

### 8.4 Reţeaua de alimentare cu apă şi canalizare

Sistemul de alimentare cu apă a oraşului este preconizată pentru pomparea apei pentru necesităţile menajer-potabile, industriale, udatul teritoriului, spaţiilor verzi şi stingerea incendiilor. Sistemul de alimentare cu apă se află la balanţa Direcţiei apeducte şi canalizare a or. Soroca. Capacitatea apeductului apoximativ 3500 m<sup>3</sup>/zi. Alimentarea centralizată cu apă a oraşului poate fi realizată de la două surse independente:

1. Reţeaua grupată de alimentare cu apă Soroca - Bălţi cu captarea apei din r.Nistru;
2. Priza subterană din apropierea s. Egoreni.

Actualmente oraşul este alimentat cu apă de la reţeaua grupată de alimentare cu apă Soroca - Bălţi. Reţeaua grupată de alimentare cu apă a fost construită în anul 1984. Capacitatea proiectată constituie 180 mii m<sup>3</sup>/zi, inclusiv - prima tranşă - 90 mii m<sup>3</sup>/zi. În anul 2010 captarea apei în oraşul Soroca a constituit apoximativ 4 mii m<sup>3</sup>/zi. Pentru sporirea randamentului reţelei grupate de apeduct este necesar racordarea la această reţea a oraşelor Floreşti, Drochia, Râşcani, Sîngerei, Teleneşti şi alte localităţi. Documentaţia de proiect este elaborată şi necesită realizarea proiectului.

Priza subterană construită în anul 1964 este constituită din 10 sonde cu capacitatea 10 mii m<sup>3</sup>/zi. Rezervele exploatate ale apelor subterane cu capacitatea 12,7 mii m<sup>3</sup>/zi au fost aprobate în anul 1974. Calitatea apei la ambele surse de alimentare cu apă a oraşului în general corespunde normelor sanitare. Unele întreprinderi din oraş dispun de sonde individuale.

Actualmente oraşul dispune de o reţea relativ dezvoltată de canalizare, care include reţelele stradale cu nivel liber, colectoarele principale, staţiile de pompare, reţelele sub presiune şi instalaţiile de epurare. Lungimea totală a reţelelor de canalizare - 53,4 km, inclusiv cele principale 16,4 km. Pe

teritoriul orașului sunt amplasate 3 stații de epurare. Lungimea conductelor sub presiune 2d 500, L1 - 6,3 km.

Rețelele și instalațiile se afla la balanța primăriei orașului și sunt deservite de ÎM DAC "Soroca". Instalațiile de epurare cu randamentul 10 mii m<sup>3</sup>/zi amplasate la periferia satului Ustinovca, r-nul lampolisc, regiunea Vinița, Ucraina au fost exploatate până în anul 2001. Actualmente rețelele de canalizare din orașul Soroca fără epurare sunt evacuate în râul Nistru.

Reieșind din configurația reliefului și soluțiile de sistematizare orașul este divizat în 3 bazine de canalizare:

- Raionul Dealul Romilor și raionul Bujereuca.
- Raionul Central.
- Zona industrială și raionul Soroca Nouă.

Apele reziduale din sectorul de sud a orașului și parțial din sectorul Centru sunt recepționate în colector d-400mm, care este pozat pe str. M. Sadoveanu, cu acumularea lor ulterioară în colectorul Naberejniîi din str. P. Rareș d-400 mm, apoi sunt evacuate la SPCR nr. 1 (de sud).

Stația de pompare a fost construită în anul 1976. Randamentul total calculat 1200 m<sup>3</sup>/zi, adâncimea pozării 4,0m, stare satisfăcătoare. În colectorul din str. Naberejnaia, prin care sunt evacuate apele reziduale, la SPCP sunt recepționate de asemenea și apele reziduale de la SPCR (de sud) prin două conducte sub presiune.

Raionul de nord a orașului care include și sectorul Soroca Nouă cu casele locative și zona industrială, pe segmentul de la str. Budde până la str. Limba Română anterior a fost canalizat la SPCR nr. 2. prin colectoarele sub presiune scurgerile erau pompate în colectorul cu nivel liber d-800 mm din str. P. Rareș. SPCR nr. 2 a fost construită în anul 1978, d-12,0m, adâncimea pozării 4m. Actualmente stația de pompare nu funcționează, deoarece s-a acceptat evacuarea gravitațională a apelor reziduale din această regiune a orașului.

Toate apele reziduale din oraș sunt recepționate la SPCR, care este amplasată în partea din aval al orașului, în apropierea vâlceleii Racovăț, la distanță de 100 m de monumentul de importanță istorică Cetatea Veche.

Stația de pompare a fost proiectată în anul 1972 cu adâncimea pozării 5m, randamentul de lucru 10 mii m<sup>3</sup>/zi. În anul 1982 stația a fost reconstruită cu înlocuirea utilajului tehnologic. În legătură cu sistarea activității stației de epurare a apelor reziduale din apropierea satului Uctinovca, Ucraina, SPCR din or. Soroca de asemenea nu funcționează.

Apele reziduale de la sectorul locativ și cel de producere prin conducta de evacuare din apropierea SPCR sunt evacuate prin scurgere liberă în râul Nistru. Conform informației prezentate de ÎM "DAC" Soroca volumul total anual al scurgerilor pentru anul 2009 a constituit 444,3 mii m<sup>3</sup>, inclusiv de la sectorul locativ 264,2 mii m<sup>3</sup>.

Reieșind din datele prezentate media scurgerilor zilnice va constitui 1250 m<sup>3</sup>/zi, inclusiv de la sectorul locativ 750 m<sup>3</sup>/zi. Aceste date sunt micșorate artificial deoarece din numărul total al populației, 37,2 mii oam, aproximativ 20,2 mii oam. locuiesc în case cu două și mai multe nivele, ca urmare, în rezultatul racordării tuturor caselor la rețeaua de canalizare volumul total al scurgerile va constitui 3030 m<sup>3</sup>/zi.

Tabelul 8. Indicatorii privind exploatarea, întreținerea și extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare din orașul Soroca

Nr.	Denumirea indicatorilor	2009	2010	2011	2012	2013
<b>1.</b>	<b>Exploatarea rețelelor de alimentare cu apă</b>					
1.1	Volumul anual de apă transportat prin rețele către consumatori, mii m <sup>3</sup>	1554,2	1505,5	1221,9	1328,2	1037,3
1.2	Pierderile anuale de apă din cauza defecțiunilor rețelelor de alimentară cu apă, mii m <sup>3</sup>	1017	891,3	575,3	680,5	418,8
1.3	Pondere pierderilor anuale de apă în volumul total anual de apă transportat, %	65,8	59,2	47,1	51,2	40,4
1.4	Echivalentul bănesc al pierderilor anuale da apă din cauza defecțiunilor rețelelor de apă din localitate, mii. lei	12448	12816,9	8802,09	11697	8028,4
<b>2.</b>	<b>Întreținerea rețelelor de alimentare cu apă</b>					
2.1	Gradul de uzură mediu anual al rețelelor de alimentare cu apă,%	4	6	3,5	5	4
2.2	Cheltuielile anuale cu întreținerea și reparația curentă a rețelelor de alimentare cu apă, mii. lei	17,5	27,6	16,2	18,7	25
<b>3.</b>	<b>Extinderea rețelelor de alimentare cu apă</b>					
3.1	Lungimea totală a rețelei de alimentare cu apă, km	74,7	74,9	74,9	74,9	74,9
3.2	Lungimea porțiunilor noi de rețea construite în decursul anului, km	-	0,2	-	-	-
3.3	Numărul total de obiecte conectate la rețeaua de alimentare cu apă	11569	11569	11569	11569	11569
3.4	Numărul de gospodării care nu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă	14500	14500	14500	14500	14500
<b>4.</b>	<b>Întreținerea rețelelor de canalizare</b>					
4.1	Cheltuielile anuale cu întreținerea și reparația curentă a rețelelor de canalizare, mii. lei	4,2	0	1,3	6,6	0
<b>5.</b>	<b>Extinderea rețelelor de canalizare</b>					
5.1	Lungimea totală a rețelei de canalizare, km	53,4	53,4	53,4	53,4	53,4
<b>6.</b>	<b>Tarifele la serviciile de aprovizionare cu apă</b>					
6.1	Tarifele plătite de către populație pentru serviciile de aprovizionare cu apă, lei/m <sup>3</sup>	9,45	10,9	10,9	15,3	15,3
6.2	Tarifele plătite de către agenții economic pentru serviciile de aprovizionare cu apă, lei/ m <sup>3</sup>	32	51,8	51,8	51,8	51,8

Din tab. 8 relevă dinamica indicatorilor privind întreținerea și dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă și canalizare din localitate, prin care se constată îmbunătățirea situației în ceea ce privește



extinderea și renovarea rețelei de alimentare cu apă. La moment sunt finisate lucrările de renovare totală și extindere a rețelelor de alimentare cu apă potabilă. În indicatorii sus menționați nu este relevant acest fapt, deoarece darea în exploatare v-a fi efectuată în anul 2014. În urma investițiilor capitale în renovarea și extinderea rețelelor, una din condițiile de bază pentru acceptarea finanțării de către donatori a fost majorarea tarifelor. Dinamica relevă faptul că domeniul dat v-a fi profitabil și v-a avea o dezvoltare durabilă. În comparație cu alte localități tariful este mediu. În comparație cu capitala tariful este cu 40% mai mare, dat fiind faptul că în Soroca de colectare și prelucrarea apei se ocupă altă întreprindere decât cea care o livrează consumatorilor finali, acest factor și produce mărirea costurilor de livrare.

## 8.5 Fondul locativ

Conform datelor statistice de la 01.01.2011 suprafața totală a fondului locativ în orașul Soroca constituie 711,2 mii m<sup>2</sup>, din care suprafața locuibilă 470,7 mii m<sup>2</sup> fiind, reprezentat de case cu 1-2 nivele cu lot pe lângă locuință, clădiri-bloc 2-3 nivele, clădiri-bloc 4-5 nivele și clădiri-bloc 5-9 nivele. Fondul de locuințe al orașului Soroca este format din 13605 locuințe, din care: 4366 case individuale cu lot pe lângă casă, 9239 apartamente în clădiri - bloc. Fondul locativ al orașului Soroca în perioada anilor 2004-2011 a sporit, de la 682,1 mii m<sup>2</sup> la 711,2 mii m<sup>2</sup> sau cu aproximativ 4%. Dinamica fondului locativ este prezentată în fig. 15.

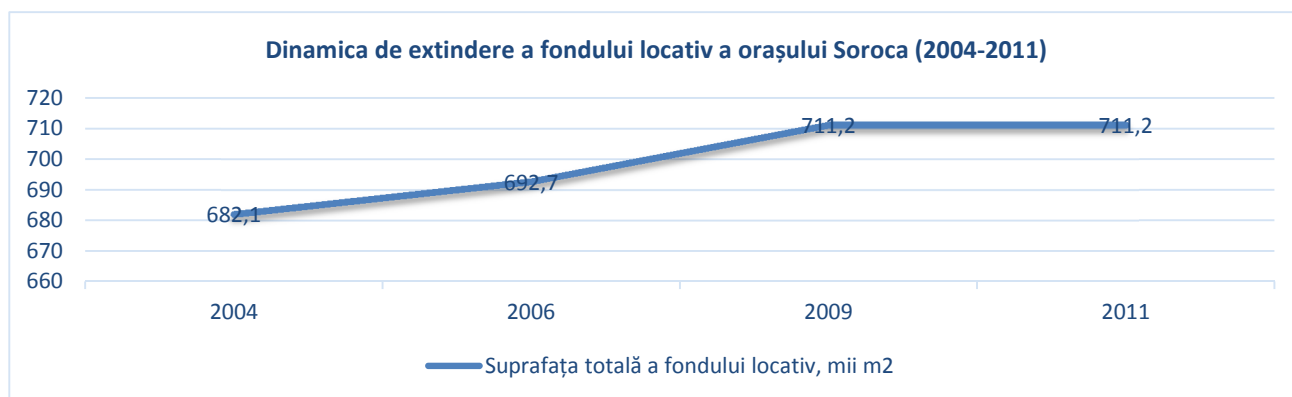


Figura 15. Dinamica de extindere a fondului locativ a orașului Soroca (2004-2011)

Tabelul 9. Caracteristica generală a fondului locativ conform numărul de nivele, dotări

#	Denumirea indicilor	Suprafața totală, mii m <sup>2</sup>	%
1	2	3	4
1	Fondul locativ total, inclusiv	711,2	100
2	Conform numărului de nivele:		
2.1	- case individuale cu lot pe lângă casă	337,5	47,4
2.2	- 2-3 nivele	28,1	3,9
2.3	- 4-5 nivele	257,9	36
2.4	- peste 5 nivele	87,7	12,4
3	Conform dotării - edilitare:		
3.1	- apeduct	289,5	40,7
3.2	- canalizare	279,4	39,3
3.3	- încălzire centralizată	272,8	38,3
3.4	- baie	128,1	18,1
3.5	- gazificare	226,3	31,8



Tabelul 10. **Indicii de bază a fondului de locuințe în orașul Soroca la 01.01 2011**

<b>Total, fondul locativ</b>				
Mii m2 suprafața totală	Unități locative (case-apart.)	Suprafața medie a unei locuințe, m2	Asigurarea medie cu locuințe, m2/om	Numărul locuitorilor, mii oameni
711,2	13605	52,3	19,1	37,2

Fondul locativ al orașului Soroca se extinde pe o suprafața de 510 ha, densitatea populației constituie 72,9 loc/ha. Zona locativă a orașului este divizată în 8 microraiioane (sectoare), care sunt caracterizate prin următoarele aspecte:

- **Raionul Central** este situat pe malul drept al râului Nistru. În acest sector sunt amplasate o mare parte din obiectele de menire socială, culturală și administrativă. Raionul Central este situat pe malul drept al râului Nistru. În acest sector sunt amplasate o mare parte din obiectele de menire socială, culturală și administrativă. Excepțional monument de arhitectură „Cetatea Soroca”, construită de Ștefan cel Mare în 1489, care face parte din muzeul de istorie și etnografie. Ansamblul de locuințe al acestui sector a stat la baza formării orașului, suprafața acestui microraiion constituie 117,8 mii m2, din care 52,4 mii m2 case individuale cu lot pe lângă casă, restul 65,4mii m2 sunt cladiri-bloc, din care 28 mii m2 clădiri mai mari de 5 nivele.
- **Dealul Sorocii** – suprafața totală a fondului locativ constituie 61,5 mii m2, este prezentat prin case individuale cu lot pe lângă casă (93 %). Clădiri – bloc cu 4-5 nivele, suprafața totală 4,5 mii m2.
- **Colegiul Agricol** – suprafață totală – 54,1 mii m2, incluzând case cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă și clădiri multietajate.
- **Hidroimpex** – suprafața totală constituie 100,6 mii m2, incluzând case cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă și clădiri multietajate cu 4-5 și mai multe nivele.
- **Bujerăuca Nouă** – suprafața totală – 20,4 mii m2 și constituie 100% construcții cu case individuale cu lot pe lângă casă.
- **Bujerăuca** – Suprafața totală a fondului locativ constituie 108 mii m2, din care 68,1 mii m2 case cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă, clădiri multietajate 2-3 nivele 2,1 mii m2, 4-5 nivele – 28,3 mii m2, 5-9 nivele – 9,5 mii m2.
- **Dealul Romilor** – Suprafața totală constituie – 54,5 mii m2 din care 89% sunt cladiri individuale cu lot pe lângă casă, 11% sunt clădiri-bloc cu 4-5 nivele.
- **Soroca-Nouă** – Suprafața totală constituie – 194,3 mii m2 care este reprezentat prin cartiere cu clădiri multietajate.

## 8.6 Rețelele energetice, eficiența consumului de energie

Vectorul energetic pentru alimentarea cu căldură a clădirilor din oraș este gazul natural, livrat prin intermediul întreprinderii "Florești-Gaz" din sistemul SA "Moldovagaz". Alimentarea cu energie termică se realizează prin intermediul centralelor termice individuale la nivel de clădire sau apartament.

În trecut, orașul Soroca a avut un sistem centralizat de alimentare cu energie termică, construit în perioada sovietică, care asigura cu energie termică majoritatea instituțiilor publice, blocurile locative, sectorul industrial și alți agenți economici. Sistemul și-a încetat însă activitatea cu mulți ani în urmă, din cauza problemelor cu care s-a confruntat în acea perioadă.

Alimentarea cu energie termică a instituțiilor aflate în subordinea primăriei, se face cu ajutorul centralelor termice autonome la nivel de clădire. Activele fixe folosite pentru producerea și furnizarea energiei termice sunt gestionate de către Primărie. Primăria orașului Soroca a contractat cu companie specializată operarea centralelor termice ce aparțin Consiliului Orășenesc. Principalele surse regenerabile de energie disponibile sunt energia solară și biomasa.

Alimentarea cu energie electrică se face din Sistemul Energetic Național prin intermediul întreprinderii de distribuție "RED Nord".

Tabelul 11. Cheltuielile la energie electrică suportate de Primăria orașului Soroca

Nr.	Denumirea indicatorilor	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Consumul anual de energie electrică pentru iluminarea stradală, kW/oră	191207	178987	208667	237955	233293
2.	Cheltuielile anuale cu iluminarea stradală, mil. lei	275,3	307,9	375,6	472,0	484,3
3.	Consumul anual de energie electrică în sediile administrative, kW/oră	350153	350936	378971	424974	342695
4.	Cheltuielile anuale cu energia electrică consumată în sediile APL, mil. lei	504,2	603,6	682,1	841,4	711,4

Actualmente, Primăria or. Soroca are preocupări în domeniul energiei, fiind interesată în special de introducerea măsurilor de creștere a eficienței energetice. În ceea ce privește situația energetică existentă, trebuie menționat că pe timp de iarnă, la unii dintre consumatorii care aparțin Primăriei, nu se atinge nivelul necesar de confort termic.

Din punct de vedere financiar, ponderea cheltuielilor energetice, pe parcursul perioadei 2011÷2013, variază între 8,1% și 9,3%. Tendința de creștere a cheltuielilor energetice este determinată în principal de creșterea tarifelor la sursele energetice.

Acestea și alte argumente impun necesitatea introducerii planificării strategice a orașului, care să aibă în vedere inclusiv problemele energetice cu care se confruntă în prezent Primăria Soroca, cum ar fi consumul ineficient de energie, nivelul de confort termic care nu corespunde normelor în vigoare, iluminat stradal insuficient și ineficient, renunțarea la sistemul centralizat de încălzire, etc.

## 8.7 Managementul deșeurilor

Actualmente în oraș se efectuează regulat evacuarea deșeurilor, acumulate de la sectorul locativ, obiectivele sociale și genții economice. În anul 2011 volumul deșeurilor acumulate a constituit 5000 m<sup>3</sup>, inclusiv au fost evacuate cu transportul DPGCL - 2100 m<sup>3</sup>. Colectarea și transportarea deșeurilor este asigurată de către serviciul comunal DPGCL, care se află la balanța primăriei orașului. Deșeurile sunt evacuate pe poligonul existent amplasat în partea de nord-vest a orașului. Suprafața gunoștii constituie 6,6 ha, funcționează din anul 1968, conform informației oferite de serviciile de resort locale, aproximativ 80% din suprafața gunoștii este completată. Până, actualmente, gunoștea era neautorizată, dar începând cu anul 2011 a fost întocmită actele necesare pentru atribuirea terenului cu transmiterea lui în proprietatea orașului. Teritoriul gunoștii nu este îngrădit, lipsește sistemul de drenare. Teritoriul dispune de brâu de protecție sanitară în partea de nord-vest.

Actualmente Primăria oraşului Soroca are un proiect în implementare prin care se planifică lucrări de construcţia depozitului ecologic, a staţiei de sortare şi platformelor de colectare a deşeurilor, inclusiv a unei fabrici regionale de reciclare şi prelucrare a deşeurilor. Proiectul este susţinut de Agenţia Regională de Dezvoltare Nord. În vederea îmbunătăţirii managementului deşeurilor, în anul 2014 în cadrul Proiectului USAID de Susţinere a Autorităţilor Locale în Moldova, prin intermediul Chemonics International, Inc. a fost efectuată o analiză profundă a Întreprinderii municipale "Direcţia de Gospodărie Comunal Locativă" Soroca. În baza acestei analize sau făcut recomandări cu privire la integrarea oraşului Soroca într-un sistem viabil de gestionare a deşeurilor menajere.

Tabelul 12. Indicatorilor ce reflectă eficienţa managementului deşeurilor

Nr.	Denumirea indicatorilor	2009	2010	2011	2012	2013
<b>1.</b>	<b>Cheltuielile suportate cu prestarea serviciilor de salubritate</b>					
1.1	Cheltuieli anuale totale cu prestarea serviciilor de salubritate şi exploatare a sistemului de colectare a deşeurilor, mil. lei	1633,1	2238,2	2303,0	2236,3	2373,9
1.2	Cheltuielile anuale cu salariile angajaţilor, mil. lei	880,4	1074,2	1080,1	1158,6	1235,7
1.3	Cheltuielile anuale cu combustibil, mil. lei	264,7	408,6	407,8	435,9	489,8
1.4	Cheltuielile anuale cu întreţinerea şi reparaţia mijloacelor de transport	95,4	142,4	117,4	46,1	52,0
1.5	Alte tipuri de cheltuieli relevante	392,6	613,0	697,7	595,7	596,4
<b>2.</b>	<b>Dotarea cu resurse a sistemului de gestionare a deşeurilor</b>					
2.1	Numărul necesar de mijloace de transport	15	15	15	15	15
2.2	Numărul mijloacelor de transport existent	10	10	10	8	8
2.3	Gradul de acoperire a necesarului de mijloace de transport,%	67	67	67	53	53
2.4	Gradul mediu de uzură a mijloacelor de transport			27,3	27,3	
2.5	Numărul necesar de containere	150	150	150	150	150
2.6	Numărul de containere existent	44	44	52	52	52
2.7	Gradul de acoperire a necesarului de containere, %	29	29	35	35	35
2.8	Gradul mediu de uzură a containerilor			23,6	23,6	23,6
2.9	Numărul necesar de coşuri de gunoi	10	10	7	7	7
2.10	Numărul necesar de salariaţi pentru colectarea deşeurilor	27	27	26	25	25
2.11	Numărul de salariaţi existent	18	18	17	16	15
2.12	Gradul de acoperire a necesarului de personal,%	67	67	65	64	60
<b>3.</b>	<b>Tarifele practicate pentru serviciile de salubritate</b>					
3.1	Tarifele plătite de către populaţie pentru serviciile de salubritate din localitate, lei/lună	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6
3.2	Tarifele plătite de către agenţii economici pentru serviciile de salubritate din localitate, lei/lună	124,4	124,4	124,4	124,4	160,0

## 9. MEDIUL AMBIANT ȘI SITUAȚIA ECOLOGICĂ

---

### 9.1 Descrierea hidrogeoconstructivă

Orașul Soroca este situat în partea de nord a Republicii Moldova, pe malul drept al râului Nistru la distanță de 156 km de or. Chișinău. Cea mai mare parte a teritoriului este ocupată de case cu puține nivele cu lot pe lângă locuințe. Construcțiile multietajate sunt concentrate, în deosebi, în partea centrală și de nord-est a orașului.

În conformitate cu raionarea geomorfologică a teritoriului republicii, teritoriul examinat se referă la Podișul Nistrului, care este străbătut de valea râului Nistru. Geomorfologic coincide cu malul drept al văii râului, care la vest se mărginește cu platoul cumpenei de apă.

Valea râului Nistru în limitele orașului Soroca poate fi divizat în următoarele elemente geomorfologice: lunca râului, lunca înaltă și versantul de dreapta cu văile înguste ale afluenților râului Nistru. Lunca în această regiune este reprezentată de fâșii înguste, cu lățimea 30-50 m, și doar în partea centrală a orașului lățimea ei atinge 250-300 m. Suprafața luncii este relativ netedă.

În partea centrală a orașului, în limitele cotelor de nivel 52,5-57,0 m se observă luncă înaltă cu suprafața netedă și înclinare nesemnificativă în direcția râului Nistru. Versantul de dreapta a văii râului Nistru, în limitele zonei de sud a orașului este abruptă (15-35°), înălțimea atinge 130-160 m reieșind din geneza 700-1000m. Pe cotele 215,0-220,0 m versantul treptat trece în platoul cumpenei de apă. Pe sectoarele abrupte ale versantului se dezvoltă ravene, partea superioară a cărora se observă pe platoul cumpenei de apă. Ravenele se dezvoltă pe terenurile stâncoase cu calcare cretacice și mărnose.

În partea centrală a teritoriului examinat versantul de dreapta a văii râului Nistru este întretăiat de valea râului Racovăț, cu versanți înalți și abrupti. Valea are forma literei V-latine cu secțiune transversală pe care practic lipsește lunca, iar fundul îngust în formă de ravenă se dezvoltă în roci stâncoase. Înclinarea pantei văii constituie 16-18°, iar pe alocuri atinge până la 25°. Versanții văii sunt constituiți din roci stâncoase, stabile neafectate de procese de alunecări. În partea de nord-vest a orașului albia râului Racovăț este împrejmuțată cu dig din pământ cu înălțimea 8 m, în rezultatul căruia s-a format un iaz cu lungimea 350 m și lățimea 100-125 m.

În partea de nord-est a teritoriului examinat pe versantul de dreapta a văii râului Nistru se observă terase străvechi de-asupra luncii, ceea ce denotă caracterul domol al reliefului, precum și depunerile tipice de terasă, care iese la lumina zilei în secțiunile și profilele geologo-litologice. Înclinarea suprafeței versantului de terasă variază 4-8°, iar pe alocuri constituie mai puțin de 3°. Pe acest sector versantul de dreapta a râului Nistru este traversat de un șir de vâlcele anonime pe fundul cărora se dezvoltă curenți de apă temporare sau permanente. Aceste vâlcele în partea superioară de regulă sunt mai late și adânci cu versanți relativi abrupti, iar la gura de vărsare ele se îngustează și devin mai înclinate. Una din vâlcelele anonime în apropierea sectorului Soroca Nouă este împrejmuțată cu dig din pământ cu înălțimea de 4,0 m. Lățimea iazului format constituie 60-100 m și lungimea 350 m.

Dintre procesele fizico-geologice contemporane nefavorabile, în limitele teritoriului examinat, se înregistrează - alunecări, grohotiș, inundarea luncii râului Nistru și a părții inferioare a vâlcelor, precum și subinundarea cu apele freatică a platoului anterior și posterior a cumpenei de apă în partea de sud-vest a orașului. Versantul de dreapta a văii râului Nistru în partea de sud a teritoriului

examinat este cu alunecări străvechi, pe alocuri se observă urme ale alunecărilor contemporane (fisuri, valuri de încălecare, înnămolirea suprafeței, etc.). Pantele vâlcetelor cu alunecări străvechi fragmentează platourile posterioare ale cumpenelor de apă din partea de sud-vest a orașului și partea superioară a vâlcetelor de la periferia de vest.

Cea mai mare parte a suprafeței cu alunecări străvechi este împădurită, în deosebi cu salcâm, datorită cărora, actualmente, versanții cu alunecări se află în fază stabilă. În apropierea Colegiului Pedagogic "Mihai Eminescu", în sus pe versant se dezvoltă alunecări contemporane cu lățimea 300-350 m. În deosebi este mai activă partea limbii de alunecare, care a ajuns până la construcțiile urbane și a devenit un pericol pentru ele.

Torente de alunecări sunt transportate de pe pantă prin vâlceaua îngustă și adâncă, care s-a format în rocile stâncoase. Alunecările, în partea limbii de alunecări, se caracterizează prin curgeri plastice pe suprafața cărora se observă multiple fisuri și valuri de încălecare. În rezultatul forărilor s-a stabilit că grosimea acumulărilor în corpul limbii de alunecări constituie 7 m.

Suprafața alunecărilor la cota 140 m este ocupată cu viță de vie și loturi de lângă casă. În partea superioară a alunecărilor se observă perete abrupt de desprindere cu înălțimea 1,0 - 2,5 m. Apele freatice sunt stratificate la adâncimea 1,5 - 2,0 m, pe alocuri se observă debușarea apelor în formă de mocirle sau izvoare separate.

Grohotișul de roci coincide cu sectoarele cu pantă abruptă ale versanților de dreapta a văii râului Nistru în locurile ieșirii la lumina zilei a rocilor cu vârstă cretacică și terțiară. Aceste procese se dezvoltă mai activ pe versantul de vest față de Colegiul Pedagogic "Mihai Eminescu", unde produsul acumulărilor formate în rezultatul dezagregării calcarelor (savură, pietriș, bolovani) se rostogolesc pe versant formând grohotiș.

Procesele de subinundare se dezvoltă în partea de sud-est a orașului pe cumpăna apei și concomitent în apropierea cumpenei de apă de pe versantul drept al văii râului Nistru ele sunt condiționate de stratificarea stratului impermeabil aproape de suprafața terestră.

Lunca r. Nistru în perioada viiturilor poate fi inundată. După punerea în funcțiune a nodului hidrotehnic de pe Nistru, debitul maxim calculat al viiturii pe râului Nistru constituie 2600 m<sup>3</sup>/sec. Linia posibilelor inundații cu probabilitatea 1% în limitele orașului Soroca se află pe cota absolută a înălțimilor 49, 80-50, 70.

## **9.2 Factorii de poluarea mediului**

Ritmul rapid al schimbărilor climatice regionale reprezintă una dintre marile amenințări la adresa dezvoltării durabile și constituie una dintre cele mai mari probleme de mediu, cu consecințe negative asupra calității vieții cetățenilor în general și a economiei naționale, ținând cont de orientarea agrară a Republicii Moldova.

Emisiile de gaze cu efect de seră (GES) reprezintă un pericol major pentru atmosferă. Datele statistice prezentate în Raportul Național de Inventariere al RM de către Oficiul "Schimbarea Climei" (Ministerului Mediului) denotă, că emisiile totale de GES cu efect direct, exprimat în echivalentul CO<sub>2</sub>, s-au diminuat în perioadă 2005 cu circa 68% față de anul de referință 1990.

Din data de 07 decembrie 2012 primarul orașului Soroca Elena Bodnarenco a semnat Convenția primarilor. În acest sens, orașul Soroca s-a angajat oficial, să reducă emisiile de CO<sub>2</sub>, până în anul

2020, cu cel puțin 20 % față de valoarea inițială din anul 2011. Anul 2011 a fost ales ca an de bază, ca urmare a cantității și calității informațiilor necesare.

Principalele provocări în realizarea obiectivelor Convenției primarilor în orașul Soroca sunt:

- renovarea clădirilor publice și celor rezidențiale;
- promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă pentru producerea energiei.

Schimbările climatice din Republica Moldova se încadrează în tendința globală de încălzire, având însă particularități regionale legate de poziția pe glob (în partea sud-estică a Europei) și de caracterul reliefului accidentat. Aceste schimbări includ evoluția principalilor parametri climatici (temperatură, precipitații, regimul vînturilor etc.), existența unor fenomene extreme etc.

Este de menționat lipsa unei abordări integrate, în scopul adaptării la efectele schimbărilor climatice, precum și în scopul prevenirii eficiente a riscurilor. Este destul de deficitar și sprijinului mediului de afaceri pentru adaptarea activităților la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și dezvoltarea unei conduite eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor.

În calitate de surse puternice antropogene, care acționează negativ asupra calității aerului în republică, sunt transportul auto și întreprinderile de termoficare. Recent conform studiilor, ponderea emisiilor poluante de la transportul auto în volumul total de poluanți din aerul atmosferic în republică a constituit 89,1%, iar în orașul Soroca - 75,2%. Procentul mai mic față de republică se datorează faptului, că în orașul Soroca sunt active întreprinderi de termoficare, aceștea și-au sistat activitatea din cauza costurilor înalte de gestionare, iar consumatorii și-au instalat stații autonome de încălzire pe caze naturale.

În orașul Soroca nu există focare majore de poluare a aerului, deoarece densitatea capacităților industriale este moderată. Singurele surse de poluare mai consistente sunt rugurile de toamnă și cele de primăvară, în care populația degajează deșeurile de pe terenurile agricole.

Calamitățile naturale sunt fenomene naturale primejdioase, apărute în urma proceselor geofizice, geologice, hidrologice, de atmosferă, biosferă și alta origine, care aduc după sine situații catastrofale, urmate de dereglarea activității vitale umane, distrugerea bunurilor materiale, rănirea, vătămarea sau moartea oamenilor.

Teritoriul Moldovei și implicit, cel al orașului Soroca, prin amplasarea geografică și particularitățile naturale este afectat mai frecvent de următoarele hazarduri: cutremure de pământ, alunecări de teren, inundații, ploi torențiale însoțite uneori de grindină și furtuni puternice, temperaturi caniculare de lungă durată vara ori prea scăzute iarna, secete, ninsori abundente, înghețuri timpurii de toamnă ori tardive de primăvară, cazuri de formare excesivă a chiciurii, epidemii, epizootii și invazii.

### **9.3 Managementul riscurilor**

Comisia pentru Situații Excepționale (CSE) a orașului Soroca, Direcția Situațiilor Excepționale (DSE) Soroca și serviciile corespunzătoare sunt organele specializate în domeniul Protecției Civile (PC) pentru realizarea măsurilor de protecție și conducere cu acțiunile formațiunilor protecției civile, îndreptate spre localizarea și lichidarea consecințelor situațiilor.

Pentru efectuarea operativă a lucrărilor de salvare-deblocare și a altor lucrări de urgență în or. Soroca sunt create 25 formațiuni ale PC.

În conformitate cu actele legislative, sunt stabilite atribuțiile, drepturile și obligațiunile organelor de putere și organelor de administrare publică locală, conducătorilor de toate rangurile și a tuturor categoriilor de populație în domeniul Protecției Civile, precum și gradul de responsabilitate asupra stării acesteia.

#### 9.4 Calamitățile naturale

a) **Inundațiile** reprezintă unul din cele mai periculoase fenomene meteorologice. Cauzele principale ce conduc la consecințe catastrofale ale inundațiilor sunt:

- căderea ploilor torențiale cu înaltă intensitate;
- amplasarea caselor de locuit, obiectivelor industriale și agricole în luncile inundabile ale râurilor;
- existența iazurilor noi și vechi construite fără proiecte, coordonate cu organele respective ale supravegherii tehnice;
- exploatarea nesatisfăcătoare și defecțiunea instalațiilor de descărcare a apei și de evacuare a apei;
- contracararea insuficientă a proceselor erozive pe versanții bazinelor de evacuare a apei;
- înnămolirea râurilor mici cu depuneri alutinală, gunoieră și de construcție, îndeosebi în locurile de trecere prin localități, ceea ce a condus la micșorarea albiei lor;
- încălcarea regulilor de exploatare a râurilor antierozive;
- nerespectarea prevederilor normative la construcția podurilor auto, țevilor și a altor instalații în locurile de instalare a curenților de suprafață de apă cu drumurile auto.

Inundațiile sezoniere sunt posibile pe râul Nistru. În acest caz suprafața zonei inundate în regiunea orașului Soroca poate constitui 23 km<sup>2</sup>, cu populația circa 10 mii de oameni. Pe teritoriul primăriei Soroca sunt amplasate 21 bazine acvatice (lacuri, iazuri) dintre care 1 („Ivancenko”) prezintă pericol parțial pentru sectorul nord-est al orașului.

b) **Cutremururile de pământ** dispun de natură tectonică și reprezintă unul din fenomenele naturale distrugătoare pentru teritoriul orașului Soroca, ce se află la o distanță de 220 km de la posibilul epicentru.

Una din trăsăturile caracteristice ale cutremurelor produse în Moldova rezidă în faptul că focarul lor se află la adâncimi medii de la 100 până la 150 km. Deseori, epicentrul sistemelor se află în zona munților Carpați (Vrancea) și magnitudinea lor atinge  $M=7$  după scara Richter, intensitatea  $I=7, 8$  grade după scara MSK (Medvedev-Șponhoier-Karnik).

Datele statistice demonstrează că pe parcursul ultimelor o sută de ani în munții Vrancea s-au observat patru perioade cu cea mai mare activizare seismică în anii 1940, 1977, 1986 și 1990. În orașul Soroca în zona posibililor distrugerii în urma cutremurelor de pământ nimeresc sectoarele de construcții vechi. Pe aceste sectoare predomină casele de locuit, care au fost construite în anii 70, la construirea cărora a fost folosit larg chirpicul, cărămidă nearsă, piatră ruptă, coteleț, cărămidă de lut. În cazul cutremurului de pământ cel mai mare pericol îl prezintă casele de locuit, la construcția cărora nu au fost folosite astfel de măsuri constructive ca instalația zonelor și încheieturilor antiseismice, zidirea armată, asigurarea rigidității planșeurilor. E necesar de a acorda o atenție deosebită la executarea măsurilor antiseismice în cazul construirii instalațiilor inginerești. Conform planului protecției civile în situații excepționale al primăriei orașului Soroca, prejudiciul material în urma cutremurului de pământ se estimează la 40% din rata produsului general intern posibil (PIB).



c) **Alunecările de teren** reprezintă deplasarea glisantă a rocilor montane în jos pe versanți sub influența greutateii. Apar pe un oarecare sector al versantului sau pantei în urma încălcării echilibrului rocilor. Deosebit de des alunecările de teren apar pe versanții compuși din roci impermeabile (argiloase) și acvifere, ce se succed consecutiv. Alunecările de teren sînt urmare atît a fenomenelor naturale, cît și a activității umane necontrolabile, de exemplu, utilizarea nerațională a teritoriului, despădurirea versanților, dezvoltarea incorectă a infrastructurii agrare etc. Apariția și activizarea alunecărilor de teren sînt mult mai probabile în anii cu nivel înalt de precipitații.

Pe teritoriul or. Soroca în total sunt înregistrate 4 sectoare de alunecări de teren cu suprafața totală cca. 30 ha. Intensitatea majoră a alunecărilor de teren se înregistrează pe următoarele sectoare ale orașului: str. Serghei Lazo, str. Malamud, str. Serii, str. Renașterii, str. A. Russo. În zonele supuse alunecărilor de teren sunt amplasate 18 case de locuit cu o populație cca. 150 de persoane.

d) **Seceta** se caracterizează prin temperatura înaltă a aerului de la suprafața pămîntului pe parcursul unui timp îndelungat în îmbinare cu lipsa cantității de precipitații suficiente pentru dezvoltarea plantelor. În Republica Moldova seceta se repetă periodic cu un interval de 3-5 ani. Seceta conduce la pierderi considerabile (de la 10 % pînă la 50 %) din recolta producției agricole. Depunerile de nămol în rîuri și scăderea nivelului apelor subterane pot conduce la dificultăți în aprovizionarea localităților cu apă potabilă.

e) **Întroienirile** constau în acoperirea întregului sau a unei părți a teritoriului orașului, a drumurilor și rețelelor de comunicații cu un strat de zăpadă avînd grosime de la 30 cm pînă la 85 cm, în urma căderii intense a zăpezii însoțită de viscole. Aceste manifestări ale naturii conduc la oprirea circulației mijloacelor de transport și, consecință a acestui fapt, devin sistările în aprovizionarea populației și întreprinderilor.

f) **Acoperirea cu gheață** a drumurilor auto, liniilor de comunicație și de transport a energiei electrice, a plantațiilor multianuale are loc iarna la temperaturi mai joase de zero grade și în urma depunerilor atmosferice lichide. Face dificilă circulația transportului și conduce la apariția unui număr mare de accidente rutiere. Arborii, arbuștii, liniile de transport a energiei electrice și liniile de comunicație prin fir pot fi acoperite cu un strat de gheață grosime de cel puțin 10 mm, avînd greutatea pînă la 1,9 kg/m.l, fapt ce conduce la deteriorarea plantațiilor multianuale, ruperea firelor, sistarea alimentării cu energie electrică și a comunicațiilor.

g) **Furtunile** (răbufnirile de vînt) cu viteza vîntului mai mare de 27–34 m/sec pot cauza deteriorarea arborilor, acoperișurilor caselor, ruperea liniilor de transport a energiei electrice și de comunicație prin fir.

h) **Grindina** apare odată cu ploile torențiale pe căldură mare, are loc aproape în fiecare an și poate cuprinde teritorii considerabile, cu acoperirea solului cu grindină, diametrul avînd de la 20 mm și grosimea de acoperire a solului de circa 100 mm. În zona afectată de grindină este posibilă pierderea integrală sau parțială a recoltei agricole, rănirea oamenilor, animalelor, spargerea acoperișurilor și a geamurilor clădirilor, automobilelor.

i) **Epidemia** reprezintă răspîndirea unei maladii infecțioase a omului, ce depășește considerabil nivelul morbidității obișnuite pe teritoriul dat. Apare drept consecință a activizării înalte, ce se menține în natură și în rîndul populației, a agenților patogeni ai multor boli infecțioase. Acestea pot apărea pe o parte sau pe întregul teritoriu al republicii în anumite condiții climaterice și alte condiții: calamități naturale, poluarea apelor și atmosferei cu viruși și bacterii, substanțe chimice și radioactive, reducerea bruscă a nivelului de trai al populației în cazurile de declin economic etc. Cele



mai probabile boli infecțioase sunt tifosul, bolile intestinale acute, hepatita virală, difteria, holera, ciuma, dalacul, tifosul exantematic etc.

j) **Epizootiile** se caracterizează prin răspunderea largă a bolii infecțioase a animalelor, ce depășește considerabil nivelul morbidității obișnuite, caracteristică pentru teritoriul dat. Epizootiile sînt urmare a concentrării excesive a animalelor și păsărilor în unele gospodării în îmbinare cu disciplina scăzută de profilaxie a bolilor. În unele raioane ale republicii epizootia se înregistrează sub formă de ciumă la porcine și boala New Castle la păsări, gripă aviară, gripă porcină, etc.

k) **Epifitotia** se caracterizează prin răspîndirea bolii infecțioase a plantelor pe un teritoriu considerabil într-o anumită perioadă de timp. Apare practic în fiecare an, însă datorită efectuării de către serviciul de protecție a plantelor a unor măsuri de contracarare a bolilor și dăunătorilor, pierderile de recoltă din cauza acțiunii acestor factori oscilează între 5-15 la sută.

## 9.5 Pericole cu caracter tehnogen

a) **Contaminarea chimică** a teritoriului cu substanțe chimice-toxice. Zonele posibilei contaminări chimice sunt amplasate pe acele sectoare ale teritoriului unde se află unitățile economice de proporții, numite obiective chimice periculoase (OCP), care păstrează, prelucrează, transportă, produc sau utilizează substanțe chimice sau toxice periculoase. O parte din obiective reprezintă un pericol sporit din cauza uzurii excesive a utilajului tehnologic avînd în lipsă parțială sau integrală sistemele de protecție. În total circa 30% din personalul obiectivelor chimice periculoase este asigurat cu mijloace industriale de protecție. La multe obiective lipsesc avertizoarele automate de substanțe toxice și serviciul de dispecerat permanent.

b) **Poluarea radioactivă** a terenului. Zonele posibilei contaminări radioactive sunt legate direct cu obiectivele ce exploatează instalații energetice nucleare, amplasate în nemijlocita apropiere a hotarelor Republicii Moldova, care în caz de avarii de proporție pot fi sursă de poluare radioactivă. Totodată, la obiectivele radioactive periculoase (ORP) se raportează întreprinderile la care se extrag, păstrează, prelucrează, transportă, folosesc sau utilizează substanțe care sunt surse de iradiere radiativă. În prezent, în spitalul raional Soroca și în Centrul medicilor de familie se folosesc 6 surse de iradiere ionizată. Avariile cu aceste surse, pierderea controlului asupra lor poate conduce la iradierea oamenilor din numărul de personal și populație, precum și la poluarea mediului înconjurător. În caz de pericolul contaminării radiative a teritoriului pentru adăpostirea oamenilor în orașul Soroca sunt prevăzute 2 edificii de protecție și 24 adăposturi antiradiative cu capacitatea totală de 9441 persoane. În afară de aceasta, pot fi utilizate și alte încăperi adîncite (spre exemplu beciuri).

c) **Avariile** la obiectivele cu pericol de explozie și incendiu conduc la consecințe grave, distrugerea clădirilor industriale și de locuit, afectarea personalului de producție și a populației, pierderi materiale considerabile. Calculele prognozate ne arată, că în urma unei avarii mari însoțite de explozii și incendii, la astfel de obiecte, poate apărea necesitatea de evacuare a populației și personalului. De aceea, deosebită atenție la asemenea întreprinderi este necesar de acordat executării stricte a prevederilor înaintate față de construcția, reconstrucția, securitatea de producere și păstrarea producției finite, respectarea tehnologiilor corespunzătoare și regulilor speciale. În prezent în or. Soroca sunt 6 autospeciale în stare de funcționare, inclusiv 4 autocisterne de intervenție la incendii, autoscara mecanică de intervenție la incendii și stația de pompare. La momentul actual majoritatea autospeciialelor și-au epuizat capacitatea de funcționare. Pentru rezolvarea eficientă a problemelor legate de lichidarea consecințelor situațiilor excepționale în termenul cât mai scurt este necesar de a lua măsuri de reînnoire a parcului de autospeciale și

dotarea orașului cu automobile de salvare-deblocare, de dotare cu complete de instrumente necesare moderne.

e) **Avarii în transport** – transportul este una din sursele de pericol nu numai pentru pasagerii lui, ci și pentru populația ce locuiește în zonele magistralelor de transport, deoarece pe acestea se transportă un mare număr de substanțe ușor inflamabile, chimice și explozive, etc., ce prezintă în caz de avarii, pericol pentru viața și sănătatea oamenilor. Asemenea substanțe constituie o parte considerabilă în volumul general al transportului de încărcături.

## 9.6 Măsuri de contracarare a calamităților naturale, avariilor și catastrofelor

1. **Monitorizarea** (supravegherea surselor de pericol). Supravegherea, înregistrarea, studierea și contravegherea, înregistrarea, studierea și controlul asupra stării posibilelor surse ale factorilor destabilizatori și distructivi, evaluarea posibilelor proporții și intensitatea acțiunii acestor factori;
2. **Acțiunea asupra surselor de pericol**. Acțiunea asupra eventualelor surse ale factorilor destabilizatori și distructivi (dirijarea acestora, în cazul în care este posibil) în scopul neadmiterii sau atenuării acțiunii (activizării) lor periculoase;
3. **Supravegherea** asupra stării și aprecierea vulnerabilității elementelor economiei și mediului înconjurător. Supravegherea, înregistrarea, studierea și controlul stării elementelor economiei și mediului înconjurător, aflate sub acțiunea unor sau altor factori destabilizatori și distructivi, aprecierea vulnerabilității lor în funcție de intensitatea acțiunii posibile a factorilor destabilizatori sau distructivi în particular sau în ansamblu;
4. **Reducerea vulnerabilității** elementelor economiei și mediului înconjurător. Sporirea capacității de rezistență a elementelor economiei și mediului înconjurător față de acțiunea directă asupra lor a factorilor destabilizatori și distructivi ai calamităților naturale, avariilor și catastrofelor;
5. **Protecția oportună**. Ea constă în realizarea unor asemenea măsuri care ar exclude sau ar atenua acțiunea nemijlocită a forțelor factorilor destabilizatori sau distructivi asupra elementelor economiei și mediului înconjurător în caz de apariție a calamităților naturale, avariilor și calamităților;
6. **Avertizarea despre pericol**. Avertizarea populației, unităților economice și organelor de conducere despre eventualul pericol în cazul activizării unor sau altor surse ale factorilor destabilizatori și distructivi;
7. **Protecția și salvarea operativă**. Limitarea extinderii factorilor destabilizatori și distructivi, evacuarea populației și bunurilor materiale din zona pericolului, salvarea sinistraților, acordarea ajutorului medical și material;
8. **Restabilirea**. Planificarea și realizarea măsurilor în vederea restabilirii (reabilitării) elementelor economiei și mediului înconjurător, expuși acțiunii factorilor destabilizator și distructivi;
9. **Instruirea populației**, agenților economici și organelor de conducere. Obținerea cunoștințelor teoretice și abilităților practice de către populație, agenții economici și organele de conducere în domeniul planificării și realizării măsurilor necesare, activității în condiții de situații excepționale.

## 10. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ

### 10.1 Managementul administrativ

Capacitatea instituțională a APL este determinată de măsura în care activitățile sunt inițiate și desfășurate în baza unor criterii certe ale managementului instituțional. Printre criteriile unui cadru organizatoric funcțional se înscriu:

Relevanța	în ce măsură sunt relevante activitățile APL orientate spre nevoile crescânde și prioritățile de la nivel comunitar
Eficacitatea	cât de realiste sunt proiectele și programele de activitate ale APL
Eficiență	cât de bine sunt alocate resursele pentru obținerea rezultatelor
Armonizarea și Coerența	sunt activitățile și obiectivele propuse legate în mod logic de o analiza socio-economică, se completează reciproc și sunt acestea în concordanță cu obiectivele și intervențiile politicilor regionale, naționale și comunitare
Utilitatea	efectele preconizate și cele nepreconizate sunt realiste și utile în contextul nevoilor tot mai mari la nivel social, economic și de mediu
Sustenabilitate	se vor putea menține efectele obținute în cadrul activităților propuse și după încheierea mandatului, fără finanțări publice suplimentare
Managementul și monitorizarea	cum va afecta organizarea APL realizarea unor obiective ale programului de activitate și măsura în care aceasta va orienta procesul propus spre atingerea de rezultate pozitive

Criteriilor lansate ar trebui să li se subordoneze atât activitățile purtate de Consiliul orășenesc cât și activitățile primăriei.

**Consiliul orășenesc** Soroca este un organ local eligibil format din 27 consilieri. Acesta activează în baza unui Regulament (tip) de constituire și funcționare al Consiliului orășenesc.

Calitatea procesului decizional este determinată și de măsura în care acesta decurge echilibrat sau distorsionat, elemente determinate deseori de coloritul politic al Consiliului Orășenesc. Astfel, structura Consiliului Orășenesc Soroca după apartenența politică a consilierilor destul de dispersată, cu o predominare a PCRM-ului cu 15 mandate, urmând PLDM cu 8 mandate, PDM cu 2 mandate, PLR 1 mandat și 1 consilier neafiliat politic (fig.16).

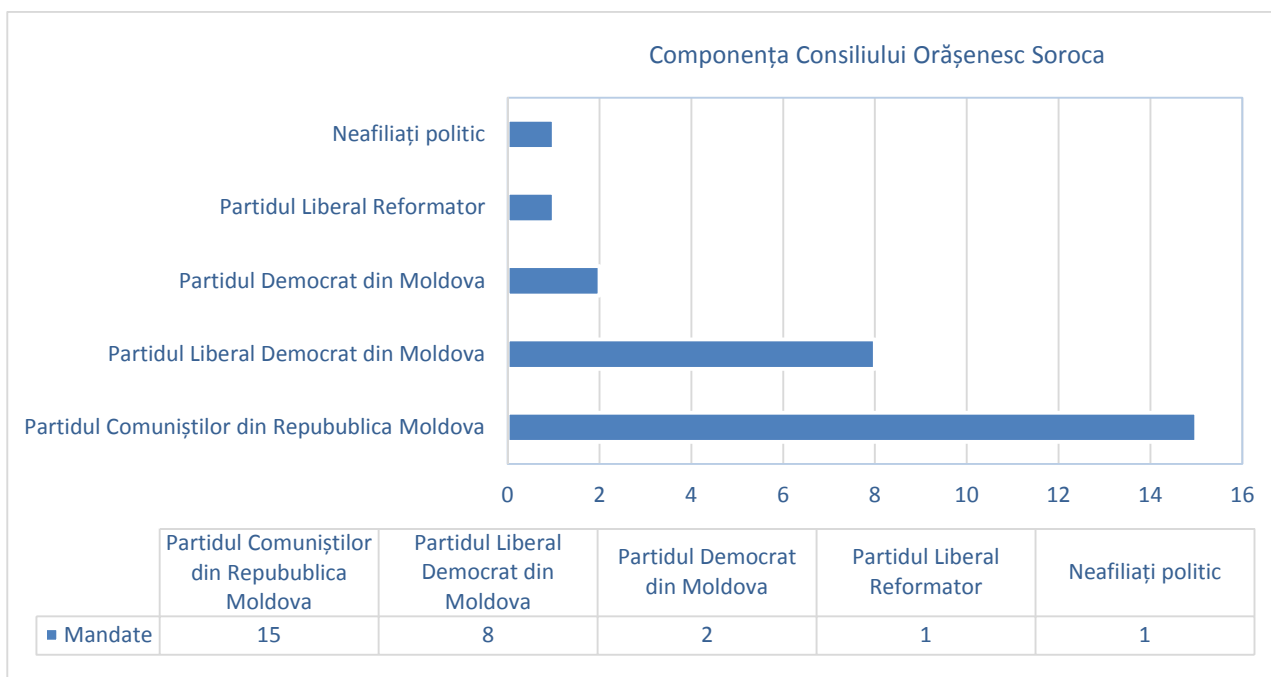


Figura 16. Componența Consiliului Orășenesc Soroca

**Consiliul orășenesc** Soroca este constituit în 3 comisii de specialitate, după cum urmează:

- Comisia pentru buget, finanțe, dezvoltarea social-economică, asistență socială – 10 consilieri;
- Comisia pentru dezvoltarea infrastructurii orașului, amenajarea teritoriului, problemele funciare – 14 consilieri;
- Comisia pentru educație, cultură, sport, tineret, ocrotirea sănătății, ordine publică – 9 consilieri.

**Primăria.** Competențele executive locale revin Primăriei. Primăria reprezintă instituția administrației publice locale gestionată de regulă de primar, care activează conform prevederilor legale în baza principiilor de autonomie locală. Acesteia îi revine acordarea serviciilor publice, consultarea cetățenilor în diverse probleme locale, fiind organul de conducere operativă a afacerilor publice locale. Primarul reprezintă autoritatea executivă locală.

Primăria orașului funcționează în baza prevederilor legislației în vigoare și a unui regulament intern de organizare și funcționare

Fiind o unitate administrativ-teritoriale de nivelul întâi, primăriei (primarului) îi revine următoarele atribuții de bază:

- Asigurarea executării deciziilor consiliului local;
- Asigurarea, funcționării normelor legale (Constituției, legilor și altor acte normative) în limitele teritoriului administrat;
- Asigurarea ordinii publice;
- Organizarea unor întruniri locale, în scopul consultării populației în problemele locale de interes deosebit;
- Asigură desfășurarea alegerilor și întrunirilor locale;

**Sediu, oficii, dotare, accesibilitate.** Primăria orașului dispune de un sediu propriu, amplasat în centrul orașului, într-o clădire cu 5 etaje. Suprafața ocupată de birourile primăriei este de 675 m<sup>2</sup>, situație din care rezultă o suprafață medie de cca 33 m<sup>2</sup> per angajat. Deși densitatea personalului primăriei în spațiul disponibil pare a fi destul favorabilă, în opinia angajaților spațiul este total insuficient. Oficiile din sediul primăriei sunt într-o stare relativ bună, deși o parte din mobilier este relativ învechit. Dotarea cu echipament TIC a primăriei este una favorabilă (tab.9).

Tabelul 13. **Numărul unităților te echipament TIC și gradul de satisfacție (2014)**

Echipament TIC	Nr. unități/posturi	Grad de satisfacție față de număr				
		1	2	3	4	5
Calculator	25	1	2	3	4	5
Fax	1	1	2	3	4	5
Scanner	3	1	2	3	4	5
Telefon	21	1	2	3	4	5
Copiator	5	1	2	3	4	5
Imprimantă	8	1	2	3	4	5

Deși se dispune de un număr aproape suficient de calculatoare, gradul de satisfacție este unul mediu. Cu toate acestea abilitățile de operare la calculator a angajaților primăriei lasă de dorit. Primăria recent și-a achiziționat echipament performat de rețea pentru imprimare și copiere, care asigură practic toate necesitățile imprimare și multiplicare a documentelor într-un tiraj mai mare.

Primăria dispune de o pagină WEB funcțională - <http://www.primisoroca.md>, deși unele informații privind activitățile primăriei orașului nu sunt actualizate. Primăria Soroca are cont și pe pagina de socializare Facebook - <https://www.facebook.com/primaria.soroca>, unde sunt plasate în mod special poze și informații despre evenimentele mai speciale. Primăria are acces la internet. Jumătate

din angajații primăriei dispun de adrese e-mail, încât aceștia sunt accesibili prin poșta electronică. Adresa oficială de e-mail a primăriei este [msoroca@sr-mtc.md](mailto:msoroca@sr-mtc.md).

Este unanim recunoscut faptul că valoarea unei administrații constă nu atât în mijloacele materiale sau financiare de care dispune aceasta cât, mai ales, în potențialul său uman. O gestiune bine chibzuită a resurselor umane dintr-o instituție, asociată unei atitudini favorabile față de toate problemele vieții oamenilor sunt capabile să asigure cele mai înalte nivele de productivitate a instituției. În acest sens o localitate nu poate să funcționeze și să se dezvolte normal, dacă nu se dispune de o politică de personal bine chibzuită și echilibrată în administrația publică, care să funcționeze potrivit unor principii, printre care pot fi puse în evidență următoarele:

- politica de personal are un rol funcțional;
- politica de personal se efectuează cu respectarea strictă a criteriilor etico-morale și profesionale de apreciere, de distribuire și de promovare a cadrelor;
- politica de personal are un caracter unitar pentru toate autoritățile administrației publice.

**Organigramă, personal.** Primăria orașului Soroca activează în baza unui regulament intern. În regulament sunt consemnate multe dintre principiile unui management instituțional, realizarea integrală a cărora ar conduce la o activitate cu o eficiență sporită. Conform organigramei primăria orașului Soroca este constituită din 29 de angajați, dintre care 2 angajați pe contract. Fluctuațiile de personal în perioada de referință (ultimul mandat) au fost ne semnificative.

Tabelul 14. **Structura aparatului primăriei orașului Soroca, după sexe și vârste**

Sexe	Număr persoane	Structura (%)
Bărbați	10	34,5%
Femei	19	65,5%
<b>Grupe de vârstă</b>		
sub 35 ani	5	17,24%
35-50 ani	18	62,07%
peste 50 ani	6	20,69%
<b>TOTAL</b>	<b>29</b>	<b>100%</b>

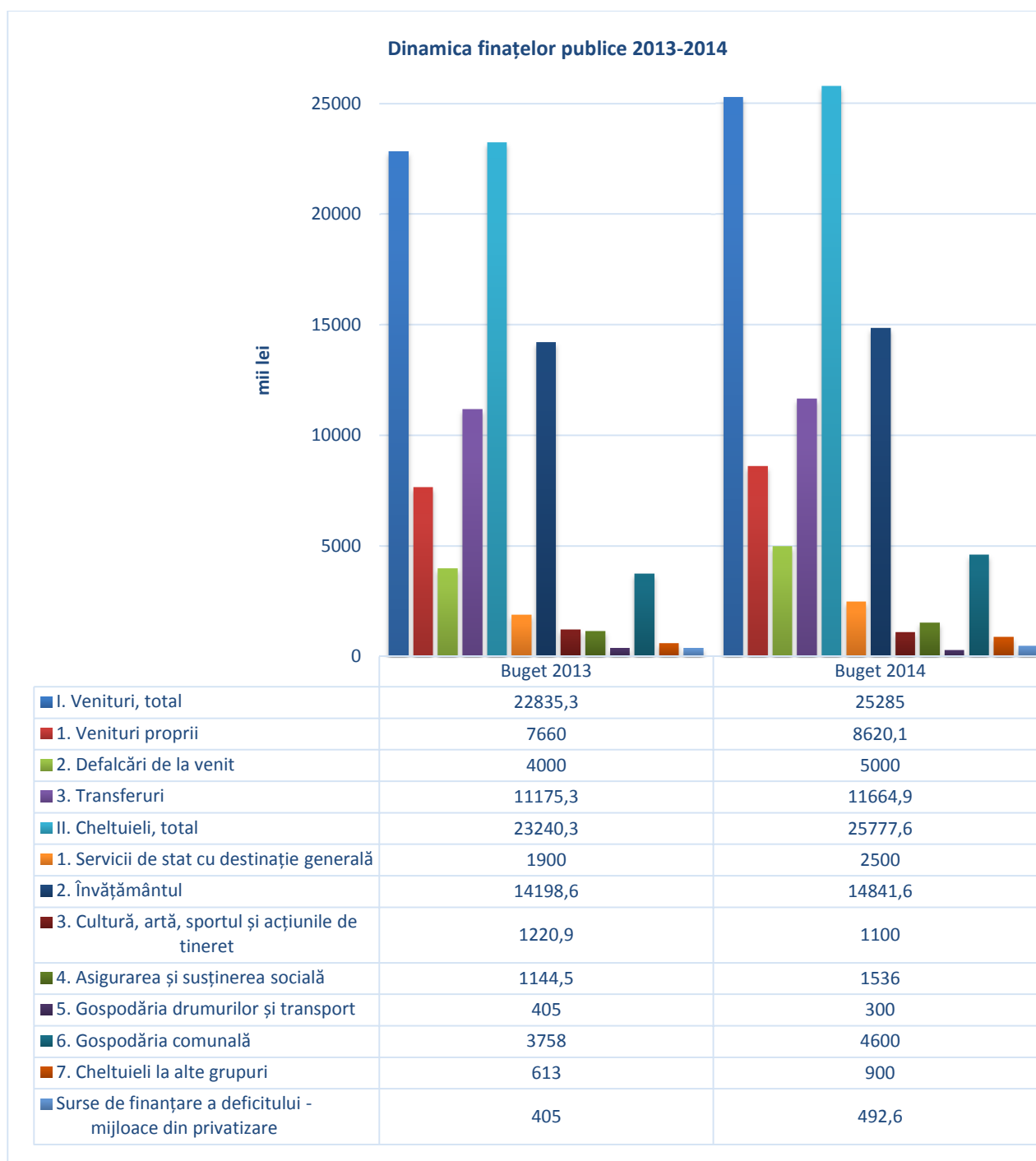
Structura pe sexe a personalului primăriei este cu înclinație spre sexul feminin. Structura după vârste a personalului primăriei este cu un accent pe persoanele de la 35 la 50 ani. 50% angajați din primărie dispun de o experiență în APL mai mare de 10 ani. Activitățile în primărie sunt reglementate în baza fișelor de post, disponibile pentru toate funcțiile.

Dezvoltarea și perfecționarea continuă a personalului reprezintă un factor important în asigurarea respectării criteriilor unui management instituțional eficient. Cu regret în primărie nu există programe de dezvoltare profesională, iar însăși procesul de participare la cursuri de instruire și perfecționare este unul ocazional. Evaluarea personalului primăriei se efectuează de două ori pe an.

## 10.2 Finanțele publice

Componența, mărimea, direcțiile și modul de utilizare a resurselor locale, în special a celor financiare, reprezintă unul din elementele principale care caracterizează capacitatea administrativă și funcțională a APL de a-și realiza multiplele atribuții legale

**Bugetul localității.** Conform informațiilor bugetul orașului pentru anul 2014 este de aproape 25,3 mil lei, ceea ce reprezintă o valoare cu cca 2.4 mil lei mai mare decât cea din 2013. În acest sens, în perioada 2013-2014, se asistă la o creștere a bugetului pe fondul sporirii capacității bugetare proprii. Informațiile privind situația bugetară din primăria orașului Soroca se prezintă sintetic în figura 17.



**Figura 17. Dinamica finanțelor publice a Primăriei orașului Soroca pentru perioada 2013-2014**

În general, bugetul orașului este la limita capacității financiare consemnate în legislație. Astfel, ponderea veniturilor proprii în perioada 2013-2014 a variat între 33,54% și 34,09%, indicatorul financiar mediu față de marea majoritate a localităților urbane din republică.

În condițiile unor deficite bugetare și a unor proporții mici ale veniturilor proprii dislocările bugetare ale localității sunt destul de austere, acestea fiind îndreptate majoritar înspre acoperirea celor mai stringente nevoi ale localității, printre care și cele salariale. În structura cheltuielilor bugetare realizate în cei doi ani predomină cheltuielile pentru învățământ, care în 2013 au reprezentat cca 61% din cheltuielile totale efectuate, iar în 2014 acestea s-au diminuat la o cotă de cca 57%. În schimb crește deficitul bugetar din 2013 de 405 mii lei la 492,6 mii lei în 2014, acesta fiind o povară în plus pentru administrația urbei.

### 10.3 Capacitatea investițională

În ultimii 4 ani eforturile APL s-au materializat în câteva proiecte importante la capitolul infrastructură și mediul ambiant.

Primăria a reușit să obțină finanțarea unui proiect de la Agenția de Dezvoltare Nord, prin care se planifică lucrări de construcția depozitului ecologic, a stației de sortare și platformelor de colectare a deșeurilor, inclusiv a unei fabrici regionale de reciclare și prelucrare a deșeurilor. Proiectul se află în etapa de implementare, trecând de etapa de proiectare tehnică o obiectivelor planificate de construit.

De asemenea Primăria orașului Soroca este partener al Consiliului raional Soroca la implementarea Proiectului transfrontalier Bijuterii medievale "Cetățile Hotin-Soroca-Suceava", prin care se planifică restaurarea cetății, inclusiv infrastructura adiacentă.

În fază de implementare este reconstrucția rețelei de apeduct a orașului, proiect implementat din resurse creditate.

Alte proiecte sunt elaborate și sunt în căutare de finanțare:

- Construcția stației de epurare a apelor – aproximativ 90 mil lei;
- Reconstrucția lacului de acumulare "Ivancea" cu îndreptarea și curățirea albiei râului Racovăț – 6,8 mil lei.

## 11. ANALIZA SWOT

---

### 11.1 Puncte tari

#### Sectorul educație:

- în orașul Soroca există personal calificat în instituțiile preuniversitare și preșcolare;
- cel puțin 90% din copiii din orașul Soroca sunt cuprinși în procesul educațional preșcolar;
- în orașul Soroca sunt active 3 licee teoretice cu predare în limba română LT "P. Rareș", LT "I. Creangă", LT "C. Stere", care au suficiente oportunități de a cuprinde un număr suficient de mare de copii, suplimentar din alte localități limitrofe al raionului Soroca;
- în orașul Soroca sunt oferite oportunități educaționale pentru copii vorbitori de limbă rusă oferite de Liceul Teoretic "Alexandru Pușkin", inclusiv altor copii din raionul Soroca;
- instituțiile preșcolare sunt renovate capital în proporție de 50%;
- în cadrul instituțiilor preșcolare și preuniversitare sunt active asociații ai părinților, profesorilor și educatorilor, care contribuie la îmbunătățirea procesului educațional;
- toate liceele din orașul Soroca sunt cu statut de instituții publice, dispun de autonomie în gestionarea resurselor financiare, inclusiv de a atrage prin proiecte, donații și sponsorizări investiții din exterior;
- în orașul Soroca sunt active la moment 4 colegii, Colegiul Pedagogic "M. Eminescu", Colegiul de Arte "N. Bodgros", Colegiul Tehnic Agricol și Colegiul Privat "Prometeu", care au suficiente capacități de infrastructură pentru a dubla numărul de studenți cuprinși la acest nivel educațional;
- în orașul Soroca activează două filiale ale universităților din municipiul Chișinău;
- Primăria orașului are gestiunea financiară Gimnaziul Nr. 1, care are oportunități de a extinde numărul elevilor, inclusiv din cadrul etniei roma cu predare în limba română;
- în orașul Soroca, este disponibilă infrastructura unei instituții de tip liceu, care ulterior a fost închisă pentru lipsa de copii;
- în orașul Soroca este activă o școală profesională, care oferă la nivel local oportunități de instruire profesională;

#### Sectorul turism, cultură și ecologie:

- în oraș sunt situate monumente de o valoare istorică națională și internațională;
- orașul este multietnic, cu tradiții specifice;
- în oraș activează instituții de cultură:
  - Colegiul de Arte "N. Bodgros";
  - Colegiul Pedagogic "M. Eminescu";
  - Școala Muzicală;
  - Școala de arte plastice;
  - Muzeul de artă și etnografie;
  - Casa de creație pentru copii.
- orașul Soroca beneficiază de Proiectului "Bijuterii medievale", prin care se restaurează Cetatea, și infrastructura adiacentă.
- în oraș activează colective de artiști populari, meșteșugari și artizanat;
- în oraș sunt organizate anual Festivalul Național "Fanfara argintie", "Festivalul național al mărilor", etc.

#### Sectorul infrastructura și serviciile comunale:

- în oraș 60% din rețelele de alimentare cu apă sunt renovate;
- 70% din orașul Soroca este gazificat;
- Primăria are funcționale întreprinderile municipale:



- SA „Regia Apă - Canal” Soroca;
  - Direcția Gospodăriei Locativ Comunale;
  - INTERPROIECT;
  - Serviciul de amenajare și înverzire.
- Primăria orașului Soroca are un proiect de construcția unei platforme de depozitare a deșeurilor;
  - orașul Soroca beneficiază de Proiectului ”Bijuterii medievale”, prin care se restaurează Cetatea, și infrastructura adiacentă.
  - Primăria are minim influență în dirijarea serviciilor de transport public;
  - în oraș funcționează o ”plotină”, care asigură traversarea râului Nistru de către unitățile de transport în Ucraina.

#### **Sectorul economic și atragerea investițiilor:**

- în oraș funcționează Incubatorul de Afaceri;
- forța de muncă este relativ ieftină în comparație cu municipiul Chișinău;
- orașul are obiective istorice importante, inclusiv așezarea geografică și relieful, sunt atractive pentru turiști;
- orașul este centrul raional, reprezintă piața principală de desfacere a mărfurilor pentru majoritatea comunităților din raion;
- în oraș nu sunt amplasate obiective industriale, cu procent mare de poluarea mediului;
- orașul are ape subacvatice, care sunt specifice în consum și utilizate în medicină;
- orașul este conectat la două surse de alimentare cu apă, este gazificat și parțial dispune de o rețea de canalizare a apelor reziduale;
- orașul are punct de trecere vamal peste râul Nistru în Ucraina, pentru cetățeni și transport auto.

#### **Sectorul serviciilor sociale și de sănătate:**

- în orașul Soroca sunt active servicii sociale specializate:
  - Centrul ”Icar” – copii cu dizabilități;
  - Centrul social pentru persoane fără adăpost ”Revenire” – boschetari;
  - Centrul de reintegrare pentru tineri – tineri marginalizați;
  - Serviciul asistență socială comunitar – 5 asistenți;
  - Serviciul îngrijire la domiciliu – 18 persoane;
  - Serviciul de asistență personală – 20 persoane;
  - Casă de tip familial – 1 unitate;
  - Centrul ”Acasă” – copii în situații de risc;
  - Mediatori din comunitatea romilor – 3 funcții.
- în orașul Soroca sunt active instituții cu servicii de sănătate:
  - Spitalul raional;
  - Centrul Medicilor de Familie;
  - Clinica pentru servicii de sănătate prietenoase tinerilor;
  - Centrul comunitar cu servicii de sănătate pentru persoane cu dizabilități mintale.
- în orașul Soroca sunt active ONG-uri în domeniul social: ONG ”Soarta”, ONG ”Casa Speranței”, CRT DACIA.

#### **Sectorul tineret și sport:**

- în orașul Soroca există o infrastructură minimă în domeniul sportului;
- Primăria are relații de parteneriat cu ONG-uri la implementarea politicilor de tineret și activităților la nivel local;

- în orașul Soroca funcționează cel mai mare Centru Regional de Resurse pentru Tineret, care este organizația umbrelă a rețelei naționale a prestatorilor de servicii prietenoase tinerilor;
- Primăria orașului Soroca are în subordinea sa o Școală Sportivă, funcțională;
- așezarea geografică a orașului este atractivă pentru a dezvolta proiecte pentru tineret și copii;
- Primăria are un stadion de fotbal în centrul orașului;
- în orașul Soroca sunt sportivi de performanță;
- orașul Soroca deține titlul pentru anul 2014 de "Capitala Tineretului".

## 11.2 Puncte slabe

### Sectorul educație:

- în orașul Soroca nu există suficient personal calificat pentru înființarea de instituții universitare;
- sunt copii care nu pot să beneficieze de educația preșcolară din cauza resurselor insuficiente în bugetul orășenesc;
- părinții copiilor din etnia roma din orașul Soroca nu conștientizează importanța educației preșcolare și refuză oportunitatea serviciilor oferite;
- lipsesc cetățeni de etnie roma în efectivul personalului din instituțiile de învățământ de toate nivelele din orașul Soroca;
- în orașul Soroca nu sunt dezvoltate suficiente capacități în cadrul a 3 licee teoretice LT "P. Rareș", LT "I. Creangă", LT "C. Stere" cu predare în limba română pentru a cuprinde suplimentar copiii din localitățile limitrofe ale orașului Soroca;
- infrastructura instituțiilor de învățământ din orașul Soroca necesită investiții capitale pentru a fi îmbunătățită la standardele actuale;
- Liceul Teoretic "Alexandru Pușkin" cu predare în limba rusă este în deficit în creșterea de copii care solicită procesul educațional în limba rusă;
- nu toate instituțiile de învățământ preșcolar au fost renovate capital, iar pentru renovarea lor nu sunt resurse financiare suficiente în bugetul orășenesc;
- nu sunt suficient de transparente asociațiile din cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar și preuniversitar, acestea nu au dezvoltat capacități instituționale necesare pentru a asigura un management al resurselor financiare;
- Primăria orașului Soroca nu are pârghii legale și capacități instituționale pentru a influența procesul educațional, la nivel de calitate metodologică, transparență, management;
- Colegiul Pedagogic "M. Eminescu", Colegiul de Arte "N. Bodgros", Colegiul Tehnic Agricol și Colegiul Privat "Prometeu" au nevoie de investiții pentru renovări capitale la nivelul standardelor actuale, pentru a oferi oportunități de a dubla numărul de studenți.

### Sectorul turism, cultură și ecologie:

- Primăria orașului Soroca nu dispune de servicii proprii pentru promovarea turismului;
- specialiștii din aparatul Primăriei Soroca, nu au capacități suficiente în scrierea de proiecte și atragerea de fonduri;
- orașul nu are la balansă casa de cultură și nu are resurse financiare pentru a o gestiona;
- apele din râul Nistru în apropierea de Cetate au un miros neplăcut, din cauza apelor reziduale care se revarsă din rețeaua orășenească de canalizare, acestea provoacă un disconfort mare pentru turiști;
- Primăria nu are posibilități de a susține dezvoltarea industriei de producere a obiectelor de artizanat pentru sfera turism;
- În oraș nu sunt mari capacități de cazare a turiștilor, maxim 60 persoane;
- arhitectura orașului este influențată negativ de imobile noi construite, care au un design necorespunzător specificului istoric și de relief;

- în oraș sunt slab dezvoltate agențiile de turism;
- infrastructura orașului – drumuri, iluminarea stradală, benzile pietonale, nu corespund cerințelor actuale, pentru a atrage turiști;
- orașul nu face față concurenței în domeniul turismului la nivel național și internațional, în raport cu serviciile locale oferite turiștilor.

#### **Sectorul infrastructura și serviciile comunale:**

- Primăria orașului Soroca nu dispune de servicii proprii de transport public;
- nu toate sectoarele din orașul Soroca sunt conectate la sistemul de canalizare;
- nu sunt epurate apele reziduale;
- nu sunt terenuri libere pentru construcția de imobile de tip "bloc cu multe etaje";
- prețurile la serviciile de alimentare cu apă și canalizare pentru cetățeni sunt prea costisitoare, în raport cu veniturile acestora și cu coșul minim de consum;
- deșeurile și gunoiul menajer sunt depozitate la o gunoiște, care nu este amenajată la standardele necesare;
- specialiștii din aparatul Primăriei Soroca, nu au capacități suficiente în scrierea de proiecte și atragerea de fonduri;
- orașul nu dispune de un sistem de canalizare a apelor de suprafață, acestea pun în pericol unele sectoare la inundații;
- zidul de protecție de pe malul râului Nistru, nu asigură eficient în cazurile de ridicarea nivelului apei;
- construcția de imobile se efectuează într-un mod haotic, fără a respecta o politică de urbanism cu accente pe aspectul istoric, infrastructură modernă, etc.
- unitățile de transport a agenților economici ce prestează serviciile de transport public, sunt vechi, nu corespund cerințelor ale cetățenilor în orele de vârf, inclusiv la indicatorul de comoditate și aspect, aceștia nu respectă un program fix, inclusiv igiena minimă necesară în unitățile de transport.

#### **Sectorul economic și atragerea investițiilor:**

- Primăria orașului Soroca nu dispune de servicii și programe proprii pentru dezvoltarea sectorului economic și atragerea investițiilor și nici nu are resurse financiare suficiente în buget pentru a iniția aceste programe;
- specialiștii din aparatul Primăriei Soroca, nu au capacități suficiente în scrierea de proiecte și atragerea de fonduri;
- orașul nu are conexiuni directe cu căile ferate și nici nu are aeroport;
- nu sunt epurate apele reziduale, factor ce împiedică dezvoltarea afacerilor de prelucrare și producere în industria chimică;
- Primăria nu are posibilități de a susține prin granturi lansarea de afaceri a tinerilor antreprenori;
- arhitectura orașului este influențată negativ de imobile noi construite, care au un design necorespunzător specificului istoric și de relief, în oraș sunt slab dezvoltate agențiile de turism, inclusiv infrastructura orașului – drumuri, iluminarea stradală, benzile pietonale, nu corespund cerințelor actuale, pentru a atrage investitori în sfera turismului;
- orașul nu face față concurenței în domeniul turismului la nivel național și internațional, în raport cu serviciile locale oferite turiștilor;
- transportul fluvial de mărfuri este oprit;
- nu sunt disponibile terenuri pentru a crea parcuri industriale;
- terenurile sunt foarte scumpe în raport cu nivelul de dezvoltare economică a orașului și atractivitatea investițională;

- instituțiile financiar-bancare nu oferă credite avantajoase agenților economici, racordate la nivelul real de dezvoltare a economiei;
- agenții economici se dezvoltă cu un tempo încet, aceștia se bazează doar pe propriile resurse financiare, ne riscând accesarea creditelor;
- domeniul de comerț este într-o perioadă de stagnare, din cauza puterii minime de cumpărare a cetățenilor și invaziei a mărfurilor ieftine și fără certificate de origine din exterior;
- nu sunt progrese în domeniul construcției de imobile de tip "bloc cu multe etaje";
- agenții economici mari duc lipsă de specialiști de calificare înaltă;
- forța de muncă migrează la muncă peste hotare, aceștia fiind ademeniți cu salarii mai mari decât în orașul Soroca;
- Societatea orbilor și-a sistat activitatea de producere;
- orașul nu are surse proprii de producere a energiei electrice;
- Primăria orașului Soroca nu are un mecanism eficient de relaționare cu agenții economici.

#### **Sectorul serviciilor sociale și de sănătate:**

- Primăria orașului Soroca nu are mecanism de relaționare eficient cu Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;
- bugetul orașului Soroca este limitat în efectuarea investițiilor sociale în domeniul creării și îmbunătățirii serviciilor sociale și de sănătate;
- Primăria orașului Soroca nu are pârghii suficiente de a monitoriza serviciile sociale și de sănătate și nu poate interveni în diminuarea ne-regulilor în aceste domenii;
- în oraș există un procent mare de cetățeni, care sunt șomeri și au surse de venit sub limita costurilor de consum;
- tinerele familii nu beneficiază de programe pentru obținerea de locuințe prin metoda de subvenții sau cofinanțarea din partea statului;
- un număr mare a cetățenilor apti de muncă migrează peste hotare pentru identificarea unui loc de muncă;
- în orașul Soroca nu există un centru social de găzduire sau plasament pentru persoane în vârstă;
- instituții medicale amplasate din oraș, au infrastructura necorespunzătoare standardelor necesare, echipament și utilaj învechit;
- întreprinderea socială pentru persoane nevăzătoare și-a sistat activitatea;
- în oraș nu există un centru social de plasament pentru copiii familiilor romilor care migrează la muncă peste hotare și întrerup ciclul copiilor la educație.
- personalul din aparatul Primăriei, nu are pregătirea necesară pentru a atrage fonduri suplimentare prin proiecte oferite de Programe din exterior.

#### **Sectorul tineret și sport:**

- în orașul Soroca nu există condiții pentru a petrece la nivelul standardelor internaționale cantonamente sportive naționale și internaționale;
- în Soroca sunt puține terenuri sportive și de agrement amenajate și dotate cu utilaj modern necesar;
- Primăria orașului nu are resurse financiare necesare pentru investiții capitale în domeniul sport și tineret;
- vechiul și unicul cinematograful nu funcționează, este într-o stare avariată, proprietarii nu au planuri de relansare a activității;
- secția de canotaj își are sistată activitatea;
- în orașul Soroca nu există un parc de genul "DisneyLand", pentru agrementul copiilor;
- Primăria orașului Soroca are în aparat personal insuficient în domeniul tineret și sport;

- terenul de fotbal orășenesc nu dispune de resurse financiare proprii pentru ași asigura independent funcționalitatea.

### 11.3 Oportunități

- sunt disponibile oportunități pentru sectorul educațional oferit de Programul European "Erasmus +";
- Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA, oferă oportunități alternative de formare și recalificare pentru personalul din instituțiile de învățământ, inclusiv oferă oportunități copiilor și tinerilor pentru instruirii non-formale;
- din anul 2015 va fi în vigoare Legea cu privire la descentralizare, care va oferi mai mari posibilități orașului Soroca pentru a investi în diverse sectoare;
- optimizarea sistemului educațional va mări numărul elevilor din orașul Soroca;
- Programe guvernamentale care oferă investiții pentru renovarea capitală a instituțiilor de învățământ (FISM);
- Există tehnologii informaționale moderne pentru a îmbunătăți procesul educațional și al transforma în unul atractiv pentru copii și tineri;
- există universități internaționale care sunt cointeresate pentru a deschide filiale în Moldova;
- Agenția de dezvoltare nord oferă oportunități de finanțare a proiectelor de dezvoltarea infrastructurii pentru turism;
- Fondul ecologic național oferă oportunități de finanțare a proiectelor ce țin de mediul ambiant;
- este în reparație capitală drumul "Sărăteni-Soroca", care va oferi oportunități mai bune pentru turiști de a vizita orașul Soroca;
- Organizația "Euroregiunea Nistru", poate atrage investiții în dezvoltarea infrastructurii orașului;
- Cetatea și monumentele istorice, comunitatea romilor, amplasarea și relieful deosebit sunt o atracție pentru turiști;
- Noua Strategia Națională în Turism, va contribui la reglementarea activității în acest domeniu;
- Soroca este un punct de conexiune a turismului religios;
- PNAET – oferă credite avantajoase pentru tinerii antreprenori pentru a-și lansa afacerile proprii;
- Programul 1+1, oferă granturi pentru cetățenii care au lucrat peste hotare și doresc să lanseze afaceri proprii;
- Incubatorul de Afaceri din Soroca, oferă suport pentru afaceri noi inițiate în oraș;
- în orașul Soroca Colegiul Pedagogic "Mihai Eminescu", pregătește asistenți sociali, care pot fi recrutați pentru serviciile sociale locale;
- sunt disponibile fonduri din exterior pentru domeniul social și sănătate de la Fundația Bil și Melinda Geits.
- Consiliul Local al Tinerilor, reprezintă un instrument eficient de consultarea tinerilor în procesul decizional, inclusiv o resursă pentru implementarea activităților de tineret la nivel local;
- optimizarea sistemului educațional va mări numărul elevilor din orașul Soroca;
- Federațiile internaționale de sport pot oferi suport metodologic și financiar pentru dezvoltarea infrastructurii și capacităților instituționale a cluburilor și școlii sportive.

## 11.4 Riscuri

- cadrul legal imperfect la nivelul administrării instituțiilor de învățământ;
- nestabilitatea politică care influențează la nivel local puterea executivă în favoarea culorii politice și în defavoarea dezvoltării urbiei;
- migrația în creștere, care direct influențează la descreșterea numărului de copii;
- corupția în sistemul de învățământ ce contribuie la degradarea calității în educație și diminuarea încrederii populației, inclusiv al elevilor și părinților în cadrele profesionale;
- Colegiul Pedagogic "M. Eminescu" riscă să se transforme în școală profesională, având la bază standardele educaționale de la Bolonia;
- nivelul de salarizare insuficient, care nu este atrăgător pentru cadrele tinere;
- stagnare în dezvoltarea economică la nivel local afectează ponderea investițiilor financiare în dezvoltarea orașului;
- concurența la nivel de studii universitare incomplete, diminuează din numărul de studenți din orașul Soroca;
- risc sporit de inundații de apele din râul Nistru;
- risc ca apele torențiale să provoace inundații în unele cartiere a orașului;
- concurență mare din partea altor obiective turistice din lume;
- situația instabilă în Ucraina stagnează relațiile economice stabilite anterior;
- dependență mare de valuta străină a sectorului economic;
- Ratingul R. Moldova nu este mare la atragerea investitorilor;
- îmbătrânirea populației și creșterea insuficientă a natalității.

## **PARTEA II STRATEGIA DE DEZVOLATERE SOCIAL-ECONOMICĂ A ORAȘULUI SOROCA**

### **12. CADRUL GENERAL AL STRATEGIEI**

---

#### **12.1 Viziunea strategică**

Spre finele anului 2020, orașul Soroca este printre cele mai importante centre cultural-istorice din Republica Moldova, este un punct atractiv pentru turiști, oferă oportunități pentru tineret și investitori, cu un nivel înalt de trai și toleranță, în care oamenii trăiesc în bună înțelegere, armonie și respect reciproc.

#### **12.2 Misiunea APL**

Facilitarea, stimularea și asigurarea participării și implicării cetățenilor în elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea activităților pentru dezvoltarea comunității.

#### **12.3. Valorile comunității**

- spirit cetățenesc inter-etnic;
- aspectul cultural al ospitalității;
- educația de calitate și competitivă pe piața europeană;
- familia;
- cultul specific al infrastructurii imobililor.

#### **12.4 Principiile de dezvoltare strategică**

- transparența în procesul decizional;
- accent pe implicarea participativă a populației;
- utilizarea rațională a resurselor;
- asigurarea unui dialog interetnic echitabil;
- valorificarea patrimoniului turistic.

#### **12.5 Ostacole în realizarea viziunii orașului**

- migrația populației din localitate;
- infrastructura neadecvată pentru atragerea investițiilor și promovarea patrimoniului turistic;
- căile de acces fluviale și feroviare nu sunt dezvoltate;
- resurse naturale proprii insuficiente;
- dependența de resurse energetice din exterior;
- risc sporit de inundații;
- nivel înalt de indiferență și de neîncredere a populației în guvernarea locală;
- avansarea corupției în instituțiile publice;
- resurse financiare insuficiente în bugetul local;
- divergențe legislative în asigurarea autonomiei locale în administrația comunității;
- divergențe dintre forțele politice în structurile decizionale din cadrul consiliului orășenesc;

- pregătirea insuficientă a personalului din cadrul instituțiilor publice în atragerea resurselor financiare prin obținerea de granturi și cooptarea investitorilor;
- oportunități reduse de pe piața muncii;
- insuficiența blocurilor locative pentru tineri specialiști.

## 12.6 Analiza cadrului strategic

Analiza cadrului strategic are drept scop identificarea priorităților stabilite la nivelurile: național, regional, raional și sectorial. De asemenea, prin analiza cadrului strategic se propune să se identifice influența pe care strategiile respective o au asupra orașului Soroca, precum și importanța pe care o au aceste strategii în procesul de elaborare a planului de dezvoltare a orașului.

**Direcția strategică 1. Facilitarea dezvoltării sectorului economic la standarde europene.**  
**Obiectiv specific 1.1. Dezvoltarea unui sector economic atractiv în conformitate cu standardele europene, necesităților investitorilor străini și intereselor agenților economici locali.**

În contextul realizării acestui obiectiv specific au fost analizate mai multe documente de politici naționale și regionale, în special cele aprobate de către Guvern sau alte instituții de stat, care vizează direct dezvoltarea sectorului economic, sau indirect își propune să realizeze politica de stat la nivel regional. Astfel, în conformitate cu prevederile Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”, aprobată prin Legea Nr. 166 din 11.07.2012 prioritatea nr. 4, poate fi luată în considerare în realizarea obiectivului specific 1.1:

- *ameliorarea climatului de afaceri, promovarea politicii concurențiale, optimizarea cadrului de reglementare și aplicarea tehnologiilor informaționale în serviciile publice destinate mediului de afaceri și cetățenilor.*

**Obiectiv specific 1.2. Dezvoltarea și oferirea de noi oportunități atractive la nivel local pentru specialiștii de înaltă calificare.**

În acest context, putem menționa că conform Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”, aprobată prin Legea Nr. 166 din 11.07.2012 prioritatea nr. 1, cunoscută și sub denumirea de „studii relevante pentru carieră”, pune accentul pe corelarea sistemului educațional și a pieței forței de muncă, fiind formulată în următoarea redacție:

- *racordarea sistemului educațional la cerințele pieței forței de muncă, în scopul sporirii productivității forței de muncă și majorării ratei de ocupare în economie.*

Tot în această linie este necesar de precizat că pentru atingerea obiectivului specific nr. 1.2 s-a luat în calcul și politicile statului în domeniu și anume 2 obiective principale prevăzute în cadrul Strategiei naționale privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 605 din 31.05.2007:

- *consolidarea creșterii economice pe termen lung și crearea locurilor noi de muncă, aplicarea mecanismelor de reducere a sărăciei prin intensificarea coeziunii și solidarității sociale în domeniul politicilor de ocupare a forței de muncă și gestionării eficiente și transparente a resurselor disponibile;*
- *creșterea gradului de competitivitate a Republicii Moldova pe piața internațională, din perspectiva costurilor forței de muncă, mobilității, calificării profesionale și capacității de adaptare a resurselor umane la imperativele unei piețe flexibile a forței de muncă.*



Obiectiv specific 1.3. Crearea și îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare și extindere a pieței de desfacere a producătorilor agricoli prin asigurarea unei creșteri calitative și sporirea competitivității produselor autohtone în raport cu cele străine.

Un rol aparte în realizarea obiectivului specific 1.3, trebuie să fie luat și prioritățile stabilite în cadrul Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 409 din 04.06.2014, care prevede la:

- *Obiectivul specific 1.1. Modernizarea lanțului agro-alimentar în scopul conformării la cerințele UE privind siguranța alimentelor și cerințele de calitate.*
- *Obiectivul specific 2.2. Sprijinirea tehnologiilor de producție prietenoase mediului, a produselor ecologice, inclusiv a biodiversității.*

În cadrul Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”, aprobată prin Legea Nr. 166 din 11.07.2012 prioritatea nr.8, reiterează încă odată importanța sectorului agroalimentar și a dezvoltării rurale:

- *creșterea competitivității produselor agroalimentare și dezvoltarea rurală durabilă.*

## Direcția strategică 2. valorificarea și promovarea potențialului turistic

Având în vedere faptul că orașul Soroca este recunoscut ca o localitate cu potențial turistic, ceea ce presupune că există o serie de monumente, locuri istorice și de atracție pentru turiști, diferite edificii și bunuri, care fac parte din patrimoniul cultural-național etc., direcția strategică nr.2 stabilește valorificarea acestui potențial turistic, cât și transformarea lui într-o componentă importantă a dezvoltării social-economice locale dar și regionale. La elaborarea acestei direcții strategice, au fost analizate mai multe documente strategice din domeniu, care vor fi prezentate în cadrul obiectivelor specifice de mai jos.

Obiectiv specific 2.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv a transportului auto și fluvial de conexiune cu Ucraina, ceea ce va contribui la atragerea investitorilor în domeniul turismului.

Desigur, că pentru această direcție strategică precum și pentru acest obiectiv specific a fost consultată Strategia de dezvoltare a turismului „Turism 2020” și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia în anii 2014 – 2016, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 338 din 19.05.2014. Astfel, din cele 5 obiective specifice ale strategiei menționate mai sus relevante pentru strategia locală sunt următoarele obiective specifice:

- *valorificarea potențialului turistic național și promovarea imaginii Republicii Moldova ca destinație turistică;*
- *dezvoltarea regională a turismului;*
- *modernizarea tehnologică a industriei turistice prin utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor.*

Dacă prezentul obiectiv specific, presupune și dezvoltarea infrastructurii de transport local, a fost analizată și Strategia de transport și logistică pe anii 2013-2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 827 din 28.10.2013, unde un obiectiv specific vizează:

- *asigurarea unui cadru ce-ar permite fiecărui tip de transport să contribuie la dezvoltarea economică a Republicii Moldova, orientată spre dezvoltarea comerțului exterior.*

Obiectiv specific 2.2. Promovarea pe plan național și internațional a orașului Soroca ca destinație turistică și organizarea sistematică a măsurilor culturale destinate pentru turiști, inclusiv prin dezvoltarea meșteșugurilor populare în special cele ale grupurilor etnice conlocuitoare.

În acest sens, Strategia de dezvoltare a turismului „Turism 2020” și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia în anii 2014 – 2016, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 338 din 19.05.2014, stabilește clar:

- *valorificarea potențialului turistic național și promovarea imaginii Republicii Moldova ca destinație turistică.*

Acest obiectiv trebuie să devină o prioritate la nivel național, dar evident prin promovarea potențialului turistic din regiuni, cum ar fi cazul și oportunitatea valorificării potențialului turistic disponibil a localității Soroca.

Un rol aparte, trebuie să-l dețină principalul document de politici în domeniul culturii, Strategia de dezvoltare a culturii „Cultura 2020” și a Planului de Acțiuni privind implementarea acesteia, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 271 din 09.04.2014. Obiectivele specifice ale Strategiei „Cultura 2020” ce vor contribui la atingerea obiectivului specific 2.2 sunt:

- *Obiectivul specific 2.2. Crearea rețelelor virtuale ale instituțiilor și produselor culturale, astfel încât, până în anul 2020, toate categoriile de patrimoniu cultural, inclusiv colecțiile muzeelor și fondurile bibliotecilor, să fie digitizate, iar sistemul informațional din domeniul culturii să devină funcțional;*
- *Obiectivul specific 4.1. Creșterea progresivă a participării la activitățile culturale a cetățenilor, astfel încât, până în anul 2020, rata de participare să constituie cel puțin 40% din populație, iar consumul cultural să crească cu 1% anual.*

Obiectiv specific 2.3. Protejarea și conservarea patrimoniului național de valoare turistică în scopul asigurării unei promovări eficiente și accesibile tuturor vizitatorilor.

În conformitate cu Strategia de dezvoltare a culturii „Cultura 2020” și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 271 din 09.04.2014, unele din obiectivele specifice presupune dezvoltarea acestui sector și anume:

- *Obiectivul specific 1.1. Formarea unui sistem de documentare și evidentă a patrimoniului cultural, astfel încât, până în anul 2020, obiectele de patrimoniu național să fie inventariate, documentate, expertizate și clasate în proporție de 80 %;*
- *Obiectivul specific 1.2. Crearea unui sistem de conservare și protejare a patrimoniului cultural, astfel încât, până în anul 2020, obiectele acestuia să fie protejate integral și restaurate/revitalizate în proporție de 50 %;*
- *Obiectivul specific 1.3. Valorificarea și integrarea patrimoniului cultural în politicile publice, astfel încât, până în anul 2020, 30% din acesta să fie valorificat în activități de dezvoltare durabilă: educaționale, sociale, economice, turistice și de mediu.*

Direcția strategică 3. modernizarea și diversificarea serviciilor sociale, culturale și educaționale.

Obiectiv specific 3.1. Reconstrucția capitală și modernizarea la cerințele internaționale a infrastructurii sportive orășenești.

În scopul realizării acestui obiectiv specific, nu este suficient a prevedea anumite măsuri în strategia locală de dezvoltare a orașului, dar trebuie de luat în considerare și Strategia de dezvoltare social-economică a raionului Soroca (2012-2020), care prevede anumite acțiuni la domeniul sport, ori modernizarea infrastructurii sportive orășenești presupune și reconstrucția stadionului din localitate, a sălilor sportive, care vor servi drept un mijloc de desfășurare în comun cu autoritățile publice raionale a competițiilor sportive cu caracter local, regional și internațional.

Obiectiv specific 3.2. Constituirea și dezvoltarea unei rețele unice de servicii sociale în parteneriat cu sectorul asociativ și cu autoritățile publice de nivel raional și central.

Obiectiv specific 3.3. Oferirea tinerilor, în parteneriat cu sectorul asociativ, a unor noi oportunități în domeniul educației non-formale, timp liber, planificarea carierei și integrarea pe piața muncii.

La baza dezvoltării acestor servicii, precum și în contextul promovării la nivel național a unor reforme ce vizează domeniul de educație, recunoașterea competențelor dobândite în domeniul educației non-formale, a altor servicii pentru tineri precum și a politicilor de consolidare și dezvoltare a organizațiilor societății civile se va lua în considerare următoarele documente:

- *Codul Educației;*
- *Proiectul Strategiei Sectoriale de Dezvoltare pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”;*
- *Proiectul Strategiei de dezvoltare a sectorului de tineret 2020;*
- *Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 97 din 01.02.2013;*
- *Strategia de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2012–2015 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei, adoptată prin Legea Nr. 205 din 28.09.2012.*

Direcția strategică 4. protecția mediului ambiant și utilizarea rațională a resurselor energetice.

Obiectiv specific 4.1. Crearea și dezvoltarea unui mecanism eficient de gestionarea a apelor pentru consumul cetățenilor și sectorul privat, asigurând epurarea acestora la cele mai noi standarde internaționale.

În scopul realizării acestei direcții strategice și a obiectivului specific 4.1, a fost studiată Strategia de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028), aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 199 din 20.03.2014, care stabilește următoarele obiective specifice:

- *descentralizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație;*
- *extinderea sistemelor centralizate de alimentare cu apă și sanitație și creșterea gradului de acces al populației la aceste servicii;*
- *promovarea principiilor economiei de piață și atragerea capitalului privat.*

În acest context, s-a luat în considerare și prevederile Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului Nr. 301 din 24.04.2014, și în special a obiectivului specific nr.6, care presupune „asigurarea utilizării raționale, protecției și conservării resurselor naturale prin”:

- *îmbunătățirea calității a cel puțin 50% din apele de suprafață și implementarea sistemului de management al bazinelor hidrografice;*
- *asigurarea accesului, până în anul 2023, a circa 80% din populație la sistemele și serviciile accesului sigure de alimentare cu apă și a circa 65 % la sistemele și serviciile de canalizare.*

Obiectiv specific 4.2. Dezvoltarea infrastructurii necesare de reamenajare a zonelor de agrement public, cu păstrarea biodiversității și genofondului, integrității sistemelor naturale, valorilor naționale istorice și culturale, inclusiv reconstrucția capitală a infrastructurii de protecție a orașului în cazurile de inundație a râului Nistru.

Principiile de bază precum și realizarea anumitor măsuri în acest domeniu se regăsesc și în principalele documente de politici naționale cum ar fi:

- *Strategia de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028), aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 199 din 20.03.2014;*
- *Strategia de mediu pentru anii 2014-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului Nr. 301 din 24.04.2014;*

- *Strategia de dezvoltare a culturii „Cultura 2020” și a Planului de Acțiuni privind implementarea acesteia, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 271 din 09.04.2014.*

Obiectiv specific 4.3. Inițierea și facilitarea procesului de reconstrucție a infrastructurii imobilelor în vederea conservării energiei termice și redarea unui aspect modern a orașului.

La acest capitol putem menționa și anumite măsuri prevăzute în documentele locale de dezvoltare a localității printre care menționăm: „Planul de acțiuni privind energia durabilă (2012-2020)”, prin care Primăria orașul Soroca s-a angajat să reducă emisiile de CO<sub>2</sub>, cu cel puțin 20% față de valoarea inițială din 2011 și „Planul Urbanistic General”, aprobat prin decizia Nr. 16/1 a Consiliului Orășenesc Soroca la data de 12 iunie 2012.

În ceea ce privește actele normative din domeniu precum și în scopul asigurării unui proces echilibrat și coordonat de asigurare a realizării obiectivului specific 4.3, la nivel național conform priorității nr. 5 din cadrul Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”, aprobată prin Legea Nr. 166 din 11.07.2012, este stabilit următoarele:

- *diminuarea consumului de energie prin sporirea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie.*

În conformitate cu principalul document strategic din domeniu, care stabilește măsurile și prioritățile până în anul 2030, Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 102 din 05.02.2013, prevede la capitolul IV. Obiective strategice specifice pentru perioada 2013-2020 și măsurile aferente:

- *Obiectivul nr.4. Îmbunătățirea eficienței energetice și creșterea utilizării surselor regenerabile de energie.*

Iar, la capitolul V. Obiectivele Specifice ale strategiei pentru perioada 2021-2030 și măsurile aferente:

- *Obiectivul nr.2. Îmbunătățirea eficienței energetice.*

Astfel, componenta de eficiență energetică, ar trebui să se regăsească și în prioritățile viitoarelor planuri și programe strategice de dezvoltare a localității Soroca în următorii cel puțin 15 ani.

Obiectiv specific 4.4. Reconstrucția capitală a albiei râului Racovăț, a infrastructurii din zona râului, inclusiv a canalelor orășenești de scurgerea apelor, precum și amenajarea teritoriului din preajma lacului Ivancea.

În acest sens, este necesar de menționat prevederile Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului Nr. 301 din 24.04.2014, și anume obiectivul specific nr.6, lit. a) și e):

- *6) asigurarea utilizării raționale, protecției și conservării resurselor naturale prin:*
- *a) îmbunătățirea calității a cel puțin 50% din apele de suprafață și implementarea sistemului de management al bazinelor hidrografice;*
- *e) extinderea suprafețelor de păduri până la 15% din teritoriul țării și a ariilor naturale protejate de stat până la 8% din teritoriu, precum și asigurarea managementului eficient și durabil al ecosistemelor naturale.*

Obiectiv specific 4.5. Modernizarea procesului de colectare, sortare, reciclare și depozitare a deșeurilor conform cerințelor și standardelor europene.

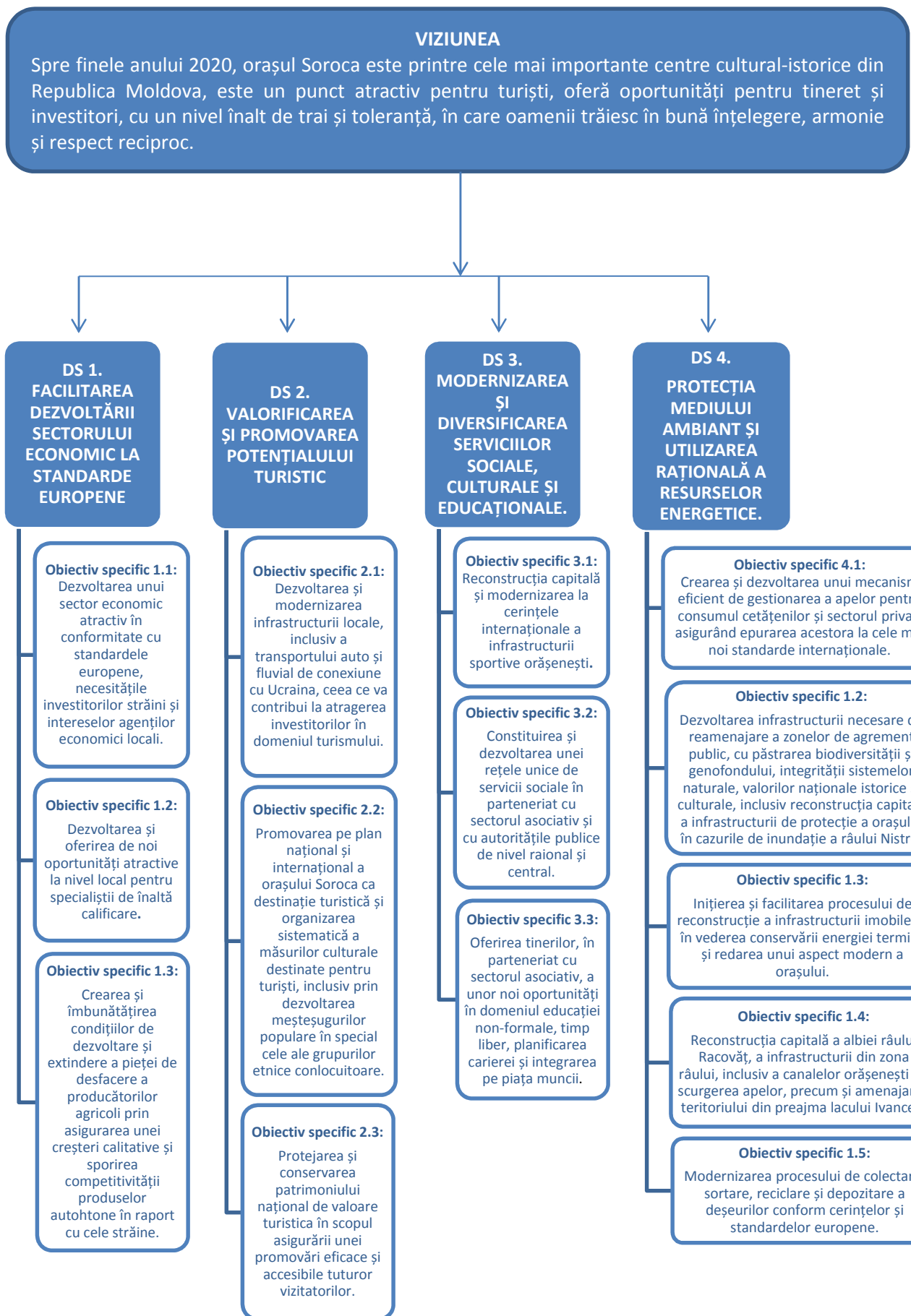
Acest obiectiv specific este în concordanță cu măsurile stipulate în cadrul Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 248 din 10.04.2013, unde obiectivele generale sunt următoarele:

- *dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor menajere prin armonizarea cadrului legislativ, instituțional și normativ la standardele UE, bazate pe abordare regională și divizarea teritorială a țării în 8 regiuni de management al deșeurilor;*
- *dezvoltarea infrastructurii regionale de eliminare a deșeurilor menajere solide și a stațiilor de transfer, în conformitate cu practicile statelor membre ale UE;*
- *dezvoltarea sistemelor de colectare și tratare a fluxurilor de deșeuri specifice (ambalaje, deșeuri de echipamente electrice și electronice, cauciucuri, baterii etc.) prin promovarea și implementarea principului „responsabilitatea producătorului”, inclusiv a celor periculoase (deșeuri medicale, uleiuri uzate, etc.), prin plasarea a câte un punct de colectare la nivel de regiune.*

La fel obiectivul specific nr. 8 al Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului Nr. 301 din 24.04.2014, prevede:

- *crearea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor chimice, care să contribuie la reducerea cu 30% a cantităților de deșeuri depozitate și creșterea cu 20 % aratei de reciclare până în anul 2023.*

## 12.7 Obiectivele strategice



ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
---------	----------	------	-------------	--------------------	------------

## 1. CADRUL OPERAȚIONAL AL STRATEGIEI

### 13.1 Planul de acțiuni 2014-2020

#### DIRECȚIA STRATEGICĂ 1. FACILITAREA DEZVOLTĂRII SECTORULUI ECONOMIC LA STANDARDE EUROPENE.

#### OBIECTIV SPECIFIC 1.1. Dezvoltarea unui sector economic atractiv în conformitate cu standardele europene, necesitățile investitorilor străini și intereselor agenților economici locali.

1.1.1. Constituirea zonei industriale în regiunea centurii pe terenul de rezervă a orașului Soroca	2015-2018	18 mln lei	Primăria Soroca (Întreprindere Municipală), ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Guvernul RM, Surse externe	20 afaceri lansate de către investitori noi 1000 de locuri noi de muncă create
1.1.2. Organizarea anuală a Forumului Internațional Investițional	2015-2018	3 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Guvernul RM, Surse externe	10 investitori noi anual atrași 100 de investitori potențiali sensibilizați
1.1.3. Constituirea Fondului Municipal pentru dezvoltarea la standarde europene a sectorului economic	2016-2018	10 mln lei	Primăria Soroca (instituție publică), ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM Agenți Economici, Surse externe	1 instituție publică investițională viabilă 10 împrumuturi la cota 0 valorificate 10 întreprinderi cu produse și servicii la standarde europene
1.1.4. Organizarea expozițiilor de promovare a producătorilor autohtoni în zona europeană și în orașele înfrățite	2015-2018	3 mln lei	Primăria Soroca Camera de Comerț și Industrie. Agenți Economici	Primăria Soroca, Agenți Economici, Surse externe	10 expoziții organizate 15 contracte de exportare semnate
1.1.5. Constituirea unui pavilion expozițional în cadrul Palatului de Cultură	2017-2018	1 mln lei	Primăria Soroca ONG-uri locale Agenți Economici	Primăria Soroca, ADR Nord, Agenți Economici, Surse externe	1 pavilion expozițional funcțional 20 întreprinderi își promovează produsele
1.1.6. Crearea portalului electronic a sectorului economic municipal	2015-2018	300 mii lei	Primăria Soroca, ONG-uri locale, Agenți Economici	Primăria Soroca, ADR Nord Agenți Economici, Surse externe	1 portal funcțional 70 % din agenți economici sunt promovați în rețeaua internet



ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
---------	----------	------	-------------	--------------------	------------

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 1.2. Dezvoltarea și oferirea de noi oportunități atractive la nivel local pentru specialiștii de înaltă calificare.**

1.2.1. Atragerea investitorilor în domeniul serviciilor de sănătate prin oferirea spațiilor necesare, disponibile în proprietatea Primărie or. Soroca	2015-2018	20 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Sănătății	Primăria Soroca, Parteneriat public privat, Surse externe	1 complex privat cu servicii medicale private funcțional 50 de locuri de muncă noi create
1.2.2. Oferirea locuințelor pentru tineri specialiști	2017-2018	10 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM Surse externe	1 bloc locativ construit 40 de locuințe oferite tinerilor specialiști de înaltă calificare
1.2.3. Organizarea cursurilor de calificarea specialiștilor din APL la cerințele standardelor europene	2015-2018	2 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Agriculturii, ADR Nord, Surse externe	100 de specialiști din APL au calificarea la nivelul și cerințele standardelor europene

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 1.3. Crearea și îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare și extindere a pieței de desfacere a producătorilor agricoli prin asigurarea unei creșteri calitative și sporirea competitivității produselor autohtone în raport cu cele străine.**

1.3.1. Constituirea și amenajarea a 4 piețe agricole suplimentare la standarde europene (în regiunea Hidroimpex, LT Ion Creangă, str. Viilor și Supraten)	2015-2018	12 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Agriculturii, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Agriculturii, ADR Nord, Surse externe	4 piețe agricole moderne la standarde europene funcționale 20 de agenți economici își realizează producția agricolă direct fără intermediari
1.3.2. Reamenajarea a 2 piețe existente la standarde europene (în regiunea Centru și Autogării)	2015-2018	10 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Agriculturii, Agenți economici, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Agriculturii, ADR Nord, Agenți Economici, Surse externe	2 piețe agricole reamenajate la standarde europene 50 agenți economici își realizează producția în condiții îmbunătățite
1.3.3. Organizarea iarmarocului agricol lunar cu valorificarea tradițiilor etno-folclorice	2015-2018	300 mii lei	Primăria Soroca, Agenți Economici	Primăria Soroca, Agenți Economici	12 iarmaroace organizate în fiecare an 50 agenți economici din domeniul agrar își promovează produse și le realizează direct fără intermediari



ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
---------	----------	------	-------------	--------------------	------------

## DIRECȚIA STRATEGICĂ 2. VALORIFICAREA ȘI PROMOVAREA POTENȚIALULUI TURISTIC

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 2.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv a transportului auto și fluvial de conexiune cu Ucraina, ceea ce va contribui la atragerea investitorilor în domeniul turismului.**

2.1.1. Construcția podului peste râul Nistru	2015-2018	360 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, Surse externe	1 pod peste râul Nistru construit și funcțional
2.1.2. Constituirea serviciului de transport public cu utilizarea troleibuzelor pe ruta Volovița-Soroca-Egoreni	2015-2018	500 mln lei	Primăria Soroca, (Întreprindere Municipală), Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Guvernul RM, Surse externe	50 de troleibuze oferă servicii de transport pentru 20 mii locuitori din orașul Soroca, Volovița și Egoreni
2.1.3. Reconstrucția capitală a drumului pe porțiunea Volovița-Soroca inclusiv reconstrucția capitală a podului Bechir	2015-2018	80 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Guvernul RM, Surse externe	Accesul vizitatorilor în orașul Soroca este pe un drum și un pod reconstruit la standarde europene
2.1.4. Constituirea și construcția unei străzi pietonale (str. Ștefan cel Mare de la intersecția cu str. Decebal, până la intersecția cu str. Grigore Vieru)	2015-2018	10 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Agenți Economici, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord Guvernul RM, Surse externe	2 km de stradă a fost reconstruită capital pentru accesul pietonal și servicii turistice
2.1.5. Iluminarea cu aplicarea tehnologiilor de utilizarea energiei solare pe străzile și stradelele principale, pacuri și locurile publice aglomerate	2016-2018	6 mln lei	Primăria Soroca, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	100 % de iluminare stradală din orașul Soroca se efectuează cu utilizarea energiei solare
2.1.6. Renovarea capitală a drumurilor principale de acces intern	2015-2018	600 mln lei	Primăria Soroca	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Guvernul RM, Surse externe	90 km de drumuri interne au fost reconstruite capital la standarde europene

ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
<b>OBIECTIV SPECIFIC NR. 2.2. Promovarea pe plan național și internațional a orașului Soroca ca destinație turistică și organizarea sistematică a măsurilor culturale destinate pentru turiști, inclusiv prin dezvoltarea meșteșugurilor populare în special cele ale grupurilor etnice conlocuitoare.</b>					
2.2.1. Includerea orașului Soroca în circuitul turistic internațional (Asociația Internațională a Circuitelor Turistice ISTA)	2017-2018	800 mii lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Surse externe	Orașul Soroca este recunoscut în plan internațional ca obiectiv turistic
2.2.2. Susținerea și dezvoltarea pieței de desfacere pentru meșteșugari din preajma cetății vechi	2015-2018	1 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Culturii, ONG-uri locale, Agenți Economici	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Surse externe	50 de meșteșugari își realizează producția autohtonă în condiții adaptate la anturajul turistic al orașului Soroca
2.2.3. Organizarea anuală a Festivalului meșteșugarilor "Sufletul Pietrei"	2015-2018	6 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional, Ministerul Culturii, ONG-uri locale, Agenți Economici	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Agenți Economici, Surse externe	3 ediții a festivaluri desfășurate Peste 30 de meșteri cioplitori în piatră și-au promovat produsele proprii Peste 100 de obiecte de artă produse și instalate în orașul Soroca
2.2.4. Susținerea constituirii Clubului Internațional al Băștinașilor orașului Soroca	2015-2018	500 mii lei	Primăria Soroca, Cetățeni individuali	Primăria Soroca, Cetățeni individuali, Surse externe	1 asociație a băștinașilor funcțională Peste 30 de măsuri realizate pentru promovarea orașului peste hotare
2.2.5. Constituirea și amenajarea rutelor turistice interne	2016-2018	500 mii lei	Primăria Soroca, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Surse externe	3 rute turistice amenajate în orașul Soroca
2.2.6. Producerea unui film promoțional despre orașul Soroca	2015-2018	900 mii lei	Primăria Soroca, Ministerul Culturii, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Surse externe	1 film produs 20 000 de CD-uri distribuite turiștilor Peste 500 mii de vizualizări în rețeaua internet
2.2.7. Organizarea iarmarocului anual al meșteșugarilor	2015-2018	1 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Culturii, Meșteri populari, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Surse externe	3 ediții a iarmarocului desfășurate Peste 50 de meșteri populari și-au promovat produsele
2.2.8. Organizarea și desfășurarea concursului a legendelor populare despre orașul Soroca	2016	20 mii lei	Primăria Soroca	Primăria Soroca	Sunt distribuite peste 10 legende populare brand despre orașul Soroca

ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
---------	----------	------	-------------	--------------------	------------

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 2.3. Protejarea și conservarea patrimoniului național de valoare turistică în scopul asigurării unei promovări eficiente și accesibile tuturor vizitatorilor.**

2.3.1. Restaurarea monumentelor istorice incluse în cele 4 zone istorice a landşaftului urban: Zona „Bujărăuca”, Zona „Muntoasă”, Zona „Medievală”, Zona „Centrală”.	2015-2018	200 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Culturii, Persoane particulare, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, Surse externe	Au fost restaurate cel puțin 15 monumente istorice din orașul Soroca
2.3.2. Editarea unui Catalog al Monumentelor Istorice din orașul Soroca	2016	300 mii lei	Primăria Soroca, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Surse externe	1 catalog editat 1000 de persoane au primit catalogul cu date despre monumentele istorice
2.3.3. Amenajarea la standarde europene a zonei ”Peștera lui Bechir”	2017-2018	3 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Mediului, Ministerul Culturii, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	Zona naturală ”Peștera lui Bechir” este amenajată la standarde europene pentru a fi vizitată de turiști

**DIRECȚIA STRATEGICĂ 3. MODERNIZAREA ȘI DIVERSIFICAREA SERVICIILOR SOCIALE, CULTURALE ȘI EDUCAȚIONALE.**

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 3.1. Reconstrucția capitală și modernizarea la cerințele internaționale a infrastructurii sportive orășenești.**

3.1.1. Reconstrucția capitală a Stadionului Central	2016-2018	100 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Tineretului și Sportului, Federații sportive, ONG-uri	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, Surse externe	1 stadion reconstruit capital și funcțional la standarde internaționale
3.1.2. Reconstrucția capitală a infrastructurii și dotarea cu utilaj a Școlii Sportive Orășenești	2015-2018	5 mln lei	Primăria Soroca, Școala Sportivă, Ministerul Tineretului și Sportului, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, Surse externe	Școala Sportivă Orășenească este reconstruită capital și dotată la cerințele internaționale Peste 300 de tineri practică sportul în condiții îmbunătățite
3.1.3. Construcția unui Complex Sportiv Polivalent	2015-2018	150 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Tineretului și Sportului, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, Surse externe	un complex sportiv polivalent funcțional Peste 1000 de tineri practică sportul la standarde europene
3.1.4. Reconstrucția capitală a stadioanelor mici și a altor spații pentru practicarea sportului din cartiere	2015-2018	20 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Tineretului și Sportului, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Surse externe	5 stadioane reconstruite capital 15 spații din cartiere au fost reconstruite capital Peste 2000 de persoane practică sportul în condiții îmbunătățite

ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
---------	----------	------	-------------	--------------------	------------

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 3.2. Constituirea și dezvoltarea unei rețele unice de servicii sociale în parteneriat cu sectorul asociativ și cu autoritățile publice de nivel raional și central.**

3.2.1. Constituirea unui Consiliu Consultativ de Planificare și Operare a Serviciilor Sociale din orașul Soroca	2015	10 mii lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Instituții publice de stat, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Surse externe	Peste 30 de prestatori de servicii sociale sunt membri ai Consiliu Consultativ de Planificare și Operare a Serviciilor Sociale din orașul Soroca. Intervenția serviciilor sociale în orașul Soroca este prin decizia comună a prestatorilor de servicii
3.2.2. Constituirea unei Fundații de Ajutor Social pentru cetățenii din Soroca	2017-2018	40 mii lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Agenți Economici, Cetățeni individuali Surse externe	Serviciile sociale din comunitate sunt cofinanțate de către Fundația de Ajutor Social
3.3.3. Constituirea unui centru social pentru persoane în etate cu nevoi speciale	2017-2018	7 mln lei	Primăria Soroca, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, FISM, Guvernul RM, Surse externe	1 centru social pentru bătrâni funcțional Anual sunt îngrijiți peste 200 de persoane în etate cu nevoi speciale

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 3.3. Oferirea tinerilor, în parteneriat cu sectorul asociativ, a unor noi oportunități în domeniul educației non-formale, timp liber, planificarea carierei și integrarea pe piața muncii.**

3.3.1. Contribuirea la suplinirea și dezvoltarea Fondului pentru Tineri Soroca	2015-2018	150 mii lei	CRT DACIA, Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Tineretului și Sportului, CRT DACIA, Surse externe	Minim 20 de proiecte ale tinerilor sunt susținute de Fondul pentru Tineri
3.3.2. Acordarea suportului necesar pentru dezvoltarea Consiliului Local al Tinerilor din orașul Soroca	2015-2018	150 mii lei	CLT Soroca, CRT DACIA, Primăria Soroca	Primăria Soroca, CRT DACIA, Surse externe	Anual minim 400 de tineri sunt implicați în consultarea procesului decizional
3.3.3. Amenajarea spațiilor pentru petrecerea timpului liber	2015-2018	5 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, CRT DACIA, CLT Soroca, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Fondul pentru Tineri, Ministerul Tineretului și Sportului, Surse externe	Minim 5 spații sunt amenajate pentru petrecerea timpului liber pentru tineri
3.3.4. Lansarea unui Program de granturi municipal pentru ONG-uri pentru crearea de noi oportunități în domeniul educației non-formale, timp liber, planificarea carierei și integrarea pe piața muncii.	2017-2018	200 mii lei	Primăria Soroca	Primăria Soroca	Anual sunt susținute financiar câte 10 proiecte a câte 20 mii lei implementate de ONG-urile locale

ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
---------	----------	------	-------------	--------------------	------------

#### DIRECȚIA STRATEGICĂ 4. PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT ȘI UTILIZAREA RAȚIONALĂ A RESURSELOR ENERGETICE.

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 4.1. Crearea și dezvoltarea unui mecanism eficient de gestionarea a apelor pentru consumul cetățenilor și sectorul privat, asigurând epurarea acestora la cele mai noi standarde internaționale.**

4.1.1 Construcția stației de epurare a apelor reziduale	2015-2018	40 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Mediului, ONG-uri, SA „Regia Apă - Canal” Soroca	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Guvernul RM, Surse externe	O stație de epurare a apelor reziduale la nivelul standardelor europene funcțională
4.1.2. Extinderea la 100% a rețelei de canalizare	2015-2018	20 mln lei	Primăria Soroca, SA „Regia Apă - Canal” Soroca	Primăria Soroca, Surse externe	20 km de rețea de canalizare construită și funcțională Toți consumatorii de apă sunt conectați la rețeaua de canalizare a apelor reziduale.
4.1.3. Reconstrucția capitală la standarde europene a infrastructurii izvoarelor și fântânilor publice	2015-2018	5 mln lei	Primăria Soroca, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Fondul Ecologic Național, Surse externe	Peste 50 de fântâni și izvoare au o infrastructură reconstruită capital Apa din fântânile publice sunt protejate conform normelor sanitare
4.1.4. Organizarea campaniilor de sensibilizare a cetățenilor cu privire la gestionarea apelor din gospodărie	2017-2018	80 mii lei	Primăria Soroca, Ministerul Mediului, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Fondul Ecologic național, Surse externe	Peste 20 000 de cetățeni au fost informați despre gestionarea apelor în gospodărie

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 4.2. Dezvoltarea infrastructurii necesare de reamenajare a zonelor de agrement public, cu păstrarea biodiversității și genofondului, integrității sistemelor naturale, valorilor naționale istorice și culturale, inclusiv reconstrucția capitală a infrastructurii de protecție a orașului în cazurile de inundație a râului Nistru.**

4.2.1. Reconstrucția zidului de protecție de pe malul râului Nistru	2016-2018	300 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Ministerul Mediului, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Fondul Ecologic Național, ADR Nord, Guvernul RM, Surse externe	Zidul de protecție de pe malul râului Nistru este reconstruit capital și protejează 100 % în cazurile de inundații
4.2.2. Reconstrucția capitală a infrastructurii parcurilor din orașul Soroca	2015-2018	15 mln lei	Primăria Soroca, Consiliul raional Soroca, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, Fondul Ecologic Național, ADR Nord, Surse externe	5 parcuri orașenești au o infrastructură reconstruită capital și sunt atractive pentru agrementul public
4.2.3. Construcția unei plaje pe malul râului Nistru	2016-2018	3 mln lei	Primăria Soroca, Agenți economici, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Agenți economici, Surse externe	1 plajă este construită și este funcțională cu capacitatea de a deservii peste 1000 de persoane

ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
---------	----------	------	-------------	--------------------	------------

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 4.3. Inițierea și facilitarea procesului de reconstrucție a infrastructurii imobilelor în vederea conservării energiei termice și redarea unui aspect modern a orașului.**

4.3.1. Elaborarea unui proiect de reconstrucția imobilelor existente, construite în perioada sovietică, la un concept nou cu un design de atractivitate turistică	2015-2016	300 mii lei	Primăria Soroca, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, Surse externe	1 proiecte elaborat de reconstrucția imobilelor construite în perioada sovietică, cu un design de atractivitate turistică
4.3.2. Reconstrucția clădirilor multietajate din regiunea Centru	2016-2018	35 mln lei	Primăria Soroca, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, Proprietarii de imobile, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Proprietarii de imobile, Surse externe	Cel puțin 5 clădiri multietajate sunt reconstruite capital cu conservarea energiei termice și cu redarea unui aspect modern orașului
4.3.3. Reconstrucția clădirilor multietajate din regiunea Soroca Nouă	2016-2018	105 mln lei	Primăria Soroca, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, Proprietarii de imobile, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Proprietarii de imobile, Surse externe	Cel puțin 15 clădiri multietajate sunt reconstruite capital cu conservarea energiei termice și cu redarea unui aspect modern orașului
4.3.4. Reconstrucția clădirilor multietajate din regiunea Bojerouca	2016-2018	70 mln lei	Primăria Soroca, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, Proprietarii de imobile, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Proprietarii de imobile, Surse externe	Cel puțin 10 clădiri multietajate sunt reconstruite capital cu conservarea energiei termice și cu redarea unui aspect modern orașului
4.3.5. Reconstrucția clădirilor multietajate din regiunea Colegiul Agricol - Hidroimpex	2016-2018	25 mln lei	Primăria Soroca, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, Proprietarii de imobile, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Proprietarii de imobile, Surse externe	Cel puțin 5 clădiri multietajate sunt reconstruite capital cu conservarea energiei termice și cu redarea unui aspect modern orașului

**OBIECTIV SPECIFIC NR. 4.4. Reconstrucția capitală a albiei râului Racovăț, a infrastructurii din zona râului, inclusiv a canalelor orășenești de scurgerea apelor, precum și amenajarea teritoriului din preajma lacului Ivancea.**

4.4.1. Reconstrucția lacului de acumulare "Ivancea" cu îndreptarea și curățirea albiei râului Racovăț	2015	7 mln lei	Primăria Soroca	Primăria Soroca, Fondul Ecologic Național, Surse externe	Albia râulețului Racovăț este curățată pe o lungime de cca 2.6 km 1,5 ha plantată cu 1985 de arbuști Lacul Ivancea reconstruit
4.4.2. Reconstrucția capitală a canalelor de scurgere a apelor	2015-2018	10 mln lei	Primăria Soroca Consiliul Raional Soroca ONG-uri locale	Primăria Soroca, Consiliul Raional Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	Peste 25 de km de canale de scurgere reconstruite capital și asigură scurgerea apelor fără riscuri de inundații

ACȚIUNI	PERIOADA	COST	RESPONSABIL	SURSE DE FINANȚARE	INDICATORI
<b>OBIECTIV SPECIFIC NR. 4.5. Modernizarea procesului de colectare, sortare, reciclare și depozitare a deșeurilor conform cerințelor și standardelor europene.</b>					
4.5.1. Desfășurarea campaniilor de sensibilizare a cetățenilor cu privire la depozitarea și gestionarea deșeurilor	2015-2018	100 mii lei	Primăria Soroca, Ministerul Mediului, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, ONG-uri locale	Primăria Soroca, Fondul Ecologic Național, Surse externe	Peste 10 000 de locatari sunt sensibilizați cu privire la procedurile de depozitare și gestionare a deșeurilor
4.5.2. Construcția depozitului ecologic regional	2015-2016	10 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Mediului, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, ONG-uri locale	Primăria Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	1 depozit ecologic construit și amenajat în or. Soroca
4.5.3. Construcția punctelor de colectarea selectivă a deșeurilor la nivelul standardelor europene	2015-2016	4 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Mediului, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, ONG-uri locale	Primăria Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	Sunt funcționale 26 de puncte de colectare selectivă a deșeurilor
4.5.4. Construcția stației de sortare a deșeurilor	2015-2017	10 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Mediului, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, ONG-uri locale	Primăria Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	1 stație de sortare funcțională Anual peste 2 mii de tine de deșeuri sunt sortate și expuse spre reciclare
4.5.5. Modernizarea procesului de colectarea deșeurilor	2015-2018	8 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Mediului, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, ONG-uri locale și naționale	Primăria Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	4 auto compactoare noi pentru transportarea deșeurilor funcționale 1 autospecială nouă de acumulare deșeurilor stradale funcțională 250 pubele de 1,1 m <sup>3</sup> și 3000 pubele de 0,25 m <sup>3</sup> administrate de locatari
4.5.6. Consolidarea instituțională a Direcția Gospodăriei Locativ Comunale	2015-2018	3 mln lei	Primăria Soroca, Ministerul Mediului, Direcția Gospodăriei Locativ Comunale, ONG-uri locale	Primăria Soroca, ADR Nord, Fondul Ecologic Național, Surse externe	Întreprinderea este gestionată de un sistem electronic automatizat Personalul este supus formării profesionale anuale Întreprinderea este dotată cu utilajul și echipamentul necesar pentru a asigura un management eficient de gestionare a deșeurilor



## 13.2 Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei

Succesul realizării strategiei depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezența unei coalizări a eforturilor unui parteneriat între societatea civilă și APL. În procesul realizării planului de acțiuni vor fi implicați mai mulți actori, fiecare contribuind la implementarea acțiunilor planificate. Aceștia sunt:

1. Administrația publică locală (Consiliul Local, Primarul)
2. Locuitorii orașului
3. Societatea civilă (ONG-urile, asociațiile profesionale)
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Consiliul raional, Guvernul, Organizațiile internaționale, etc.).

Implementarea strategiei poate fi divizată convențional în 3 etape:

**Aprobarea Strategiei.** În cadrul acestei etape strategia va fi prezentată locuitorilor la audierea publică. După analiza propunerilor și recomandărilor înaintate în timpul și după audierea publică, strategia va fi ajustată și ulterior, înaintată Consiliului Local spre adoptare. În perioada următoare, Primăria va coordona elaborarea planurilor de activități anuale privind realizarea planului de acțiuni 2015-2020.

Implementarea planului de acțiuni se va efectua prin realizarea activităților și proiectelor specifice obiectivelor trasate. Pentru realizarea unui parteneriat durabil între Primărie, Consiliul local și cetățeni, vor fi instituite grupuri de lucru responsabile de pregătirea proiectelor, administrarea și monitorizarea permanentă a mersului implementării proiectelor, supravegherea lucrărilor și plăților pentru lucrările îndeplinite.

Pentru fiecare acțiune sau proiect, vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), resurse necesare, responsabili și partenerii, care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

**Monitorizarea Strategiei.** În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea acțiunilor și proiectelor. Monitorizarea proiectelor și acțiunilor se va efectua prin intermediul indicatorilor de performanță. În cazul în care se vor identifica devieri de la planul de acțiuni, se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

Procesul de monitorizare a strategiei constă în:

- evaluarea atingerii obiectivelor strategice prin intermediul indicatorilor de progres;
- raportarea rezultatelor evaluării.

**Evaluarea implementării Strategiei** se va efectua prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune, sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor trimestriale către Primărie privind realizarea planului de acțiuni și a obiectivelor strategice. Anual Primăria va prezenta Consiliului Local raportul de evaluare a implementării strategiei.



### 13.3 Riscuri și impedimente de implementare

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în strategie poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării strategiei de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (i) interne și (ii) externe.

Domeniu	Descriere
<b><i>Riscuri și impedimente interne</i></b>	
<b><i>Managementul implementării strategiei</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Confruntări de interese privind implementarea strategiei</li> <li>▪ Experiență nesemnificativă în elaborarea, promovarea și gestionarea proiectelor de dezvoltare</li> <li>▪ Prevalarea intereselor personale</li> <li>▪ Resurse financiare limitate</li> <li>▪ Lipsa capacităților de atragere a investițiilor</li> </ul>
<b><i>Parteneriat</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea</li> <li>▪ Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților</li> <li>▪ Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor</li> <li>▪ Neimplicarea partenerilor internaționali</li> </ul>
<b><i>Dezvoltarea economică</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale</li> </ul>
<b><i>Social</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale</li> <li>▪ Pauperizarea continuă a populației</li> <li>▪ Imigrarea forței de muncă</li> </ul>
<b><i>Mediu</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Populație neconștientizată privind efectele poluarea mediului</li> </ul>
<b><i>Riscuri și impedimente externe</i></b>	
<b><i>Cadrul politico-juridic</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Instabilitatea cursului politic</li> <li>▪ Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare</li> </ul>
<b><i>Relații parteneri externi</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale și centrale</li> <li>▪ Neimplicarea partenerilor internaționali</li> </ul>
<b><i>Starea economiei</i></b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Potențial investițional redus</li> <li>▪ Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare</li> <li>▪ Infrastructură de afaceri nedezvoltată</li> </ul>

## 13.4 Portofoliul proiectelor prioritare

### FIȘA DE PROIECT NR. 1

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Zona industrială în orașul Soroca
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Infrastructura existentă la moment a orașului nu permite și nu oferă posibilitatea de a atrage noi investitori în domeniul de producere la scară mijlocie și mare. Terenurile din proprietate publică din zona centurii a orașului nu sunt conexe la serviciile și utilitățile comunale, ele respectiv nu reprezintă interes economic pentru investitori.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea unui sector economic atractiv în conformitate cu standardele europene, necesitățile investitorilor străini și intereselor agenților economici locali.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Constituirea cadrului legal de administrare a zonei industriale;</li> <li>2. Asigurarea zonei cu condiții maxime de conectare la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, energie electrică, gazoduct, drum;</li> <li>3. Proiectarea unei rute pentru transportul public de pasageri;</li> <li>4. Sensibilizarea investitorilor mari în vederea extinderii afacerilor în zona industrială nou creată din orașul Soroca.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ 20 afaceri lansate de către investitori noi;</li> <li>▪ 1000 de locuri noi de muncă create.</li> </ul>
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA;</li> <li>▪ Camera de Comerț și Industrie Soroca;</li> <li>▪ Incubatorul de Afaceri Soroca;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	18 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 2

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Pod peste râul Nistru
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Orașul Soroca nu are conexiune directă cu partea stângă a râului Nistru, ce îngreunează transportul de mărfuri în și din Ucraina. Această problemă nu facilitează dezvoltarea sectorului economic, mai ales în domeniul comerțului și transportului de mărfuri. Această deficiență în serviciile de transport nu favorizează dezvoltarea ramurii turistice.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv a transportului auto și fluvial de conexiune cu Ucraina, ceea ce va contribui la atragerea investitorilor în domeniul turismului.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectului de fezabilitate;</li> <li>2. Elaborarea proiectului tehnic aprobarea cu parte ucraineană;</li> <li>3. Construcția și darea în exploatare a podului.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	1 pod peste râul Nistru construit și funcțional.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Guvernul Ucrainean;</li> <li>▪ Administrația Regiunii Vinița;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ADR Nord.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	360 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Guvernul Ucrainean;</li> <li>▪ Administrația Regiunii Vinița;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

### FIȘA DE PROIECT NR. 3

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Stradă pietonală (str. Ștefan cel Mare de la intersecția cu str. Decebal, până la intersecția cu str. Grigore Vieru)
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Orașul Soroca nu dispune de o zonă de agrement atractivă pentru turiști, specializată pentru shopping și servicii de deservire în sfera alimentării publice. Această situație nu oferă un centru de atractivitate principal și dispersează fluxul de turiști și vizitatori. Inclusiv cetățenii din oraș nu au posibilități suficiente pentru ași petrece timpul liber cu familia.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv a transportului auto și fluvial de conexiune cu Ucraina, ceea ce va contribui la atragerea investitorilor în domeniul turismului.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea conceptului și aprobarea publică;</li> <li>2. Elaborarea proiectului tehnic;</li> <li>3. Atragerea investitorilor în sfera turistică și de comerț;</li> <li>4. Reconstrucția infrastructurii la standarde europene pentru accesul pietonal și agrement turistic.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	2 km de stradă a fost reconstruită capital pentru accesul pietonal și servicii turistice.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Guvernul Ucrainean;</li> <li>▪ Administrația Regiunii Vinița;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Agenți economici.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	30 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Guvernul Ucrainean;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	24 luni.

#### FIȘA DE PROIECT NR. 4

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Iluminarea stradală cu aplicarea tehnologiilor de utilizarea energiei solare
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Iluminarea insuficientă a orașului nu-i oferă perspective necesare pentru a dezvolta ramura turistică pentru viitorul apropiat. Consumul mare de energie electrică a becurilor simple se rezultă cu costuri mari, care nu sunt suportate de bugetul local.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv a transportului auto și fluvial de conexiune cu Ucraina, ceea ce va contribui la atragerea investitorilor în domeniul turismului.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectului tehnic .</li> <li>2. Instalarea sistemului de iluminare stradală cu utilizarea energiei solare.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	100 % de iluminare stradală din orașul Soroca se efectuează cu utilizarea energiei solare.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ONG-uri locale și naționale;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Economiei;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ RED Nord;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	6 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Fondul pentru Eficiență Energetică;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	24 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 5

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Reconstrucția capitală a drumului pe porțiunea Volovița-Soroca și a podului Bechir.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Porțiunea de drum Volovița-Soroca, este într-o stare avariată și nu asigură siguranță necesară circulației rutiere, inclusiv aspectul necesar al orașului Soroca pentru dezvoltarea turismului. Acest segment de drum are mai multe elemente de infrastructură, serpentină, alunecări de teren, unghi periculos pentru deplasarea pe timp de iarnă, etc. Inclusiv, pe această porțiune de drum, este și podul Bechir, care nu mai face față necesităților actuale de infrastructură, el este cu capacitate de deplasare doar într-un sens și cu limitare de greutate, cu un termen de exploatare depășit de timp, fapt ce complică circulația rutieră. Acest pod este la intrarea imediată în orașul Soroca, iar construcția lui neadecvată nu creează imaginea necesară pentru promovarea eficientă a programelor turistice.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv a transportului auto și fluvial de conexiune cu Ucraina, ceea ce va contribui la atragerea investitorilor în domeniul turismului.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Asigurarea accesului rutier pe porțiunea Volovița-Soroca, conform standardelor europene, cu asigurarea infrastructurii necesare pentru asigurarea securității sporite a circulației rutiere și pietonale în perioada rece a anului.</li> <li>2. Îmbunătățirea aspectului cu o infrastructură modernă, relevantă promovării ramurii turistice.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	Accesul vizitatorilor în orașul Soroca este pe un drum și un pod reconstruit la standarde europene.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Culturii;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	80 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 6

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Renovarea capitală a drumurilor și străzilor de acces intern.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Ținând cont de sporirea nivelului de motorizare din ultimii ani, schimbările în structura transportului public, numărul călătoriilor de afaceri, și în special, cele ce țin de activitatea comercială a populației, rețeaua de drumuri și străzi existentă cu capacitatea de trecere și parametrii tehnici minimi nu corespunde cerințelor contemporane.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv a transportului auto și fluvial de conexiune cu Ucraina, ceea ce va contribui la atragerea investitorilor în domeniul turismului.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Asigurarea accesului rutier pe străzile și drumurile din orașul Soroca, conform standardelor europene, cu asigurarea infrastructurii necesare pentru asigurarea securității sporite a circulației rutiere și pietonale în perioada rece a anului.</li> <li>2. Asigurarea circulației pietonale cu respectarea celor mai moderne cerințe și standarde, asigurând în egală măsură circulația pietonală a persoanelor cu cerințe speciale.</li> <li>3. Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru parcare automobilelor pe drumurile și străzile orașului cu o intensitate mai mare rutieră.</li> <li>4. Îmbunătățirea aspectului cu o infrastructură modernă, relevantă promovării ramurii turistice.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	90 km de drumuri interne au fost reconstruite capital la standarde europene.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Culturii;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	600 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.



## FIȘA DE PROIECT NR. 7

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Constituirea și amenajarea rutelor turistice interne.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Orașul Soroca are o așezare pitorească și multe obiective turistice importante, dar care sunt geografic greu de identificat de către persoane care vizitează orașul în scop turistic. Rutele turistice interne, ca element în ramura turistică, nu există la moment în oraș și împiedică semnificativ valorificarea potențialului turistic intern.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Promovarea pe plan național și internațional a orașului Soroca ca destinație turistică și organizarea sistematică a măsurilor culturale destinate pentru turiști, inclusiv prin dezvoltarea meșteșugurilor populare în special cele ale grupurilor etnice conlocuitoare.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea conceptelor pentru designul a trei rute turistice interne cu includerea tuturor obiectivelor turistice.</li> <li>2. Construcția infrastructurii necesare pentru a asigura circulația pietonală a turiștilor pe rutele turistice interne a orașului Soroca.</li> <li>3. Constituirea unei rețele interne de prestatori de servicii pentru turiștii în baza rutelor turistice.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	3 rute turistice sunt amenajate în orașul Soroca.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Culturii;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	600 mii lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Agenți economici locali;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	24 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 8

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Restaurarea monumentelor istorice.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Orașul Soroca are o așezare pitorească și multe obiective turistice importante, dar care sunt geografic greu de identificat de către persoane care vizitează orașul în scop turistic. Rutele turistice interne, ca element în ramura turistică, nu există la moment în oraș și împiedică semnificativ valorificarea potențialului turistic intern.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Protejarea și conservarea patrimoniului național de valoare turistică în scopul asigurării unei promovări eficiente și accesibile tuturor vizitatorilor.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectelor individuale de restaurare a 15 monumente istorice din orașul Soroca.</li> <li>2. Promovarea în plan local, republican și internațional a monumentelor istorice restaurate ca patrimoniu cultural de valoare național.</li> <li>3. Constituirea unei asociații a gestionarilor de monumente istorice din orașul Soroca.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	Au fost restaurate cel puțin 15 monumente istorice din orașul Soroca.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Culturii;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	200 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Agenți economici locali;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 9

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Reconstrucția capitală a Stadionului Central.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Orașul Soroca are un singur stadion cu capacitate mare, situat într-o zonă cu potențial de dezvoltare. Ne fiind construit la standardele necesare, nu poate oferi posibilitatea de a fi utilizat pentru petrecerea competițiilor sportive de nivel național și internațional, astfel nu este valorificat ca obiectiv sportiv.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Reconstrucția capitală și modernizarea la cerințele internaționale a infrastructurii sportive orășenești.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectelor tehnic de reconstrucție capitală a stadionului orășenesc la standardele internaționale pentru competiții talie internațională la fotbal și atletism.</li> <li>2. Executarea lucrărilor de reconstrucție capitală.</li> <li>3. Elaborarea unui mecanism de management eficient a infrastructurii sportive din cadrul stadionului.</li> <li>4. Promovarea oportunităților noi oferite de stadionul orășenesc în plan local, republican și internațional.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	1 stadion reconstruit capital și funcțional la standarde internaționale.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Tineretului și Sportului;</li> <li>▪ UEFA;</li> <li>▪ Federații sportive;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	100 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Tineretului și Sportului;</li> <li>▪ UEFA;</li> <li>▪ Federații sportive;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 10

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Construcția unui Complex Sportiv Polivalent.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Orașul Soroca nu are infrastructura necesară pentru a asigura oportunitățile necesare pentru practicarea sportului la nivel profesionist, inclusiv pentru petrecerea competițiilor sportive naționale și internaționale.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Reconstrucția capitală și modernizarea la cerințele internaționale a infrastructurii sportive orășenești.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Identificarea terenului pentru construcția complexului sportiv, legalizarea acestuia;</li> <li>2. Elaborarea proiectelor tehnic de construcție a complexului sportiv polivalent la standarde europene.</li> <li>3. Executarea lucrărilor de construcție.</li> <li>4. Elaborarea unui mecanism de management eficient a infrastructurii sportive din cadrul complexului sportiv polivalent construit.</li> <li>5. Promovarea oportunităților noi oferite de complexului polivalent în plan local, republican și internațional.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Este funcțional un complex sportiv polivalent;</li> <li>▪ Peste 1000 de tineri practică sportul la standarde europene.</li> </ul>
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Tineretului și Sportului;</li> <li>▪ Federații sportive;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	150 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Tineretului și Sportului;</li> <li>▪ Federații sportive;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 11

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Reconstrucția capitală a infrastructurii și dotarea cu utilaj a Școlii Sportive Orășenești.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Școala sportivă orășenească are o infrastructură neadecvată cerințelor internaționale pentru practicarea sportului, fiind puțin atractivă pentru tineri. Utilajele și echipamentele sportive, la fel sunt învechite și reprezintă eficiența necesară în pregătirea sportivilor de performanță.
4.	Obiectivul general	<b>Reconstrucția capitală și modernizarea la cerințele internaționale a infrastructurii sportive orășenești.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectelor tehnic de reconstrucție capitală a infrastructurii școlii sportive orășenești la standarde europene.</li> <li>2. Executarea lucrărilor de reconstrucție.</li> <li>3. Elaborarea unui mecanism de management eficient a infrastructurii sportive din cadrul școlii sportive.</li> <li>4. Promovarea oportunităților noi oferite de școala sportivă în plan local și raional.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Școala Sportivă Orășenească este reconstruită capital și dotată la cerințele internaționale în domeniul sportului;</li> <li>▪ Peste 300 de tineri practică sportul în condiții îmbunătățite.</li> </ul>
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Tineretului și Sportului;</li> <li>▪ Federații sportive;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	5 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Tineretului și Sportului;</li> <li>▪ Federații sportive;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 12

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Centru social pentru persoane în etate cu nevoi speciale.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	În orașul Soroca nu sunt servicii sociale specializate pentru îngrijirea persoanelor în etate cu nevoi speciale. Autoritățile publice nu dispun de oportunități de a interveni pentru a asista astfel de categorii de persoane, care nu au un sprijin din partea familiei sau sunt abandonati.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Constituirea și dezvoltarea unei rețele unice de servicii sociale în parteneriat cu sectorul asociativ și cu autoritățile publice de nivel raional și central.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>5. Identificarea terenului pentru construcția centrului social pentru persoane în etate cu nevoi speciale, legalizarea acestuia;</li> <li>6. Elaborarea proiectelor tehnic de construcție a infrastructurii la standarde europene.</li> <li>7. Executarea lucrărilor de construcție.</li> <li>8. Elaborarea unui mecanism de management eficient a serviciilor prestate.</li> <li>9. Integrarea serviciilor centrului social pentru persoane în etate cu nevoi sociale în rețeaua serviciilor socială din oraș.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ 1 centru social pentru persoane în etate cu nevoi speciale funcțional;</li> <li>▪ Anual sunt îngrijiți peste 200 de persoane în etate cu nevoi speciale.</li> </ul>
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Direcția de Asistență Socială;</li> <li>▪ Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	7 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 13

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Reconstrucția zidului de protecție de pe malul râului Nistru.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Zidul de protecție de pe malul râului Nistru nu asigură protecția necesară a orașului Soroca în situații în care nivelul apelor se ridică ca rezultat al ploilor torențiale. Astfel de situații critice au fost și au adus mari pagube sectorului particular și public din oraș.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea infrastructurii necesare de reamenajare a zonelor de agrement public, cu păstrarea biodiversității și genofondului, integrității sistemelor naturale, valorilor naționale istorice și culturale, inclusiv reconstrucția capitală a infrastructurii de protecție a orașului în cazurile de inundație a râului Nistru.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectelor tehnic de reconstrucție a zidului de protecție la noi cerințe de securitate în urma revărsărilor critice a râului Nistru.</li> <li>2. Executarea lucrărilor de reconstrucție.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	Zidul de protecție de pe malul râului Nistru este reconstruit capital și protejează 100 % în cazurile de inundații.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	300 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.



## FIȘA DE PROIECT NR. 14

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Reconstrucția capitală a infrastructurii parcurilor din orașul Soroca.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Infrastructura parcurilor din orașul Soroca nu reprezintă oportunități de atractivitate pentru turiști și oportunități de petrecerea timpului liber pentru locuitorii orașului Soroca. Infrastructura este proiectată fără un desing special care să valorifice patrimoniul natural și destinația turistică.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Dezvoltarea infrastructurii necesare de reamenajare a zonelor de agrement public, cu păstrarea biodiversității și genofondului, integrității sistemelor naturale, valorilor naționale istorice și culturale, inclusiv reconstrucția capitală a infrastructurii de protecție a orașului în cazurile de inundație a râului Nistru.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectelor tehnic de reconstrucție a capitală a parcurilor din oraș cu concepția de atractivitate turistică.</li> <li>2. Executarea lucrărilor de reconstrucție;</li> <li>3. Promovarea parcurilor cu infrastructura reconstruită ca obiective turistice.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	5 parcuri orășenești au o infrastructură reconstruită capital și sunt atractive pentru agrementul public.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Culturii;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	15 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> </ul> <p>Surse externe.</p>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 15

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Reconstrucția lacului de acumulare "Ivancea" cu îndreptarea și curățirea albiei râului Racovăț.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Lacul de acumulare "Ivancea" nu are o infrastructură adecvată pentru a asigura mediu natural necesar zonei umede din preajma râului Racovăț. Inclusiv albia râului Racovăț este într-o stare ce necesită intervenția umană, pentru a asigura flora și fauna unui zone naturale. Această zonă are un potențial turistic foarte mare, care nu poate la moment fi valorificat din cauza infrastructurii neadecvate.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Reconstrucția capitală a albiei râului Racovăț, a infrastructurii din zona râului, inclusiv a canalelor orășenești de scurgerea apelor, precum și amenajarea teritoriului din preajma lacului Ivancea.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Executarea lucrărilor de reconstrucție;</li> <li>2. Promovarea zonei naturale reconstruită ca obiectiv turistic.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Albia râulețului Racovăț este curățată pe o lungime de cca 2.6 km;</li> <li>▪ Suprafața totală plantată va fi de 1,5 ha cu 1985 de arbuști;</li> <li>▪ Este reconstruit lacul de acumulare Ivancenco.</li> </ul>
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ONG-uri locale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	7 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	12 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 16

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Reconstrucția capitală a canalelor de scurgere a apelor.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Așezarea geografică a orașului Soroca reprezintă un complicat sistem de scurgere a apelor, care necesită o intervenție smart, pentru a asigura managementul eficient al apelor în perioada cu precipitații abundente. Inclusiv aspectul actual al canalelor de scurgere, nu redă o imagine estetică și pozitivă orașului și respectiv, diminuează din atractivitatea turistică.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Reconstrucția capitală a albiei râului Racovăț, a infrastructurii din zona râului, inclusiv a canalelor orașenești de scurgerea apelor, precum și amenajarea teritoriului din preajma lacului Ivancea.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea proiectului de reconstrucție a rețelei de canale de scurgere a apelor;</li> <li>2. Executarea lucrărilor de reconstrucție;</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	Peste 25 de km de canale de scurgere sunt reconstruite capital și asigură scurgerea apelor fără riscuri de inundații.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ ONG-uri locale și naționale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	10 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 17

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Management performant al deșeurilor.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Managementul deșeurilor din orașul Soroca nu corespunde cerințelor și standardelor europene de protecția mediului ambiant.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Modernizarea procesului de colectare, sortare, reciclare și depozitare a deșeurilor conform cerințelor și standardelor europene.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Desfășurarea campaniilor de sensibilizare a cetățenilor cu privire la depozitarea și gestionarea deșeurilor;</li> <li>2. Construcția depozitului ecologic regional;</li> <li>3. Construcția punctelor de colectarea selectivă a deșeurilor la nivelul standardelor europene;</li> <li>4. Construcția stației de sortare a deșeurilor;</li> <li>5. Modernizarea procesului de colectarea deșeurilor;</li> <li>6. Consolidarea instituțională a Direcția GLC.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Peste 10 000 de locatari sunt sensibilizați cu privire la procedurile de depozitare și gestionare a deșeurilor;</li> <li>▪ 1 depozit ecologic construit și amenajat în or. Soroca;</li> <li>▪ 26 de puncte de colectare selectivă a deșeurilor funcționale;</li> <li>▪ 1 stație de sortare funcționale</li> <li>▪ Peste 2 mii tone de deșeuri sortate și reciclate anual;</li> <li>▪ 4 auto compactoare noi pentru transportarea deșeurilor;</li> <li>▪ 1 autospecială nouă de acumularea deșeurilor stradale;</li> <li>▪ 250 pubele PE de 1,1 m<sup>3</sup> și 3000 pubele de 0,25 m<sup>3</sup> achiziționate și administrate de locatari;</li> <li>▪ Întreprinderea gestionată de un sistem electronic automatizat;</li> <li>▪ Personalul este supus formării profesionale anuale;</li> <li>▪ Un management eficient de gestionare a deșeurilor.</li> </ul>
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	36 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 18

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Sector locativ modern și cu aspect atractiv.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Managementul energiei termice în sectorul locativ a orașului Soroca este ineficient și nu asigură utilizarea eficientă a resurselor energetice. Inclusiv aspectul imobilelor din oraș construite pe timpul sovietic au aspect neatractiv pentru a dezvolta ramura turistică în orașul Soroca.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Inițierea și facilitarea procesului de reconstrucție a infrastructurii imobilelor în vederea conservării energiei termice și redarea unui aspect modern a orașului.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea unui proiect de reconstrucția imobilelor construite în perioada sovietică la un concept de atractivitate turistică;</li> <li>2. Reconstrucția imobilelor din regiunea Centru;</li> <li>3. Reconstrucția imobilelor din regiunea Soroca Nouă;</li> <li>4. Reconstrucția imobilelor din regiunea Bojerouca;</li> <li>5. Reconstrucția imobilelor din regiunea Colegiul Agricol – Hidroimpex.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ 1 proiecte elaborat de reconstrucția imobilelor construite în perioada sovietică;</li> <li>▪ Cel puțin 5 case cu multe etaje sunt reconstruite capital în regiunea Centru;</li> <li>▪ Cel puțin 15 case cu multe etaje sunt reconstruite capital în regiunea Soroca Nouă;</li> <li>▪ Cel puțin 10 case cu multe etaje sunt reconstruite capital în regiunea Bojerouca;</li> <li>▪ Cel puțin 5 case cu multe etaje sunt reconstruite capital în regiunea Colegiului Agricol și Hidroimpex.</li> </ul>
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ Asociațiile de locatari și ONG-urile locale și naționale;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	235 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Fondul de Eficiență Energetică;</li> <li>▪ Proprietarii de imobile;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.

## FIȘA DE PROIECT NR. 19

1.	Denumirea localității	or. Soroca
2.	Denumirea proiectului	Construcția stației de epurare a apelor reziduale.
3.	Problema ce urmează a fi soluționată	Managementul energiei termice în sectorul locativ a orașului Soroca este inefficient și nu asigură utilizarea eficientă a resurselor energetice. Inclusiv aspectul imobilelor din oraș construite pe timpul sovietic au aspect neatractiv pentru a dezvolta ramura turistică în orașul Soroca.
4.	<b>Obiectivul general</b>	<b>Crearea și dezvoltarea unui mecanism eficient de gestionarea a apelor pentru consumul cetățenilor și sectorul privat, asigurând epurarea acestora la cele mai noi standarde internaționale.</b>
5.	Obiectivele specifice care urmează a fi atinse în rezultatul implementării proiectului	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea unui proiect tehnic de construcție a stației de epurare;</li> <li>2. Realizarea lucrărilor de construcție;</li> <li>3. Realizarea lucrărilor de conexiune a stației de epurare la rețeaua de canalizare;</li> <li>4. Elaborarea unui mecanism nou de management al apelor reziduale.</li> </ol>
6.	Indicatorii cantitativi, calitativi și de impact	O stație de epurare a apelor reziduale la nivelul standardelor europene funcțională.
7.	Partenerii posibili	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ SA „Regia Apă - Canal” Soroca;</li> <li>▪ ONG-uri locale.</li> </ul>
8.	Valoarea estimativă a proiectului	40 mln lei.
9.	Oportunități de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Primăria Soroca;</li> <li>▪ Consiliul Raional Soroca;</li> <li>▪ Ministerul Mediului;</li> <li>▪ Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;</li> <li>▪ Guvernul RM;</li> <li>▪ ADR Nord;</li> <li>▪ Fondul Ecologic Național;</li> <li>▪ Organizații internaționale de dezvoltare;</li> <li>▪ Surse externe.</li> </ul>
10.	Perioada de implementare	36 luni.